

JAARVERSLAGGEVING
2019

gemeente
Barneveld

Inhoudsopgave

1. Aanbieding 4

2. Financieel resultaat 9

3. Programma's 11
   Programma 1 – Participatie en ondersteuning
   Programma 2 – Bedrijvigheid en bereikbaarheid
   Programma 3 – Woon- en leefomgeving
   Programma 4 – Bestuur en interne dienstverlening

4. Paragrafen 50
   Paragraaf 1 – Lokale heffingen
   Paragraaf 2 – Weerstandsvermogen
   Paragraaf 3 – Onderhoud kapitaalgoederen
   Paragraaf 4 – Financiering
   Paragraaf 5 – Grondbeleid
   Paragraaf 6 – Verbonden partijen

5. Balans en toelichting 83

6. Bijlagen 92
   1. Accountantsverklaring (wordt later toegevoegd)
   2. Bouwgronden in exploitatie (BIE)
   3. Verloop voorzieningen grondexploitatie
   4. Overzicht programma's en producten
   5. Staat van uit te voeren werken
   6. Activa overzicht
   7. Kerngegevens
   8. Sisa staat (wordt later toegevoegd)

Aanbieding

Aan de raad

Barneveld, 2 juni 2020

Aanbieding

Wij bieden u hierbij de Jaarverslaggeving 2019 aan. Wij informeren u – door middel van dit verslag – over wat we vorig jaar deden en, niet onbelangrijk, hoeveel dit heeft gekost. De jaarverslaggeving 2019 bestaat uit het jaarverslag (de beleidsmatige en financiële verantwoording in de 4 programma's en 6 paragrafen) en de jaarrekening (de balans en de staat van baten en lasten).

Terugblik 2019

Groei gemeente
We blikken terug op een jaar waarin de gemeente met ruim 1.100 inwoners is gegroeid. Deze groei betekent druk op het voorzieningenniveau. Om dit in stand te houden, zijn ook in 2019 onder meer scholen gebouwd, sportvelden aangelegd en is gestart met de uitbreiding van de begraafplaats.
Hoewel er bijna 600 woningen zijn opgeleverd in onder andere nieuw ontwikkelde woonwijken, is de druk op de woningmarkt verder gestegen. Voor nieuwkomers op de woningmarkt is het moeilijk om aan woonruimte te komen. De woningprijzen zijn verder gestegen en de druk op de (ontsluitings)wegen verder is toegenomen. Ook het aantal bedrijven en arbeidsplaatsen is in 2019 gestegen.

Uitdagingen
Door onder andere de toename van de kosten voor jeugdhulp staat, net als bij andere gemeenten het geval is, de gemeentebegroting onder druk. In 2019 zijn, bij de Kadernota, uitgaven reducerende en inkomstenverhogende maatregelen getroffen, om te zorgen voor een sluitende meerjarenbegroting.
Verder werden we geconfronteerd met een stikstofimpasse, waardoor veel ontwikkelingen in de gemeente 'op slot' kwamen te zitten, met dus grote gevolgen voor de beoogde groei van de gemeente. Maar tegelijkertijd ook het besef dat groei ook een keerzijde heeft en dat maatregelen nodig zijn om de natuur en een gezonde leefomgeving te beschermen.
Ook hadden we de nasleep van de zandaffaire en de 'plaag' van de eikenprocessierups. Fikse uitdagingen die we, mede dankzij de saamhorigheid in de samenleving, het denken in oplossingen en de sterke bestuurlijke context het hoofd konden bieden.

Uitdagingen die inmiddels, terugblikkend, volkomen in het niet vallen bij de mondiale coronacrisis waarin we ons momenteel bevinden. Waarbij op dit moment niet is in te schatten hoe lang deze crisis nog duurt en wat de gevolgen er van zullen zijn. Feit is wel dat alle inspanningen er momenteel op gericht zijn om deze crisis zo snel mogelijk, met zo min mogelijk negatieve gevolgen, achter ons te laten.

Wat hebben we in 2019 gedaan?

Samenredzame samenleving
Begin 2019 is het beleidskader voor het sociaal domein "Mensen Voorop" vastgesteld. Een uitwerking van de koers en de opgaven voor het sociaal domein die in de Strategische Visie Barneveld 2030 zijn benoemd. Het gaat in het sociaal domein om (het groeien naar) zelf- & samenredzaamheid en om (kunnen) meedoen. Naast jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, bijstand & re-integratie horen ook voor- en vroegschoolse educatie, sporten & bewegen, schuldhulpverlening en culturele activiteiten tot het sociaal domein. We werken intensief samen met maatschappelijke partners. Be Active is uitgebreid met Be Creative, cultuur is nadrukkelijker op de kaart gezet en een sport- en beweegakkoord is in de maak. Passende oplossingen worden gerealiseerd, met en voor inwoners die hulp, bijstand of ondersteuning nodig hebben. Er is geïnvesteerd in activiteiten die bijdragen aan een gezonde ontwikkeling van jeugdigen en kwetsbaren en daarmee het voorkomen dat inwoners problemen krijgen, waarvoor dure oplossingen nodig zijn.

Werkprogramma jeugd
In 2019 is gestart met de uitvoering van het Werkprogramma jeugd, met als doel om een zorginhoudelijke verbetering te realiseren en daarnaast tot kostenreductie te komen. Dit vertaalt zich onder andere in een daling van het aantal jeugdigen in verblijf. Bovendien proberen we door middel van preventie te voorkomen dat specialistische jeugdhulp nodig is. Het financieel effect van de inhoudelijke verbeterslag bedraagt voor 2019 € 0,8 miljoen.

PEC, reductie fijnstof en Regiodeal Foodvalley

Op het vlak van intergemeentelijke samenwerking heeft het Poultry Expertise Centre (PEC) zijn meerwaarde bewezen en is inmiddels één van de uitvoerende partijen in het onderzoek naar de bestrijding van de vogelmijt. Ook speelt het binnen PEC opgezette PEV (Praktijkcentrum voor emissiereductie in de Veehouderij) een belangrijke rol in het testen van betaalbare technieken voor de reductie van fijnstof in pluimveestallen. Het PEC heeft eveneens een grote bijdrage geleverd aan het opstellen van het voorstel voor de Regiodeal Foodvalley. Daarmee wordt een impuls gegeven aan de wens dat de regio de nationale proeftuin is voor de versnelling van de transitie naar duurzaam en gezond voedsel in de regio en daarmee op versterking van de economische structuur, brede welvaart en een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Bereikbaarheid en verkeersveiligheid
De bereikbaarheid binnen de gemeente is verbeterd. De rondweg Voorthuizen is in gebruik genomen evenals de Harselaartunnel. Om de bereikbaarheid verder te verbeteren wordt onderzocht of en hoe een Oostelijke Rondweg daarvoor een oplossing kan bieden. Ook zijn weer stappen gezet om tot verbetering van de verkeersdoorstroming op de A1 en de aansluiting A1/A30 te komen. Om de verkeersveiligheid te verbeteren zijn, in nauw overleg met betrokkenen, diverse maatregelen bedacht, getroffen of onderzoeken uitgevoerd, zoals het instellen van 60 en 30 km zones en de fietsoversteken aan de Burgemeester Kuntzelaan en de Vellerselaan.

Duurzaamheid
In 2019 zijn (de eerste) stappen gezet in het kader van de opgave voor klimaatadaptatie. Er is een plan van aanpak Klimaatadaptatie opgesteld en vastgesteld met daarin 19 acties die ervoor moeten zorgen dat wij - als gemeentelijke organisatie - de klimaatopgaven goed in beeld krijgen en vanaf eind 2020 klimaatadaptief werken. Ook zijn stappen gezet om te komen tot energieneutraliteit in de gemeente in 2050.
Omdat in de energietransitie van iedere inwoner en ieder bedrijf inspanningen worden verwacht, is - naast advisering vanuit de energieloketten - in 2019 gestart met de ‘Dorpentoer’. In alle dorpen in de gemeente worden gesprekken georganiseerd om samen met bewoners en ondernemers maatregelen te bespreken die helpen bij energiebesparing en lokale opwekking van duurzame energie. In deze gesprekken wordt ook voor alle partijen duidelijk waar bewoners en bedrijven knelpunten ervaren en oplossingen zien. In De Glind is gestart met het project ‘Wijk van de toekomst’. Hier wordt gezamenlijk gekeken naar de wijze waarop huizen en bedrijfsgebouwen in het dorp zonder aardgas verwarmd kunnen worden.

De Zonneladder is vastgesteld, die kaders en randvoorwaarden voor het plaatsen van zonnepanelen op land geeft. Het proces op weg naar de Structuurvisie wind is gestart. En in het kader van de Regionale Energie Strategie is, samen met de regiogemeenten uit Regio Foodvalley, gewerkt aan een regionaal concept bod voor duurzame energie opwekking tot 2030. Om stappen te zetten voor het uitfaseren van aardgas, is een eerste Warmtevisie is vastgesteld. Inmiddels is ingestemd met een eerste voorstel voor het plaatsen van zonnepanelen op land. En zijn ruim 2.000 extra zonnepanelen aangeschaft voor het plaatsen op gemeentelijke gebouwen (in totaal nu ca. 4600). Voor de eigen bedrijfsvoering gaat de gemeente de doelstelling voor 2020 uit de Energievisie halen: 2% energie besparen per jaar en 20% van de energie duurzaam opwekken.

Burgerparticipatie
Het verder intensiveren van de samenwerking met de inwoners op tal van terreinen stond en staat centraal. Het proces om te komen tot de Omgevingsvisie Barneveld centrum wordt gebruikt om te experimenteren met verschillende vormen van participatie, waaronder straatinterviews. In dit proces is ook een apart traject (buurtdialoog) voor de herinrichting van de Krommestraat/Brouwersstraat opgenomen, waarbij met betrokkenen een koers voor herinrichting wordt bepaald. De aanleg van vier speelplaatsen in Terschuur is een eerste ‘Right to Challenge’ samenwerking. Deze speelplaatsen zouden pas in 2021 opgeknapt worden. De inwoners vonden dat ze het eerder, beter en goedkoper konden aanpakken dan de gemeente en zijn hier mee aan de slag gegaan. Ook andere speelplekken zijn in nauw overleg met omwonenden ingericht. De invulling van de dorpshuizen in Garderen en Voorthuizen heeft in nauw overleg met de toekomstige gebruikers plaats gevonden. In het kader van de energietransitie is de dorpentoer gestart. De energietransitie kan alleen maar slagen met hulp van inwoners en bedrijven. Om het aantal woninginbraken te laten dalen, is alertheid en inzet van inwoners essentieel. Samenwerking met burgers, bedrijven en belangenorganisaties leidt ertoe dat de beleidsdoelen bereikt worden. Daarbij geven we zoveel mogelijk op voorhand aan wat de budgettaire en procedurele gevolgen van deze participatietrajecten zijn.

Dienstverlening
De in 2019 opgestelde visie 'Blij met Barneveld' vormt een kapstok en routekaart voor verdere organisatieontwikkeling. De organisatievisie is samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners, raadsleden en medewerkers opgesteld. Voor de identiteit van de organisatie zijn de kernwaarden gastvrij, ondernemend, wendbaar en verbindend belangrijk.
De dienstverlening is verder verbeterd. Meer producten kunnen digitaal aangevraagd worden, zoals een huisvuilcontainer, of processen zijn geoptimaliseerd, zoals de afhandeling van een melding openbare ruimte.

Wel geldt dat het, door de druk op de arbeidsmarkt, lastig is om vacatures te vervullen. Daarnaast noopt de groei van de gemeente tot een herstructurering van taken en een transformatie van teams binnen de gemeentelijke organisatie. Dit heeft tot een toename van de kosten van inhuur van personeel geleid.

Financieel resultaat

We sluiten het jaar af met een positief saldo van € 1,881 miljoen, waarvan € 7,5 miljoen als gevolg van voordelige resultaten op de grondexploitaties. In de vastgestelde maandrapportage van december 2019 gingen we nog uit van een verwacht negatief saldo van € 5,6 miljoen op de reguliere exploitatie, dit is uiteindelijk negatief € 4,7 miljoen geworden.

Het positief saldo van € 1,881 miljoen is positiever dan het verwachte negatieve saldo van € 3,56 miljoen waar we bij het opstellen van de Programmabegroting 2019 nog vanuit gingen. Toen schetsten we een sluitende meerjarenbegroting met voor alle jaren, uitgezonderd 2019, een begrotingsoverschot. Dit negatieve saldo werd met name veroorzaakt doordat in de begroting 2019 € 4,5 miljoen aan extra uitgaven voor jeugdzorg opgenomen is.
Het verschil tussen het verwachte resultaat genoemd in de maandrapportage van december 2019 (negatief saldo van € 5,6 miljoen op de reguliere exploitatie) en het uiteindelijke negatieve resultaat op de reguliere exploitatie van € 4,7 miljoen komt met name doordat de werkelijke afschrijvingslasten lager zijn uitgevallen dan de begrote afschrijvingslasten, omdat projecten later volledig afgerond werden dan waar bij het opstellen van de begroting vanuit was gegaan.
Het negatieve saldo op de reguliere exploitatie is nagenoeg geheel omgebogen in een positief resultaat als gevolg van het incidentele positieve resultaat op de grondexploitaties van € 7,5 miljoen. Een deel van de € 7,5 miljoen, bijna € 0,7 miljoen, is een gevolg van de vrijval van de verliesvoorziening.

Zoals opgemerkt is het incidentele negatieve saldo op de reguliere exploitatie omgebogen in een positief resultaat als gevolg van het positieve resultaat op de grondexploitaties. Wij benadrukken dat dit een incidenteel positief resultaat betreft. De totale omvang van de grondexploitaties is de afgelopen jaren sterk afgenomen. Hiermee is de gemeente minder gevoelig geworden voor economische ontwikkelingen. Keerzijde is dat de winsten uit de grondexploitatie op termijn afnemen c.q. aflopen en bijvoorbeeld niet meer gebruikt kunnen worden om tekorten in de exploitatie te dekken. Dit betekent dat, nog meer dan nu het geval is, vooraf integraal afgewogen moet worden waar de incidentele middelen op ingezet worden, onder andere door invoering van professioneler budgetbeheer door het management te faciliteren (3 lines of defence). En mogelijk een herijking van de financiële strategie in relatie tot de (gewenste) groei van de gemeente.

Transformatie Jeugdhulp
Zoals opgemerkt is in de begroting 2019 € 4,5 miljoen aan extra uitgaven voor jeugdhulp opgenomen. Hieraan gekoppeld is in programma 1 het speerpunt ‘Transformatie specialistische jeugdhulp’ geformuleerd. Dit speerpunt is er op gericht om tot een inhoudelijke verbetering van de jeugdzorg te komen en om de uitgaven meer in lijn te brengen met de beschikbare middelen. De vertaling hiervan is vastgelegd in het Werkprogramma Jeugd 2019-2021. Voor 2019 is in de begroting dan ook een kostenreductie van € 0,5 miljoen vanuit dit speerpunt opgenomen. In de onderstaande tabel is deze taakstelling als financieel effect van de transformatie benoemd.

Omdat in 2019 de verwachting was dat meer tijd nodig zou zijn voordat de maatregelen financieel resultaat opleveren, is dit bij de Kadernota 2020-2023 uitgesmeerd over 2019 en 2020. In onderstaande tabel is te zien dat de taakstelling voor 2019 met € 0,1 miljoen is verlaagd.

Zoals verwoord in de maandrapportage van augustus 2019 zijn voor 2019 extra middelen ad € 1,8 miljoen door het rijk toegekend. Dit is de reactie van het rijk op een lobby van de VNG. De gemeente Barneveld heeft intensief meegewerkt aan deze lobby in de vorm van contacten met Kamerleden en de VNG commissie. Daarnaast is actief geparticipeerd in enquêtes en onderzoeken om het tekort aan middelen in het sociaal domein te agenderen. De extra toegekende middelen waren nagenoeg gelijk aan de hogere uitgaven. De kosten voor specialistische jeugdhulp waren gestegen naar € 18,9 miljoen.

Na deze laatste budgetbijstelling bedroeg de kostenstijging € 0,4 miljoen. Het financieel effect van de transformatie (inhoudelijke verbetering) is echter € 0,8 miljoen in plaats van de geraamde € 0,4 miljoen. Hierdoor is een verdere stijging van kosten voor specialistische jeugdhulp in 2019 voorkomen. De implementatie en ingebruikname van de Jeugdmonitor is een kritische succesfactor geweest in het bereiken van het financieel effect op de transformatie.

Tabel: kosten specialistische jeugdhulp 2019

	Primitieve Begroting 2019	Bijgestelde Begroting 2019	Realisatie Kosten 2019	Verschil (Begroting – werkelijk)
Kosten specialistische jeugdhulp	17.900.000	19.300.000	19.700.000	400.000
Financieel effect transformatie	-500.000	-400.000	-800.000	-400.000
Subtotaal kosten Spec. Jeugdhulp	**17.400.000**	**18.900.000**	**18.900.000**	**0**

Per 1/1/2021 wordt de nieuwe definitie van het woonplaatsbeginsel doorgevoerd. Hierdoor zal een belangrijk deel van kosten van voogdij en 18+ niet meer voor onze rekening komen. Tegelijkertijd zal hiervoor de rijksbijdrage worden gecorrigeerd. In de meicirculaire 2020 zal de uitwerking hiervan verschijnen. Daarnaast zal een nieuwe verdeling van middelen (algemene uitkering inclusief de geïntegreerde sociaal domein middelen) door het rijk van invloed zijn op onze toekomstige inkomsten.
Met behulp van werkprogramma Jeugd 2019-2021 willen we de komende jaren via de transformatieprojecten het financieel effect verder uitbouwen, de kostengroei nog meer beheersen en daarmee toewerken naar een stabiel kostenniveau.

Grondexploitatie
In 2019 heeft u besloten om 2 projecten af te ronden met een voordelig saldo van € 790.000 (excl VPB) en het tijdelijk stopzetten van projecten met een resultaat van - € 32.000. Bij het opmaken van de jaarverslaggeving 2019 valt het totale resultaat voordelig uit op € 8,3 miljoen. Dit is dus zo'n € 7,5 miljoen hoger. Dit bestaat uit een aanvullend resultaat van € 0,9 miljoen bij het afsluiten van 2 projecten (Schoutenstraat en Stroe VI). Daarnaast is er een tussentijdse winst genomen van zo'n € 6 miljoen en kan vanuit het actualiseren van de grondexploitaties de verliesvoorziening voor de nog lopende grondexploitatie voordelig worden bijgesteld met € 550.000.

In onderstaand overzicht e.e.a. weergegeven.

Resultaat grondexploitaties 2019

Complex (bouwgrond in exploitatie)	Begroot in 2019	Eindwaarde	Beschikbare voorziening	Resultaat	Verschil
800012 Voorzieningenstrook Lunterseweg *	€ 194.321	€ 195.064	€ -	€ 195.064	€ *743*
800026 Harselaar-Driehoek West *	€ 592.818	€ 597.047	€ -	€ 597.047	€ *4.229*
800036 Schoutenstraat		€ -815.000	€ 948.161	€ 133.161	€ *133.161*
800079 Stroe VI		€ 813.950	€ -	€ 813.950	€ *813.950*
Subtotaal A: resultaat af te sluiten projecten	€ 787.139	€ 791.061	€ 948.161	€ 1.739.222	€ *952.083*
Subtotaal B: resultaat 2019 tijdelijk af te sluiten projecten **	€ -31.737			€ -31.737	€ -
Subtotaal C : tussentijdse winstnemingen 2019				€ 6.022.276	€ *6.022.276*
Subtotaal D : resultaat aan te passen verliesvoorzieningen 2019				€ 552.703	€ *552.703*
Totaal resultaat	**€ 755.402**			**€ 8.282.464**	**€ *7.527.062***

** In raadsvoorstel 19-85 is in oktober 2019 besloten tot het afsluiten van deze projecten. Het verwachte resultaat bij afsluiting is begroot.*
** In raadsvoorstel 212 is in december 2019 besloten tot het tijdelijk afsluiten van projecten. De voorgeschreven afwaardering is begroot in 2019 (€ - 31.737).*

Het in 2019 totaal behaalde resultaat op de grondexploitaties ad € 8.282.000 bestaat uit (afgeronde bedragen) afgesloten projecten € 1.739.000, een tijdelijk gestopt project -/- € 31.800, tussentijdse winstnemingen van € 6.022.000 en een vrijval van de verliesvoorziening van € 553.000.

Voor het geheel aan winstnemingen van 2019 is rekening gehouden met een fiscale afdracht van per saldo € 1,45 miljoen. Daarnaast vindt er over de voorlopige aanslag 2018 nog een positieve verrekening plaats van € 600.000. Het definitief te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting vloeit voort uit de definitieve aanslag en kan hier nog van afwijken. De afdracht aan VPB wordt geboekt in programma 4.

Alle nog in 2020 lopende grondexploitaties zijn geactualiseerd en in een Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) opgenomen. Dit MPG (meerjarenprognose grondexploitaties) is gebruikt ter onderbouwing van de jaarrekening en onder meer gebruikt voor bijlagen 2 en 3. In bijlage 2 vindt u de geactualiseerde gegevens van de grondexploitaties. In bijlage 3 vindt u het verloop van de verliesvoorziening per complex. In het MPG, dat u

ter kennisname wordt aangeboden, vindt u een nadere uitwerking op complex-niveau. Geconcludeerd kan worden dat de huidige grondexploitaties tot en met 2029 lopen en de opbrengsten daaruit, evenals de hiervoor getroffen voorzieningen, gedurende die periode, afnemen. Hierdoor kan, zoals opgemerkt, een herijking van het grondbeleid, in relatie tot de gewenste groei van de gemeente, wenselijk zijn. In paragraaf 5 wordt verder ingegaan op het grondbeleid en de ontwikkeling in te verwachten resultaten. Met het vaststellen van de jaarverslaggeving vragen wij u de te verwachten resultaten van de grondexploitaties op eindwaarde vast te stellen.

Resultaatbestemming
Onze gemeente houdt, conform de ‘notitie reserves en voorzieningen’ een beperkt aantal reserves aan. De algemene en bestendige lijn is dat de algemene reserve er is om incidentele uitgaven en tekorten op te vangen en er kunnen incidentele overschotten aan toegevoegd worden. Dit jaar is er een overschot van € 1,881 miljoen. Voorstel is om een bedrag van € 1.195.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Dit is het begrotingsoverschot, behoudens de genoemde vrijval van de verliesvoorziening van (€ 553.000 + € 133.000 =) € 686.000. Voorgesteld wordt deze vrijval, net als in 2018, aan de NUON-reserve toe te voegen, van waaruit de verliesvoorziening is gevormd.

Ontwikkeling schuldpositie
Uit de balansratio’s blijkt dat de solvabiliteit in 2019 verder is verbeterd (van 21% naar 27%) en voldoet aan de gestelde norm van 20%. Dit betekent dat de groei van de solvabiliteit gestaag doorzet richting de gewenste 30%. Voor wat betreft de netto schuldquote (globaal: 'vreemd vermogen' / 'inkomsten in de exploitatie') was een stijging, dus een verdere afwijking van de norm, voorzien van 131% in 2018 naar 162% in 2019. Vanwege inkomsten vanuit de grondexploitatie en bijdragen vanuit ontwikkellocaties voor bovenwijkse voorzieningen, zijn de inkomsten in de exploitatie incidenteel hoger, waardoor de netto schuldquote op 146% uitkomt, dit is dus lager (positiever) dan verwacht. We constateren dat de netto schuldquote nog niet aan de door ons gewenste norm (van maximaal 130%) voldoet. Daaruit concluderen we dat wij behoedzaam met de financiële middelen om moeten blijven gaan en gericht zullen blijven op het aflossen van onze schulden.

Ontwikkeling weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen heeft het afgelopen jaar een gunstige ontwikkeling doorgemaakt en komt eind 2019 uit op een ratio van 2,5. Daarmee is het weerstandsvermogen gestegen ten opzichte van de laatste peiling van een halfjaar geleden bij de Programmabegroting 2020 (1,8). Deze waarde ligt boven de maximale streefwaarde van 2,0. Er zijn, ook met inachtneming van de andere financiële kengetallen, geen directe maatregelen nodig of wenselijk.

In de Programmabegroting 2020 is gemeld dat het risico dat toekomstige activiteiten stagneren als gevolg van de stikstofuitspraak van de Raad van State nog niet gekwantificeerd opgenomen was. Dat is nu wel het geval. De risico’s en mogelijke gevolgen van de Coronacrisis zijn nog niet gekwantificeerd opgenomen. Dit zal naar verwachting de volgende actualisatie (bij de Programmabegroting 2021) het geval zijn. Vanzelfsprekend informeren wij de raad tussentijds over risico’s en beheersmaatregelen. Voor een nadere toelichting op het weerstandsvermogen: zie paragraaf 2.

Reserve bovenwijkse voorzieningen
In de jaarverslaggeving 2019 is voor bijdragen aan bovenwijkse voorzieningen vanuit grondexploitaties en ontwikkellocaties van derden € 6,6 miljoen in deze reserve gestort. Deze bijdragen zijn bestemd voor het mede-realiseren van bovenwijkse voorzieningen, zoals die benoemd zijn in de door de raad vastgestelde nota ‘Bovenwijkse investeringen 2019’ (juli 2019). In 2019 is ook € 8,1 miljoen onttrokken uit deze reserve voor de bijdragen van ontwikkellocaties aan de vastgestelde infrastructurele projecten, zoals aan de doortrekking Mercuriusweg, reconstructie kruispunten A1 Noord, Zuid, Energieweg en weg en rotonde Wesselseweg-Harselaar Zuid. Hierbij wordt gevraagd in te stemmen met deze storting in en onttrekking aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.

Vaststelling

De jaarverslaggeving 2019 bieden wij u hierbij ter vaststelling aan. De hierin opgenomen jaarrekening en het hierin opgenomen jaarverslag zijn gecontroleerd door BakerTilly en de X controle verklaring is in de rapportage opgenomen.

Wij stellen u voor:
1. De jaarverslaggeving 2019 vast te stellen;
2. De grondexploitatie per ultimo 31 december 2019 af te sluiten voor woningbouwlocaties Schoutenstraat en Stroe VI en het resultaat ervan vast te stellen op € 947.000 positief;
3. De te verwachten resultaten van de grondexploitaties op eindwaarde vast te stellen (bijlage 2);

4. De verlaging van de verliesvoorziening grondexploitaties met € 1.500.864 vast te stellen;
5. De in 2019 ontvangen bijdragen van ontwikkellocaties ad € 6,6 miljoen in de reserve bovenwijkse voorzieningen te storten en een bedrag ad € 8,1 miljoen aan deze reserve te onttrekken;
6. Het positieve resultaat over 2019 ad € 1.881.000 als volgt te bestemmen:
   - € 686.000 toe te voegen aan de NUON reserve
   - het resterende deel, € 1.195.000 toe te voegen aan de algemene reserve;
7. Décharge te verlenen aan het college van Burgemeester en wethouders voor het gevoerde beleid.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

H.F.B. van Steden
Secretaris

J.W.A. van Dijk
Burgemeester

Financieel resultaat

Resultaat programma's

De gemeente Barneveld heeft in 2019 een voordelig resultaat behaald van € 1,88 miljoen. In onderstaand overzicht wordt per programma het behaalde resultaat afgezet ten opzichte van de bijgestelde begroting. Bij de verschillen is aangegeven of er een voordelig (V) of nadelig (N) effect is op het resultaat.

In bijlage 4 vindt u een meer uitgewerkt resultaten overzicht per programma, waarin per programma en per beleidsproduct de baten en lasten worden weergegeven. In de programmaverantwoording vindt u financiële overzichten per beleidsproduct met enkel het saldo van baten en lasten.

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Rekening 2018	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Programma's	**- 54.840**	**- 82.413**	**- 83.240**	**- 75.872**	**7.369 V**
Lasten	- 120.770	- 116.343	- 124.501	- 126.547	- 2.046 N
1. Participatie en ondersteuning	*- 53.016*	*- 55.934*	*- 57.464*	*- 57.966*	*- 502 N*
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	*- 5.615*	*- 4.244*	*- 8.266*	*- 7.616*	*650 V*
3. Woon- en leefomgeving	*- 53.872*	*- 50.807*	*- 52.699*	*- 53.558*	*- 859 N*
4. Bestuur en interne dienstverlening	*- 8.267*	*- 5.359*	*- 6.072*	*- 7.407*	*- 1.335 N*
Baten	65.930	33.930	41.260	50.675	9.415 V
1. Participatie en ondersteuning	*11.207*	*11.967*	*10.300*	*11.192*	*892 V*
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	*21.471*	*1.105*	*8.375*	*11.964*	*3.588 V*
3. Woon- en leefomgeving	*28.068*	*18.566*	*19.317*	*24.037*	*4.720 V*
4. Bestuur en interne dienstverlening	*5.183*	*2.293*	*3.267*	*3.482*	*215 V*
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien	**75.114**	**78.041**	**79.642**	**79.671**	**29 V**
Lasten	- 15.210	- 13.647	- 14.322	- 14.549	- 227 N
Algemene dekkingsmiddelen	*2.288*	*2.094*	*2.911*	*2.741*	*- 171 N*
Onvoorzien	*-*	*- 281*	*-*	*-*	*-*
Overhead	*- 17.498*	*- 15.460*	*- 17.234*	*- 17.290*	*- 56 N*
Baten	90.323	91.688	93.964	94.221	256 V
Algemene dekkingsmiddelen	*89.272*	*91.107*	*93.252*	*93.229*	*- 23 N*
Overhead	*1.051*	*580*	*712*	*992*	*280 V*
Saldo van baten en lasten	**20.274**	**- 4.372**	**- 3.599**	**3.799**	**7.398 V**
Mutatie reserves					
Mutatie reserves	**- 4.697**	**817**	**- 1.918**	**- 1.918**	**- 0 N**
Toevoegingen	- 12.951	- 1.905	- 13.036	- 28.613	- 15.577 N
Onttrekkingen	8.254	2.722	11.118	26.694	15.577 V
Mutatie reserves	**- 4.697**	**817**	**- 1.918**	**- 1.918**	**- 0 N**
Resultaat	**15.577**	**- 3.555**	**- 5.517**	**1.881**	**7.398 V**

Verschillenanalyse

Het resultaat over 2019 bedraagt € 1.881.000 (V). Bij de maandrapportage over december 2019 werd uitgegaan van een verwacht negatief resultaat van € 5.517.000 (N). Per saldo een groot verschil. Voor het

belangrijkste deel betreft dit een verschil als gevolg van behaalde resultaten op de grondexploitatie, in totaal € 7.527.000 (bedrijventerreinen € 3.628.000 plus woningen € 3.899.000 minus extra VPB-last € 1,45 miljoen). Maar ook in de reguliere exploitatie is een aantal verschillen geconstateerd, ter grootte van € 726.000 (V) ten opzichte van de laatste maandrapportage. Deze verschillen worden hieronder toegelicht:

bedragen x € 1.000

Resultaat	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Structurele begrotingsruimte	- 3.578		
Incidentele begrotingsruimte	- 1.938		
Totaal resultaat	**- 5.517**	**1.881**	**7.398 V**

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Programma	Structureel	Incidenteel	Totaal verschil
Voordelen				
01 Grondexploitatie bedrijventerreinen	P2		3.628 V	3.628 V
02. Grondexploitatie woningbouwterreinen	P3		3.899 V	3.899 V
03. Voorzieningen inwoners met beperking	P1		144 V	144 V
04. Zelfredzame inwoners	P1		173 V	173 V
05. Verkeer	P2		720 V	720 V
Totaal voordelen		**-**	**8.564 V**	**8.564 V**
Nadelen				
06. Algemene uitkering	P4		- 205 N	- 205 N
07. Vennootschapsbelasting 2018 en 2019	P4		- 855 N	- 855 N
08. Storting bijdrage voorziening in OFP	P3		- 101 N	- 101 N
09. Overige kleine afwijkingen	P1 t/m P4		- 5 N	- 5 N
Totaal nadelen		**-**	**- 1.166 N**	**- 1.166 N**
Totaal afwijkingen		**-**	**7.398 V**	**7.398 V**

Toelichting op de belangrijkste verschillen

1. Grondexploitaties bedrijventerreinen € 3.628.000 voordelig
In totaal komt het verschil op de grondexploitaties uit op een voordeel van € 7,5 miljoen, die bestaat uit een deel bedrijventerreinen en een deel woningbouw.
Het verschil ad € 3.628.000 op de grondexploitaties van bedrijventerreinen bestaat uit tussentijdse winstnemingen van € 3.672.000, minus een toevoeging aan de verliesvoorziening van € 48.000. Voor een uitgebreidere en inhoudelijke toelichting op deze resultaten wordt verwezen naar paragraaf 5 - Grondbeleid.

2. Grondexploitaties woningbouwterreinen € 3.899.000 voordelig
Het verschil ad € 3.899.000 op de grondexploitaties woningbouwterreinen bestaat uit tussentijdse winstnemingen van € 2.350.000 en een vrijval van de verliesvoorziening van € 1.548.000. Voor een uitgebreidere en inhoudelijke toelichting op deze resultaten wordt verwezen naar paragraaf 5 - Grondbeleid.

3. Voorzieningen inwoners met een beperking € 144.000 voordelig
Dit beleidsproduct eindigt met een realisatiecijfer van € 31.363.000 ten opzichte van een begroting van € 31.507.000. Procentueel betekent dit een afwijking van 0,46%. Dit betreft het budget voor de kosten van vangnetvoorzieningen jeugdhulp en wmo voor zorg in natura en in PGB vorm. Daarnaast valt ook de lokale uitvoering van de sociale werkvoorziening onder dit beleidsproduct. Een succes in het afgelopen jaar is de ingebruikname van de jeugdmonitor. Deze tool geeft op bsn nummer inzicht in beschikbare inhoudelijke informatie zoals bijvoorbeeld zorgvormen en trajectduur. Vanuit de transformatieprojecten wordt met behulp van deze informatie gewerkt om te komen tot zorginhoudelijke verbetering van de jeugdzorg. Maar ook is met behulp van deze tool stabilisering ontstaan in de opeenvolgende prognoses van kosten voor specialistische jeugdhulp. Het voordeel van € 144.000 op dit beleidsproduct bestaat vooral uit extra inkomsten van € 80.000 op de lokale uitvoering van de sociale werkvoorziening. Deze extra inkomsten zijn pas duidelijk geworden per ultimo 2019. Het betreft met name een voordeel op de inkomsten vanuit de belastingregeling 'lage-inkomensvoordeel (LIV)', die we lager hadden ingeschat. Het resterende deel van het voordeel (€ 64.000) wordt verklaard door de wmo vangnetvoorzieningen. Dit betreft een onderbesteding op externe advieskosten. Deze post is in de begroting 2020 al structureel verlaagd.

4. Zelfredzame inwoners € 173.000 voordelig
Deels is de onderbesteding toe te rekenen aan beleidsproduct Lokaal onderwijsbeleid, waaronder leerlingenvervoer voor € 50.000. Dit is een afwijking van 3% ten opzichte van het budget. In het besluit budgetbijstelling sociaal domein is het budget naar boven bijgesteld op basis van de jaarprognose van september gebaseerd op de kosten van het eerste halfjaar. Nu blijkt dat de kostenstijging zich in het tweede halfjaar minder sterk heeft ontwikkeld. Daarnaast complementeren een aantal kleine afwijkingen de resterende onderschrijding . Dit gaat om de taalklas en het uitvoeren van de leerplicht.
De grootste afwijking ten opzichte van de begroting op het beleidsproduct Maatschappelijke zorg is huishoudelijke hulp. De raming is € 1.400.000 terwijl de werkelijke kosten uitkomen op € 1.352.000. Een voordeel van € 48.000 en een procentuele afwijking van 3% op het budget. De onderbesteding wordt veroorzaakt doordat het werkelijk aantal cliënten dat gebruik maakt van deze voorziening iets lager ligt dan het geraamde aantal cliënten. Het resterende overschot van € 52.000 bestaat uit meerdere kleine afwijkingen op onder andere maatschappelijk werk en schuldhulpverlening.

5. Verkeer € 720.000 voordelig
In de afgelopen jaren zijn verschillende infrastructurele werken gestart en zijn daar middelen voor vrij gemaakt. Op dit product (verkeer) komen de rente en afschrijvingslasten van de infrastructurele werken terecht. In 2018 en 2019 waren nog niet alle werkzaamheden afgerond waardoor de gebudgetteerde afschrijvingslasten in 2019 nog niet gestart zijn. De methodiek is namelijk dat de afschrijving aanvangt in het eerste jaar na gereedmelding van het project. Doordat enkele grotere projecten afgerond zijn in 2019 (of later) zijn de werkelijke afschrijvingslasten lager dan de begrote afschrijvingslasten (€ 170.000). Dit betreft ondermeer de Harselaartunnel, aanleg fietsroutes en rotondes.

Daarnaast zijn de ontvangen bijdragen van ontwikkellocaties (derden en gemeente) in 2019 verwerkt. Niet in alle gevallen zijn ook deze projecten volledig afgerond, waardoor de begrote afschrijvingen niet (volledig) hoefden plaats te vinden ter grootte van € 470.000 (zoals infrastructuur Harselaar, wegvakken t.a.v. randweg Oost Harselaar).

Als laatste, een deel van het ambtelijk apparaat wordt toegerekend aan investeringen, geactiveerd en in 10 jaar afgeschreven. De kosten hiervan komen terecht op dit product. In 2018 zijn deze kosten verwerkt in de exploitatie waardoor de afschrijvingslast hierover vervalt. Dit werkte voordelig door ter grootte van € 90.000.

6. Algemene Uitkering € 205.000 nadelig
De algemene uitkering is met € 76,9 miljoen de grootste inkomstenbron van de gemeente. In het jaar worden in de mei-, september- en decembercirculaire door het ministerie van Binnenlandse Zaken de belangrijkste mededelingen gedaan ten aanzien van wijzigingen in de uitkering. In het najaar van 2019 is een bijstelling van de algemene uitkering doorgevoerd t/m de septembercirculaire. De wijzigingen vanuit de decembercirculaire en bijstellingen vanuit de betaalspecificaties op grond van de maatstafgegevens, hebben geleid tot een verlaging van de uitkering met € 205.000 (-/- 0,2%). Een belangrijk onderdeel hiervan is de actualisatie van maatstaven met medicijngebruik in relatie tot de aanpassing van de uitkeringsfactor.

7. Vennootschapsbelasting € 855.000 nadelig
Voor het geheel aan winstnemingen van 2019 is rekening gehouden met een fiscale afdracht van per saldo € 1,45 miljoen. Daarnaast vindt er over de voorlopige aanslag 2018 nog een positieve verrekening plaats van € 600.000. DIt resulteert in een nadelig verschil van zo'n € 855.000.

8.Storting bijdrage voorziening Ontwikkelfonds platteland € 101.000 nadelig
In het Ontwikkelfonds storten initiatiefnemers van niet-agrarische nieuwbouw in het buitengebied een (verevenings)bijdrage. Dat gebeurt op basis van een door de raad vastgestelde regeling. Het verschil van € 101.000 nadelig is ontstaan doordat in onze begroting rekening is gehouden met de vaste storting in de voorziening maar niet met de storting van bijdragen van derden.

9. Overige kleine afwijkingen € 5.000 nadelig
Deze post betreft een restpost om aansluiting te krijgen met de totale afwijking ten opzichte van de prognose uit de maandrapportage van december 2019.

Programma's

1. Participatie & Ondersteuning

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Wij willen dat inwoners van de gemeente Barneveld voldoende kansen krijgen op het ontwikkelen of bevorderen van zelfstandigheid en daarmee op deelname aan de samenleving. Wij streven naar een samenleving waarin iedere inwoner naar vermogen meedoet, waarin mensen zich met elkaar verbonden weten. En we zorgen voor een professioneel vangnet. Eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid vormen hierbij het uitgangspunt. Omzien naar elkaar en onderlinge zorgzaamheid zijn van groot belang. Hierin zit de drieslag zelf – samen – gemeente. Het motto voor beleid en uitvoering binnen het sociaal domein is: op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning en hulp indien nodig. Dit sluit aan op de feitelijke ontwikkeling in de samenleving, waarin inwoners steeds meer zaken zelf of in nieuwe groepsverbanden organiseren.

Om de samenredzame samenleving verder vorm te geven zetten we in op:
- Mogelijkheden voor zelfontplooiing en talentontwikkeling.
- Versterken van de sociale cohesie tussen groepen en individuen in de samenleving.
- Signaleren van hulpvragen in de samenleving.
- Zorgvuldig omgaan met onze vrijwilligers en mantelzorgers;
- Er voor zorgen dat iedere inwoner de hulp en ondersteuning die nodig is daadwerkelijk en tijdig krijgt.

Daarbij streven we naar een sociaal en betaalbaar gevarieerd voorzieningenaanbod (onderwijs, sport, cultuur en hulp & ondersteuning) dat meebeweegt met de behoeften en de mogelijkheden van de inwoners, waarbij de specifieke situatie per dorp, wijk of buurt kan verschillen. De behoefte aan voorzieningen bepalen we aan de hand van demografische gegevens en kengetallen, maar vooral ook in overleg met de samenleving om een passend en gevarieerd aanbod te borgen. We staan open voor burgerinitiatieven.

Wat hebben we bereikt in 2019?

Begin 2019 is het beleidsplan 'Mensen Voorop' vastgesteld, waarin wordt beschreven aan welke activiteiten gemeente Barneveld wil bijdragen. Binnen de kaders van dat plan vinden de activiteiten en uitgaven van het Sociaal Domein plaats. Het beleidsplan is participatief tot stand gekomen en wordt samen met maatschappelijke partners uitgevoerd.
Een uitwerking van het plan is te vinden in de volgende beleidsopgaven: **Positief opgroeien en opvoeden - Meedoen naar vermogen - Samen oud worden**

Kanttekening:
In 2019 is gebleken dat de budgetten binnen het Sociaal Domein breed zijn benut en ontoereikend waren op onderdelen. In beginsel is de meerjarige dekking van Jeugdhulpkosten structureler vormgegeven in de Kadernota 2020-2021.
In het najaar werd duidelijk dat de budgetten binnen het sociaal domein ontoereikend zijn. Dit kwam door de toenemende kostengroei van de Jeugdhulp, een toename van het gebruik van Wmo vangnetvoorzieningen en stijging van re-integratiekosten. Daarom is in het najaar een voorstel voor budgetbijstelling Sociaal Domein over het jaar 2019 gedaan.
Door afhankelijkheid van (soms grillige) landelijke besluitvorming en de onvoorspelbaarheid van de uitgaven is de meerjarige bekostiging van het Sociaal Domein onzeker.

Groeien naar zelfstandigheid

Start Platform Jeugd en Preventieplan
Samen met scholen, maatschappelijke organisaties en jeugdhulpaanbieders zijn acht prioritaire thema's benoemd die staan voor de belangrijkste ontwikkelthema's in het leven van jeugdigen: Passend Onderwijs, Alcohol & Drugs, Sterk Ouderschap (echtscheidingen), Beweging, Laaggeletterdheid, Kindermishandeling, Geboortezorg, Kind & Armoede.

Vervolgens zijn samen met eerdergenoemde partijen twee platformbijeenkomsten (Onderwijs en Armoede) georganiseerd. Deze bijeenkomsten hebben geleid tot een vervolgaanpak op deze thema's. Ook is de samenwerking met het onderwijs versterkt, zijn er gezinsondersteuners ingezet bij de huisartsen en zijn er gezinnen geholpen met de taalachterstand bij jeugdigen. De signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling is versterkt en het aanbod voor (kwetsbare) zwangeren en ouders van pasgeborenen is vergroot.

Transformatie residentiële jeugdhulp
Om de jeugdhulp inhoudelijk te verbeteren en financieel efficiënter te maken zijn in 2019 deze transformatieprojecten gestart. Deze inhoudelijke verbetering heeft tot een kostenreductie van € 800.000 geleid. Dit heeft een dempend effect op de groeiende jeugdhulpkosten in 2019. Daarnaast zijn extra Rijksmiddelen ad € 1,8 miljoen toegekend voor 2019.

Vaccinaties
Ruim 800 jonge ouders hebben al gebruik gemaakt van het vaccinatieconsult dat is ingezet bij het 4-weken consult voor ouders van pasgeborenen, uitgevoerd door de jeugdarts. Het grootste deel van de ouders (97%), die het 4-weken consult heeft gehad, heeft ook gebruik gemaakt van het vaccinatieconsult. Concrete resultaten van het vaccinatieconsult worden medio 2020 verwacht, evenals een beeld van de invloed hiervan op de vaccinatiegraad.
Daarnaast is, in het najaar van 2019, door de GGD, NPV (Nederlandse Patiënten Vereniging) en de gemeente, een informatiebijeenkomst voor inwoners georganiseerd over vaccinaties. Hierbij waren ongeveer 50 personen waren aanwezig.

Stimuleren zelfstandig reizen
In 2019 is gestart met de aanbesteding van het leerlingenvervoer, het gymvervoer en het vervoer in het kader van de Jeugdwet. Leerlingen worden hierbij ondersteund in het vervoer naar school, gymlocatie(s) en locaties waar de jeugdhulp wordt geboden. Via de pilot 'De Reiskoffer' wordt mensen die nu gebruik maken van aangepast vervoer en die daar de potentie toe hebben, geleerd om zelfstandig te reizen. Deze pilot draagt bij aan het zoveel mogelijk stimuleren van de zelfredzaamheid en ontwikkelen van eigen potentieel.

Meedoen naar vermogen

Meer hulp bij armoede
Uit onderzoek van KWIZ bleek dat het bereik van de minimaregelingen is gestegen (cijfers 2018 ten opzichte van 2016). Zo is het bereik van de sport- en cultuurregeling gestegen van 25% naar 40%. Het bereik van de schoolkostenregeling is gestegen van 37% naar 49%. In 2019 zijn ook de scholen meer betrokken om gezamenlijk meer mensen te bereiken en is gemeente Barneveld als kennispartner betrokken bij diverse organisaties die gezamenlijk de schulden- en armoedeproblematiek willen bestrijden (de ValleiDialoog).

Actief schulden bestrijden
In 2019 is een nieuwe samenwerking ontstaan met Woningstichting Barneveld en Bemoeizorg. Hierbij zijn huishoudens actief bezocht om ze te helpen bij hun schuldenproblematiek. Deze huishoudens vragen doorgaans niet zelf om hulp en hebben positief gereageerd op het bezoek. Een deel van deze huishoudens is actief geholpen door de gesprekvoerders schuldhulpverlening. Hiermee hebben wij meer mensen (indirect) kunnen helpen die nog niet in beeld zijn of te laat in beeld komen.

Aanpak laaggeletterdheid
In november 2019 bestond het Taalhuis één jaar. Sinds de start eind 2018 hebben circa 70 hulpvragers zich gemeld bij het Taalhuis. Hiervan hebben vier mensen Nederlands als moedertaal (NT1). De meeste hulpvragers zijn inmiddels op intake geweest of al gestart met een traject. Ook een heel aantal vrijwilligers heeft zich al gemeld.

Arbeidsparticipatie
De groep inwoners die langdurig afhankelijk is van ondersteuning bij het vinden en behouden van werk is de afgelopen jaren gegroeid. Deze groep vraagt een andere benadering van gemeentelijke gesprekvoerders. Het afgelopen jaar zijn nieuwe medewerkers met diverse achtergronden (bijvoorbeeld jobcoach) aangetrokken als gesprekvoerder. Daarmee kunnen wij deze groep inwoners beter helpen.

Implementatie Wet verplichte ggz
Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet verplichte ggz (Wvggz) in werking getreden. Deze wet schept nieuwe mogelijkheden voor het inzetten van verplichte zorg, maar zorgt ook dat de rechten van betrokkenen zijn gewaarborgd. In 2019 is veel werk verzet om de Wet verplichte ggz (Wvggz) te implementeren in gemeente Barneveld. Hierdoor kan er nu ook meer ambulant en preventief hulp worden gegeven aan mensen met geestelijke problemen die niet vrijwillig in zorg gaan, maar wel zorg nodig hebben.

Doorontwikkeling Be Active met 'Be Creative'
In 2019 is de inhoudelijke en organisatorische samenwerking en doorontwikkeling van Be Active met 'Be Creative' vormgegeven. Ten aanzien van de thema's Jeugd, Sport en Cultuur zijn inhoudelijke en organisatorische ontwikkelopgaven benoemd. Met een cultuurplatform, een maatschappelijk cultuurfonds en een cultuurmakelaar is Cultuur nadrukkelijk op de kaart gezet in gemeente Barneveld.
Een sport- en beweegakkoord met lokale maatschappelijke organisaties is in de maak. Hiermee zijn er meer activiteiten die bijdragen aan een gezonde ontwikkeling van jeugdigen en kwetsbaren in Barneveld.

Samen oud worden

Logeeropvang voor mantelzorgers
De respijtmogelijkheden voor mantelzorgers zijn dit jaar uitgebreid met logeeropvang. Logeeropvang wordt nu

als Wmo-vangnetvoorziening ingekocht. Zorgbehoevende inwoners kunnen hier indien nodig en passend gebruik van maken, zodat hun mantelzorger(s) even 'op adem' kunnen komen.

Informatie- en adviespunt voor senioren
Er is gestart met een informatie- en adviespunt voor senioren. Een professionele ouderenadviseur geeft informatie en advies over lokale mogelijkheden voor wonen, zorg en welzijn. Dit helpt ouderen zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving zelfredzaam te blijven.

Ketenregisseur dementie
Een lokale ketenregisseur dementie is aan de slag gegaan. De ketenregisseur zorgt ervoor dat welzijn- en zorgaanbieders meer en beter met elkaar samenwerken. Ook heeft hij/zij een coördinerende en faciliterende rol bij de inzet van casemanagers dementie, die inwoners met dementie en hun naasten terzijde staan. Inwoners met dementie krijgen hierdoor sneller de benodigde hulp.

Project 'Automaatje' groeit
Het project 'Automaatje' is een vervoersservice waarbij vrijwilligers met hun eigen auto minder mobiele inwoners met een vervoersvraag ergens naartoe kunnen rijden (en weer terug). Automaatje heeft een stijging van 20% van het aantal bemiddelde ritten per week ten opzichte van vorig jaar laten zien. In totaal waren er 837 deelnemers die gebruik maken van Automaatje, ten opzichte van 83 chauffeurs. In 2019 zijn er gemiddeld 155 bemiddelde ritten per week uitgevoerd. Door Automaatje is de mobiliteit van kwetsbare ouderen toegenomen en is niet altijd het gebruik van Wmo-vangnetvoorzieningen nodig.

Vraagafhankelijk vervoer
In vervolg op de besluitvorming over het beëindigen van de contracten van het vraagafhankelijk vervoer per 31 december 2019, is eind 2018 begonnen met de voorbereiding van de nieuwe aanbesteding. De aankomende vijf jaar blijven de vervoerders die nu in de regio rijden dat ook doen. Er zijn enkele zaken veranderd ten opzichte van voorgaande jaren. Zo gaat er met een callcenter gewerkt worden in plaats van een regiecentrale. De verwachting is dat ritten daardoor efficiënter kunnen worden ingepland. Daarnaast hebben alle gebruikers van de Valleihopper in december 2019 een nieuwe pas met magneetstrip ontvangen. Hiermee kunnen zij in- en uitchecken bij de vervoerders. Ook wordt met ingang van 2020 ingezet op duurzaamheid door te gaan starten met voertuigen die rijden op groen gas of elektrisch worden aangedreven.

In 2019 is er een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder reizigers van de Valleihopper. De score schetst een positief verbeterd beeld van een 7,61 ten opzichte van een 7,53 in 2018.

Toename gebruik Wmo-voorzieningen
Meer inwoners hebben gebruik gemaakt van ondersteuning vanuit de Wmo. Hiermee zijn meer mensen met ondersteuningsvragen geholpen. Vooral meer jongeren die jeugdhulp hebben gehad, ouderen die langer zelfstandig blijven wonen en inwoners met psychische belemmeringen hebben ondersteuning ontvangen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Algemeen
Om bovengenoemde te bereiken contracteert en subsidiëert gemeente Barneveld een breed scala aan voorzieningen en activiteiten. Hierbij wordt intensief samengewerkt met maatschappelijke partners, organisaties, bedrijven en mede-overheden, zowel regionaal als lokaal. Ook is er geïnvesteerd in preventief aanbod. Dit om te voorkomen dat inwoners problemen krijgen en dat alleen duurdere oplossingen mogelijk zijn.

Er zijn vele persoonlijke gesprekken gevoerd met inwoners die hulp, bijstand of ondersteuning echt nodig hebben. Het doel is om zo veel mogelijk passende oplossingen te realiseren. Met het oplossingsgerichte gesprek sluit de gemeente aan bij wat de inwoner wil bereiken (en niet zozeer bij wat hij of zij wil hebben). Onze ambitie is tevreden inwoners na het gesprek en ondersteuning op maat. Ook als het antwoord niet is wat mensen verwacht of gehoopt hadden, maar omdat zij zich gehoord voelen, met respect behandeld zijn en begrijpelijk is gemaakt wat in hun situatie de (on)mogelijkheden zijn.

Doel is: *1 gezin - 1 plan* (1 regisseur). Hiervoor is samenwerking met in- en externe partijen noodzakelijk. Wij nemen het initiatief tot deze samenwerking, zoeken samenwerkingspartners op en stemmen plannen en acties af. Daar waar het wettelijk is toegestaan wordt relevante informatie gedeeld. Wij organiseren MDO's (multidisciplinaire overleggen) om informatie bij elkaar te brengen en/of gezamenlijk onze inzet af te stemmen of sluiten aan bij MDO's die partners organiseren.

In 2019 zijn data-gedreven scenario's en profielen van verschillende groepen in Barneveld in kaart gebracht. Anticiperen op de toekomstige groei van Barneveld en de druk op de maatschappelijke voorzieningen is

daarvan het doel. Begin 2020 wordt onderzocht hoe hieraan een vervolg kan worden gegeven.

1.1 Zelfredzame inwoners

113 Maatschappelijke zorg

Speerpunt Respijtopvang in het kader van mantelzorg

Doel
Voorkomen overbelasting mantelzorgers.

Verantwoording
Al jarenlang kunnen mensen die langdurig en intensief hun zorgbehoevende naasten ondersteunen in de gemeente Barneveld terecht bij Steunpunt Mantelzorg (van Welzijn Barneveld) voor informatie, advies en steun. Steeds meer van deze mantelzorgers zijn in beeld bij het steunpunt. Dit ook dankzij de jaarlijkse mantelzorgwaardering die (in waardebonnen) namens de gemeente wordt uitgereikt.
Steunpunt Mantelzorg biedt mantelzorgers van jong tot oud ontspannende activiteiten, de mogelijkheid voor emotionele (onderlinge) steun en weet de weg naar mantelzorgondersteuning bijvoorbeeld met inzet van vrijwilligers of gemeentelijk gesubsidieerde 'dienstenbonnen' waarmee even wat extra praktische hulp geregeld kan worden om mantelzorgers te ontlasten.
Om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen kan ook door de gemeente gecontracteerde dagopvang voor de zorgbehoevenden ingezet worden. Daar is in 2019 de mogelijkheid van logeeropvang (dag- èn nachtopvang) bijgekomen.

1.2 Sociale en vitale samenleving

122 Sociaal-cultureel werk

Speerpunt Stimulering sportieve en culturele initiatieven (in brede zin)

Doel
Een sociale en vitale samenleving, waarin inwoners zoveel mogelijk meedoen ten aanzien van beweging en cultuurbeleving.

Verantwoording
Cultuur: vanaf begin 2019 is een beroep op het Maatschappelijk Cultuurfonds opengesteld. Dit eerste jaar is het volledige budget (€ 25.000) toegekend. Tevens is een start gemaakt met het Cultuurplatform en de Cultuurmakelaar, waarmee vanuit het culturele veld initiatieven zijn gecreëerd op het gebied van cultuureducatie en -participatie. De inzet van de Cultuurmakelaar is een onderdeel van de doorontwikkeling van het team Be Active & Creative.

Sport: bij het Maatschappelijk Sportfonds zijn in de jaren 2018 en 2019 in totaal 20 aanvragen gedaan, waarvan er 13 gehonoreerd konden worden. Hiermee was een bedrag gemoeid van €20.000. Naast de initiatieven vanuit het Sportfonds werden er vanuit Be Active sportieve activiteiten georganiseerd, zoals de spelbus, sportinstuiven en activiteiten gericht op het primair onderwijs en kwetsbare doelgroepen. Eind 2019 begon tevens het participatieve traject om samen met andere partijen binnen de gemeente Barneveld te komen tot een sport- en beweegakkoord.

123 Volksgezondheid en preventie

Speerpunt Positief opgroeien en opvoeden

Doel
Alle kinderen in Barneveld de kans geven zich te ontwikkelen en zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk thuis op te groeien.

Samen met scholen, maatschappelijke organisaties en jeugdhulpaanbieders zijn acht prioritaire thema's benoemd die staan voor de belangrijkste ontwikkelthema's in het leven van jeugdigen: Passend Onderwijs, Alcohol & Drugs, Sterk Ouderschap (echtscheidingen), Beweging, Laaggeletterdheid, Kindermishandeling, Geboortezorg, Kind & Armoede.

Deze onderwerpen worden thematisch besproken in het Platform Jeugd en uitgewerkt in een lokaal preventieplan. Samen met eerdergenoemde partijen zijn twee platformbijeenkomsten (Onderwijs en Armoede) georganiseerd. Deze hebben geleid tot een vervolgaanpak op betreffende thema's.

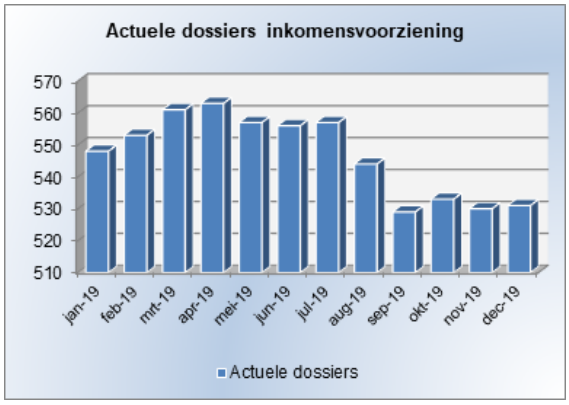
Zo is gemeente Barneveld in 2019 gestart samen met scholen lokale pilots te ontwikkelen. Op dit moment lopen drie pilots op verschillende scholen, waarbij specialistische jeugdhulp en pedagogische expertise elkaar versterken. Het doel is (potentiële) opvoed- en opgroeiproblematiek eerder te signaleren en de inzet van o.a. specialistische Jeugd-GGZ te voorkomen.
Daarnaast is het CJG gestart met het inzetten van gezinsondersteuners op huisartspraktijken, die in overleg met de huisarts een bredere screening van jeugdhulpvragen kunnen aanbieden. Het CJG is inmiddels gestart bij vijf huisartspraktijken. Het doel is om naast de scholen ook bij de huisarts eerder (potentiële) opvoed- en opgroeiproblematiek te signaleren en de inzet van o.a. specialistische Jeugd-GGZ te voorkomen.

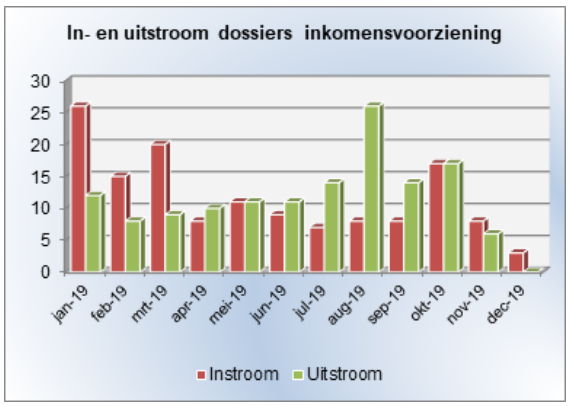
In 2019 zijn er weer verschillende gezinnen geholpen met de VoorleesExpress. Gedurende 20 weken is er een voorleesvrijwilliger actief in het gezin. Het doel van het programma is dat het (voor)lezen vanzelfsprekend deel gaat uitmaken van de opvoeding en er meer aandacht komt voor (voor)lezen. Niet alleen de kinderen, maar het gehele gezin wordt betrokken in dit project.

Door de inzet van aandachtsfunctionarissen wordt huiselijk geweld en kindermishandeling sneller gesignaleerd en opgepakt. Aan het einde van 2019 zijn totaal 90 aandachtsfunctionarissen getraind in Barneveld.

Met partners binnen de geboortezorgketen zijn interventies en processen besproken. Dat heeft geleid tot de inzet van een drietal pilots die betrekking hebben op groepsbijeenkomsten- en consulten voor zwangere vrouwen, een online module voor ouders van pasgeborenen waarbij hechting centraal staat en een verbeterde samenwerking waarbij kwetsbare zwangeren eerder gedetecteerd worden d.m.v. een screeningsinstrument. Hierdoor is een groter aanbod en meer maatwerk ontstaan voor (kwetsbare) zwangeren en ouders van pasgeborenen.

1.3 Gemeentelijk vangnet

Toelichting: deze dossiers betreffen de Participatiewetuitkering, IOAW en IOAZ

132 Voorzieningen inwoners met een beperking en jeugdhulp

Transformatie Specialistische Jeugdhulp

Speerpunt Transformatie Specialistische Jeugdhulp

Doel
Inhoudelijke verbetering van de Jeugdhulp, waarbij de hulp en ondersteuning zo veel mogelijk thuis wordt aangeboden. Daarnaast moeten de uitgaven voor Jeugdhulp meer in verhouding staan tot de beschikbare middelen voor de jeugdhulptaken.

Verantwoording
Als uitvoering van het Werkprogramma Jeugd zijn in 2019 meer passende vervolgvoorzieningen gerealiseerd voor jongeren die uitstromen uit de jeugdhulp. Hierdoor is er sneller afgeschaald en is de duur van de verlengde jeugdhulp verminderd. Jongeren die richting zelfstandigheid gaan worden beter geholpen doordat ze bijvoorbeeld in een doorstroomwoning leren om zelfstandig te wonen. Daarnaast is er gestart met het actief ondersteunen van pleegouders met complexe pleegkinderen. Het doel is om de doorplaatsing vanuit pleegzorg naar zwaardere residentiële vormen van hulp te beperken.

Het doel van deze transformatieprojecten is de jeugdhulp inhoudelijk te verbeteren en financieel efficiënter te maken. Deze inhoudelijke verbetering heeft een kostenreductie van € 800.000 euro opgeleverd. Dit heeft een dempend effect op de groeiende jeugdhulpkosten in 2019.

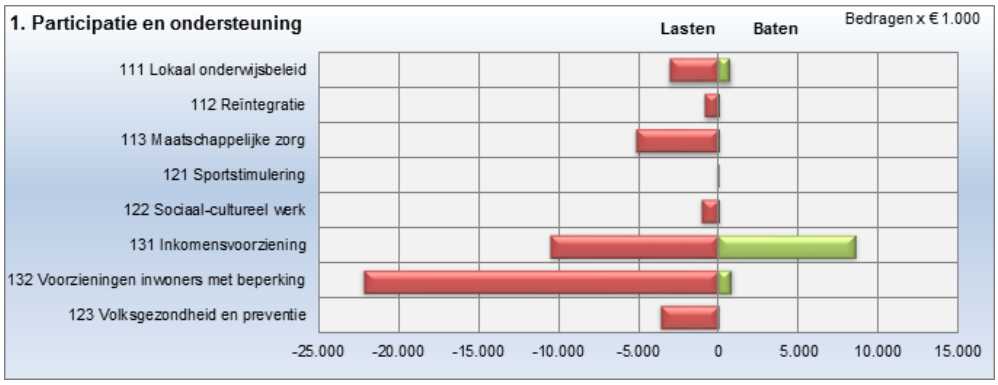
Daarnaast is er een succesvolle lobby voor extra Rijksmiddelen Jeugd gevoerd. Gemeente Barneveld heeft meegedaan in een landelijke benchmarkanalyse. De uitkomsten hiervan zijn door VNG ingezet om extra budget vrij te krijgen voor Jeugd. In de meicirculaire zijn extra Rijksmiddelen ad € 1,4 miljoen toegekend voor 2019. Daarnaast is er € 0,4 mio ontvangen voor loonprijsindexatie, zodat het totaal aan extra inkomsten uitkomt op € 1,8 miljoen. Deze extra middelen komen nagenoeg overeen met de kostenstijging op specialistische Jeugdhulp in 2019.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Rekening 2018	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Saldo van baten en lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	**- 7.348**	**- 8.356**	**- 7.688**	**- 7.514**	**173 V**
111 Lokaal onderwijsbeleid	- 2.432	- 2.566	- 1.748	- 1.699	49 V
112 Reïntegratie	- 1.036	- 1.221	- 1.331	- 1.307	24 V
113 Maatschappelijke zorg	- 3.880	- 4.569	- 4.609	- 4.509	100 V
1.2 Sociale en vitale samenleving	**- 4.986**	**- 5.692**	**- 5.613**	**- 5.539**	**74 V**
121 Sportstimulering	- 122	- 154	- 109	- 97	13 V
122 Sociaal-cultureel werk	- 1.171	- 1.217	- 1.139	- 1.121	18 V
123 Volksgezondheid en preventie	- 3.693	- 4.321	- 4.365	- 4.321	44 V

1.3 Gemeentelijk vangnet	**- 29.474**	**- 29.919**	**- 33.863**	**- 33.721**	**143 V**
131 Inkomensvoorziening	- 1.506	- 1.901	- 2.356	- 2.357	- 1 N
132 Voorzieningen inwoners met beperking	- 27.968	- 28.018	- 31.508	- 31.363	144 V
Saldo van baten en lasten	**- 41.808**	**- 43.967**	**- 47.163**	**- 46.774**	**390 V**
Resultaat	**- 41.808**	**- 43.967**	**- 47.163**	**- 46.774**	**390 V**

2. Bedrijvigheid & Bereikbaarheid

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Een gezond bedrijfsleven en voldoende werkgelegenheid dragen bij aan het welvaarts- en voorzieningenniveau in de gemeente. In gemeente Barneveld ligt daarvoor een sterke basis, met als kansrijke sectoren agro-food, logistiek, ICT en recreatie en toerisme. Om die kansen te benutten blijven wij veel aandacht geven aan het vestigingsklimaat in onze gemeente. Immers, de dynamiek is groot en wordt permanent beïnvloed door de markt, politiek en innovaties in processen en technieken, zoals bijvoorbeeld de digitalisering en duurzaamheidseisen. Wij zijn daarom in permanent overleg met bedrijfsleven en kennisinstellingen om de juiste voorwaarden te scheppen waarbinnen bedrijven zich flexibel kunnen aanpassen aan de veranderende omstandigheden en daarmee hun concurrentiepositie behouden.

Voor de agro-food-keten wil de gemeente een sterke partner zijn in de regio FoodValley. Wij willen voorop lopen in innovatie en verduurzaming van voedselsystemen en waardevermeerdering van het agrarisch product (zie hiervoor ook programma 3) en het nastreven van een meer circulaire economie. We kiezen ook voor uitbouw van recreatie en toerisme, waarbij de profilering plaatsvindt als onderdeel van de Veluwe promotie. Er is ruimte voor vernieuwing ten behoeve van toekomstbestendige verblijfsrecreatie. Voor de detailhandel streven wij naar aantrekkelijke, geconcentreerde winkelcentra in Barneveld en Voorthuizen, waarbij wij meewerken aan differentiatie in branchering en voorzieningen afgestemd op bijzondere doelgroepen. Er wordt ingezet op begeleiding en ontwikkeling van ondernemersvaardigheden en passende werklocaties voor ZZP-ers.

Economische groei en daarmee gepaard gaande uitbreiding van bedrijvigheid leidt tot spanning op de arbeidsmarkt. Met name in de technische beroepen is de vraag om gekwalificeerd personeel groter dan het aanbod. Wij werken daarom samen met ondernemers aan een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en leggen daarbij extra nadruk op uitbreiding van het technische beroepsonderwijs.

De inwoners en bedrijven zijn gebaat bij een uitstekende bereikbaarheid over de weg, het openbaar vervoer en de digitale snelweg. In het verlengde daarvan ligt de doorstroming van het verkeer en verkeersveiligheid. Dit is belangrijk voor de bereikbaarheid van de uiteenlopende locaties en draagt bij aan de kwaliteit van het milieu en de directe woon- en leefomgeving. Wij zetten derhalve in op:

- Een aantrekkelijk ondernemingsklimaat;
- Een brede en evenwichtige bedrijvigheid en werkgelegenheid;
- Een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

Wat is er bereikt in 2019?

Poultry Expertise Centre (PEC)

Het PEC (Poultry Expertise Centre) heeft inmiddels zijn meerwaarde bewezen. Het PEC heeft een belangrijke rol gespeeld in de nasleep van de fipronil affaire. Inmiddels is het één van de uitvoerende partijen in het

onderzoek naar de bestrijding van de vogelmijt (in de volksmond: de bloedluis).
Binnen het PEC is het Praktijkcentrum voor Emissiereductie in de Veehouderij (PEV) opgezet. In 2018 zijn tien haalbare en betaalbare technieken voor de reductie van fijnstof in pluimveestallen en de uitstoot naar buiten geselecteerd. Met steun van de WUR (Wageningen University & Research) is begonnen met het testen hiervan in praktijksituaties. De eerste resultaten zijn op 13 februari 2019 gepresenteerd tijdens het Fijnstofevent. Ook bij de voorbereiding van een voorstel voor de Regiodeal heeft het PEC een belangrijke rol gespeeld. De toekomstige organisatievorm en de financiering van het PEC is uitgewerkt, waarmee in 2020 een start is gemaakt met de verzelfstandiging van het PEC.

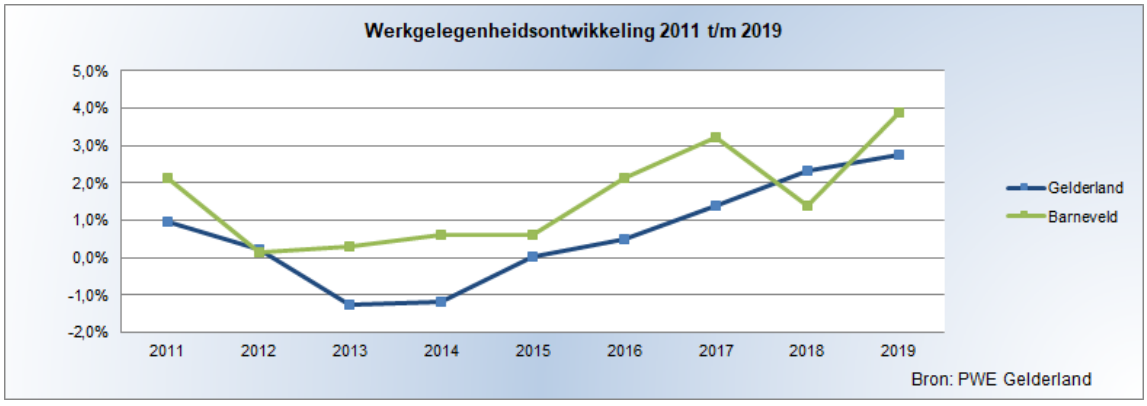
Werklocaties
De gemeente wil ondernemers graag blijven faciliteren om zich in de gemeente te vestigen of te hervestigen. Landelijk zijn er afspraken gemaakt tussen het Rijk en de provincies over de planning van bedrijventerreinen, onder meer om overcapaciteit/leegstand te voorkomen. In regio FoodValley wordt met de provincie afspraken gemaakt over het plannen van bedrijventerreinen in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Voor onze gemeente staat het belang van de doorontwikkeling van Harselaar-Zuid voorop. De uitgifte van Fase 1A van het plan Harselaar-Zuid is zeer voorspoedig verlopen, waardoor de gemeentelijke percelen geheel zijn uitgegeven. De voorbereidingen zijn getroffen voor de volgende fase. Daarnaast is er een grote behoefte aan uitbreiding van werklocaties bij Voorthuizen en Stroe. De gemeentelijke planvorming heeft vertraging opgelopen als gevolg van de landelijke stikstofdiscussie.

De problematiek van overaanbod en leegstand deed zich niet alleen gelden bij bedrijventerreinen, maar ook bij kantoorlocaties en perifere detailhandel. Daarom zijn er in regionaal verband ook afspraken gemaakt over kantoorlocaties en perifere detailhandel.

MKB-vriendelijkste gemeente
Gemeente Barneveld is de MKB-vriendelijkste gemeente "2013 - 2014", "2015 -2016" en "2017 - 2018" van Gelderland geworden. Een mijlpaal waar de gemeente trots op is, ook omdat dit voor de derde keer op rij is. Ruim honderd ondernemers hebben een enquête ingevuld. Ondernemers ervaren betrokkenheid van en voelen zich serieus genomen door de gemeente. Ook is de gemeente telefonisch en digitaal goed bereikbaar. Verbeterpunten zijn er ook. In dit kader wordt het reeds ingezette traject voor de verdere doorontwikkeling van het ondernemersloket vervolgd.

Economische toplocaties
Gemeente Barneveld is in het overzicht van Bureau Louter uitgeroepen tot de economisch best presterende gemeente van Gelderland.

Werkgelegenheidsontwikkeling
De Provinciale Werkgelegenheidsenquête 2019 bevestigt de economische trend dat het aantal vestigingen in de gemeente weer gestegen is van 6060 in 2018 naar 6.300 in 2019. Het totaal aantal arbeidsplaatsen, inclusief uitzendkrachten, is eveneens gestegen van 33.300 in 2018 naar 34.650 in 2019. Een groei van 1.350 arbeidsplaatsen, waarvan de meeste in de bouwnijverheid, zakelijke dienstverlening, gezondheidszorg en detailhandel.

Verkeersveiligheid en bereikbaarheid
Het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)) 2018-2021 heeft de titel 'Veilig op weg naar de toekomst'. Het plan omvat ambities die door middel van beleidspeerpunten zijn vertaald naar concrete maatregelen. De maatregelen en de prioritering ervan zijn tot stand gekomen door middel van participatie met stakeholders, bewoners en bedrijven. Het maatregelenpakket 2019 bestaat uit circa 45 maatregelen gericht op

studie (onderzoek naar nut en noodzaak), voorbereiding, ontwerp & uitvoering en lobby. Enkele bijzondere maatregelen uit het GVVP zijn:

Externe bereikbaarheid
Om de doorstroming van de A1-A30 te verbeteren heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat opdracht gegeven een onderzoek naar oplossingen te starten: de MIRT-verkenning. MIRT staat voor Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met de provincie Gelderland, regio Foodvalley en de gemeente Barneveld.

Interne bereikbaarheid
Om de bereikbaarheid van en binnen de gemeente te verbeteren, wordt onderzocht of en hoe een Oostelijke Rondweg Barneveld daarvoor een oplossing kan bieden. De rondweg Voorthuizen is in gebruik genomen en heeft een positief effect op de verkeersintensiteit en -veiligheid in Voorthuizen. Het betaalgemak voor parkeren in het centrum van Barneveld is verbeterd.

Wensen van dorpen en wijken
Diverse onderzoeken en maatregelen hebben plaatsgevonden om de verkeersveiligheid te verbeteren van met name fietsers, op onder meer oversteekplaatsen en rotonde. Ook is onderzoek gedaan naar thema's die spelen in Garderen, Terschuur en Kootwijkbroek zoals parkeren en doorgaand (vracht)verkeer en is aandacht gegeven aan enkele duurzaamheidsmaatregelen in wijken. Als gemeente hebben we ons ingespannen om nauw betrokken te zijn bij de provinciale concessie Openbaar vervoer. In samenspraak met de diverse stakeholders, wijkplatforms en plaatselijke belangen is bezien welke ov-verbindingen behouden moeten blijven en welke aanvullende verbindingen of alternatieven mogelijk zijn .

Verkeersveiligheid
Uit de verkeersveiligheidsmonitor 2019 blijkt dat de landelijke trend ook voor Barneveld te herkennen is. Het aantal dodelijke ongevallen binnen onze gemeentegrenzen schommelde de afgelopen jaren tussen de 2 en 4, maar in 2018 was er sprake van 5 dodelijke slachtoffers. Het aantal gewonden is lager dan de 3 jaar ervoor. Helder is dat de ingezette maatregel om als gemeente in samenwerking met provincie en partners in te zetten op gedragsbeïnvloeding in het verkeer bij middelbare scholen nodig is en blijft. In 2019 is er naast het project "speurtocht" ook een verkeersdebat met scholieren gehouden.
Op wegen met een maximum snelheid van 60 km/uur is -ondanks de nog te hoge relatieve maximumsnelheid- sprake van een forse afname van de maximumsnelheid ten opzichte van vorig jaar. Gewenning en de nieuwe beter passende weginrichting op diverse wegen waar groot onderhoud heeft plaatsgevonden, lijken hiertoe bij te dragen. In 2019 zijn alle 60 km/zones binnen de gemeente gecompleteerd.
We constateren dat de meeste verkeersslachtoffers vallen onder de personenauto of fiets. Van de 10 locaties waar de meeste ongevallen hebben plaatsgevonden zijn er 8 locaties opgenomen in het GVVP. De resultaten uit de verkeersveiligheidsmonitor bevestigen hiermee het ingezette verkeersbeleid. Voor de overige 2 locaties doen we in 2020 onderzoek naar aard en oorzaak van de ongevallen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat zijn de speerpunten?

2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

211 Promotie economie

Speerpunt Dorpspromotie

Doel Ervoor zorgen dat gemeente Barneveld een aantrekkelijke gemeente is om te wonen, te werken en te recreëren en dit op de juiste wijze uitdragen door de juiste promotie en evenementen.
Verantwoording In maart 2019 heeft de raad de kaders voor dorpspromotie vastgesteld. In navolging daarop is een plan van aanpak opgesteld. Hierin ligt de nadruk op de promotie van Barneveld als aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken en te recreëren. Voorop staat dat in de promotie voldoende ruimte en mogelijkheden aanwezig zijn om onderscheid te kunnen maken in het verschil in identiteit en cultuur van de diverse kernen. In december is een inventarisatieronde gestart om in overleg met de verschillende verenigingen van plaatselijk belang te kijken wat de wensen zijn ten aanzien van dorpspromotie. De wensen in de verschillende dorpen zullen in 2020 vertaald worden in het uiteindelijke actieplan voor de dorpspromotie.

Speerpunt Innovatie food-sector

Doel
Het stimuleren van economische activiteiten binnen de Barneveldse foodsector.

Verantwoording
In 2019 zijn in overleg met provinciale innovatiemakelaar twee lijnen ontwikkeld: naast de poultry/food innovatietafel is ook een windcluster innovatietafel georganiseerd. Deze twee lijnen zullen in 2020 worden geïmplementeerd.

Speerpunt Innovatiebevordering

Doel
Innovatie binnen de diverse geledingen van het Barneveldse bedrijfsleven ondersteunen door de verbinding te maken tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid.

Verantwoording
Om innovatie te stimuleren is ingezet op een betere aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs, waarbij initatieven vanuit het bedrijfsleven en het onderwijs door de gemeente gefaciliteerd worden. De projecten Barneveld Tomorrow en BTO zijn hier voorbeelden van. Beide projecten zijn in 2019 uitgerold.

Speerpunt Recreatie en toerisme

Doel
Het verbeteren van het concept voor het vermarkten, verknopen en verbinden van het toeristisch product Barneveld, om meer toeristische overnachtingen te realiseren.

Verantwoording
- Samen met het routebureau Veluwe is het fietsknooppuntensysteem aangepast en uitgebreid. Hierdoor is de kern Voorthuizen beter aangesloten op het routenetwerk.
- Er is een start gemaakt met de actualisatie van het Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan. Er zijn twee interactieve sessies met stakeholders uit het veld geweest en de nieuwe toeristische visie is in concept gereed.
- Onder de vlag van de VeluweAlliantie is de Regio Deal Veluwe ingediend bij het Rijk voor een programma op basis van de VeluweAgenda.
- De startnotitie voor actualisatie van de Visie Verblijfsrecreatie is vastgesteld.
- De Ontwikkelingsmaatschappij Vakantieparken Veluwe is gestart en heeft verkennende gesprekken gevoerd ten behoeve van herstructurering en transformatie.
- Voor het programma Vitale vakantieparken is voor de periode 2019-2022 een nieuw programmaplan vastgesteld met 4 prioriteiten: innovatie, herstructurering, veiligheid en sociaal.
- Er is een relatiemanager evenementen aangesteld ten behoeve van het stimuleren van evenementen in de gemeente.

2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden

221 Economisch structuurbeleid

Speerpunt Poultry Expertise Centre

Doel
Versteviging van kennis en innovatie in de pluimveesector en uitbouw huidige campus voor kenniscentrum gezelschapsdieren.

Verantwoording
Het PEC heeft zich in de periode 2015 -2019 ingezet voor een gezonde pluimveehouderij in Nederland. Een van de resultaten van het PEC was het Poultry Innovation Lab. Een innovatieve pluimveestal op het campusterrein aan de Wesselseweg, die geldt als showcase waar kennis en innovatie samenkomen.
De provincie Gelderland heeft de subsidieperiode met een half jaar verlengd tot 1 juli 2020. Tevens heeft de stuurgroep in december 2019 het businessplan voor verzelfstandiging van het PEC vastgesteld, waardoor het PEC per 1 januari 2020 in de nieuwe opzet van start is gegaan.

Speerpunt Revitalisering Harselaar-Oost

Doel
Alle bedrijventerreinen in de gemeente hebben een verzorgde uitstraling, beschikken over adequate functionaliteiten voor de gevestigde bedrijven en sluiten goed aan op de geplande uitbreidingen.

Verantwoording
De uitvoering van de revitalisering van Harselaar-Oost is met een half jaar uitgesteld vanwege het ontbreken van ambtelijke capaciteit. Wel zijn er op de diverse bedrijventerreinen in samenwerking met ondernemers schouwen uitgevoerd om knelpunten op te lossen. Ook op Harselaar-Oost zijn in dit kader diverse maatregelen getroffen. Onder andere is er een aantal bedrijven aangeschreven die langdurig goederen en materieel stalden op openbare parkeerplaatsen. Deze bedrijven hebben hun goederen verwijderd. Daarbij zijn er diverse aanvullende onderhoudsmaatregelen (asfaltreparatie, straatwerk, aanpak overmatig onkruid en aanpassing onderhoudsregime bij ingangen van Harselaar) aan de openbare ruimte gepleegd.

Speerpunt Railterminal

Doel
Het mogelijk maken van de overslag van goederen van weg naar spoor binnen de regio FoodValley door het faciliteren van de realisering van een goederenterminal op bedrijventerrein Harselaar. De rol van de gemeente ligt voornamelijk bij de politieke lobby en het planologisch faciliteren van het project.

Verantwoording
In juni 2019 is de termijn van de Intentieovereenkomst tussen gemeente en AZ Industrials verlopen. De intentieovereenkomst had als doel de haalbaarheid van de railterminal te onderzoeken. AZ Industrials heeft aangegeven geen belangstelling te hebben voor voortzetting van de samenwerking. Per motie heeft de raad in november 2019 het college verzocht het haalbaarheidsonderzoek voort te zetten. Het college is bezig het onderzoek vervolg te geven.

222 Grondexploitatie bedrijventerreinen

Speerpunt Harselaar-Zuid, fase 1B

Doel
Het scheppen van ruimte voor de vestiging van bedrijven binnen de gemeente Barneveld.

Verantwoording
De ontwikkeling van het terrein loopt vertraging op door de ontwikkelingen rondom de stikstofdepositie. Hierdoor is het niet mogelijk geweest om het bestemmingsplan in 2019 ter inzage te leggen.

Speerpunt Harselaar-Centraal

Doel
Herontwikkeling van het gebied Harselaar-Centraal.

Verantwoording
In 2019 is de nieuwe infrastructuur aangelegd en is het plangebied Harselaar-Centraal bouwrijp gemaakt. Ook is vrijwel het gehele plangebied in eigendom overgedragen aan de nieuwe eigenaar.

2.3 Een goede bereikbaarheid

231 Verkeer

Speerpunt Mobiliteitsbeleid

Doel
Uitvoering geven aan de kernopgaven uit het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan en aan ontwikkelingen op het gebied van vervoerswijzen en onze samenleving.

Verantwoording
Het GVVP 2018-2021 heeft de titel 'Veilig op weg naar de toekomst'. Het plan omvat ambities die door middel van beleidspeerpunten zijn vertaald naar concrete maatregelen. De maatregelen en de prioritering ervan zijn tot stand gekomen door middel van participatie met stakeholders, bewoners en bedrijven. Het maatregelenpakket 2019 bestaat uit ca. 45 maatregelen gericht op studie (onderzoek naar nut en noodzaak), voorbereiding, ontwerp & uitvoering en lobby.

Waar was in 2019 bijzondere aandacht voor?
De eerste helft van 2019 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de verkeersveiligheid van de oversteek ter hoogte van restaurant Het Schaap. Er is uitvoerig gesproken met allerlei stakeholders om de situatie te optimaliseren. Naar aanleiding hiervan is besloten een aantal aanvullende maatregelen uit te werken.
Zo zijn er extra drempels geplaatst bij deze oversteek. Ook zijn snelheidsdisplays opgehangen in combinatie met extra toezicht en is een verlengde heg gerealiseerd om de directe oversteekbaarheid voor fietsers komend vanaf de Schaepsmarkt te ontmoedigen.

De drempels hebben een attentieverhogende functie en dwingen een snelheidsverlaging af. Daar tegenover staat dat busmaatschappijen en omwonenden overlast ervaren van de drempels.
Eind 2019 is door BonoTrafffics een evaluatie uitgevoerd naar de nieuwe inrichting van de Burgemeester Kuntzelaan op het functioneren van de verkeerssituatie en de verkeersveiligheid. Dit is onder andere gedaan door een (camera)observatie naar het gedrag. De notitie die begin 2020 is afgerond geeft een zienswijze op de evaluatie en een aanzet voor een vervolgaanpak.

De bereikbaarheid van het winkelcentrum is bezien, waarbij BMV, ondernemers, bewoners en handhaving zijn betrokken. Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar de bevoorrading en (handhaving) venstertijden in het centrum van Barneveld. De adviezen worden geïmplementeerd in het traject van de centrumvisie Barneveld dat momenteel loopt.

Het buitengebied van Garderen en Voorthuizen zijn ingericht als een 60 km-zone. In de wijken Vliegersveld en De Vaarst zijn 30 km-zones gerealiseerd, dat geldt ook voor diverse wegen in Garderen. Voor de Jachtlaan, Wildzoom en Veller zijn hiertoe in samenwerking met bewoners de plannen gemaakt. Uitvoering is voorzien begin 2020.

Voor de de Churchillstraat-Amersfoorsestraat-Rooseveldstraat is het verkeersontwerp opgesteld om de oversteekbaarheid te verbeteren voor fietsers. Het ontwerp is besproken met stakeholders en bewoners. Uitvoering van de werkzaamheden is voorzien in 2020 in combinatie met het wegenonderhoud.
Er heeft intensief overleg plaatsgevonden met stakeholders en bewoners over de veelbesproken fietsoversteek op de Vellerselaan. Uitvoering van de maatregelen is voorzien medio 2020.

Verder zijn onderzoeken uitgevoerd naar het optimaliseren van diverse rotondes in het centrum van Barneveld en naar de verbetering van de veiligheid van de Mercuriusweg en de Van Dompseslaarstraat. In 2020 wordt het participatietraject opgestart en vindt nadere uitwerking plaats.

Er zijn klimaatbestendige parkeervoorzieningen gerealiseerd op De Steenkamp en Ruigeveld en duurzame bermen en extra parkeervoorziening aangelegd op de Plaggemeijerslaan. Op de Mosterdlaan is de wadi opgewaardeerd in combinatie met extra parkeerplekken. Aan de Roelengweg is een parkeerverbodzone ingesteld en in de Wilhelminastraat en Rooseveldtstraat is de voorziening geoptimaliseerd.

In 2019 werd bij twee scholen in het voortgezet onderwijs 'de speurtocht' i.k.v. verkeerseducatie verzorgd. Ook werd voor het eerst een succesvol verkeersdebat georganiseerd tussen scholieren en deskundigen om de bewustwording te vergroten onder deze doelgroep.

Er zijn 50 aanvragen voor snelheidsdisplays gehonoreerd die attentiewaarde verhogend zijn.

Speerpunt Bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid

Doel
De bereikbaarheid en verkeersveiligheid van gemeente Barneveld (en regio) waarborgen door middel van een robuust en veilig wegen- en spoornet met toekomstwaarde en voldoende restcapaciteit.

Verantwoording
2019 stond onder andere in het teken van het MIRT-onderzoek A1/A30 en de voorbereidingen voor de MER Oostelijke Rondweg Barneveld. Door middel van een uitgebreid participatietraject (keukentafelgesprekken, informatieavonden, openstellen inspraak), is er met de omgeving en samen met gemeente Ede tot een plan van aanpak gekomen voor het uitvoeren van de MER Oostelijke Rondweg (Notitie Reikwijdte en Detailniveau) .

De rondweg Voorthuizen is eind 2019 in gebruik genomen. Een project dat in samenspraak met de provincie Gelderland is uitgevoerd afgelopen jaren. Direct werd duidelijk dat de rondweg een positief effect heeft op met name de verkeersintensiteit en -veiligheid op de noord-zuid verbinding in Voorthuizen. De effecten van de rondweg worden komende periode gemonitord.

Er is gestart met voorbereidend onderzoek naar de fietsverbinding van de woonwijk Holzenbosch richting Putten. Er wordt gewerkt aan het formuleren van diverse scenario's die een bijdrage leveren aan de noodzakelijke maatregelen vanuit verkeer, riool, wegenonderhoud en verbetering van de groenstructuur. Ook heeft onderzoek naar rotonde De Punt plaatgevonden. De resultaten zijn gedeeld met de stakeholders. De adviezen uit dit onderzoek worden geïmplementeerd bij de verdere uitwerking van de noord-zuid verbinding in Voorthuizen, waar het participatietraject medio 2020 start.

Er is overleg geweest met plaatselijke belangen en hulpdiensten over het onderzoek naar doorgaand verkeer in Garderen, Terschuur en Kootwijk. Onderzoeken zijn inmiddels uitgevoerd. In 2020 worden de adviezen besproken en wordt bezien of en zo ja, welke maatregelen nodig zijn. Voor Garderen en Kootwijk worden de maatregelen meegenomen in de dorpsvisies.

De gemeente heeft het traject van aanbesteding van de provinciale concessie Openbaar Vervoer ondersteund en onderzoek uitgevoerd naar de vervoersbehoefte in de toekomst. Dit is gedaan in samenspraak met de diverse stakeholders, wijkplatforms en plaatselijke belangen. Deze inspanningen hebben ertoe geleid dat de bestaande ov-verbindingen behouden blijven en er een nieuwe busverbinding tussen Barneveld en Scherpenzeel (naast de buurtbus) komt.

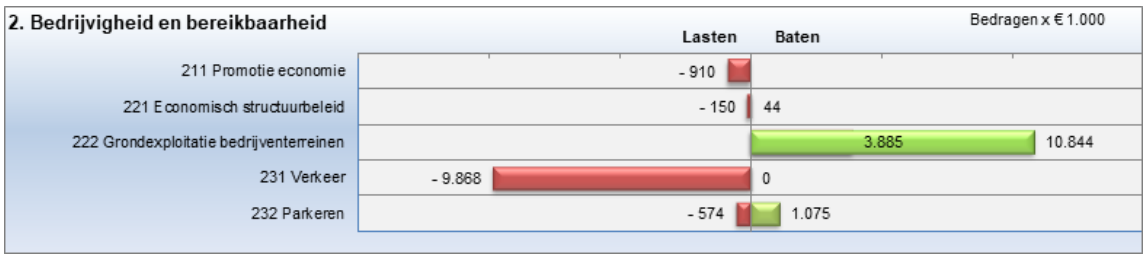
Met de gemeente Apeldoorn-Amersfoort-Food Valley gemeenten is een impuls gegeven aan de lobby voor een halte op het hoofdspoor Amerfoort-Apeldoorn. De halte is onderdeel van Corridor A1 waar wij door middel van Public Affairs vanaf 2020 bijzonder aandacht gaan geven.

Het betaalgemak in het centrum van Barneveld is verbeterd met 'belparkeren' voor (cashless) achteraf betalen voor parkeren en met Tap & Go (cashless) voor vooraf betalen (betalen met betaalkaart zonder PIN).

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Rekening 2018	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Saldo van baten en lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	**- 995**	**- 982**	**- 927**	**- 910**	**17 V**
211 Promotie economie	- 995	- 982	- 927	- 910	17 V
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	**17.832**	**- 97**	**11.040**	**14.623**	**3.582 V**
221 Economisch structuurbeleid	- 166	- 97	- 97	- 106	- 8 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	17.999	-	11.137	14.728	3.591 V
2.3 Bereikbaarheid	**- 981**	**- 2.060**	**- 10.004**	**- 9.366**	**638 V**
231 Verkeer	- 1.509	- 2.568	- 10.587	- 9.867	720 V
232 Parkeren	528	508	583	502	- 82 N
Saldo van baten en lasten	**15.856**	**- 3.139**	**109**	**4.347**	**4.238 V**
Mutatie reserves					
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	**- 8.913**	**-**	**- 2.395**	**- 2.395**	**- 0 N**
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	- 8.913	-	- 2.395	- 2.395	- 0 N
Mutatie reserves	**- 8.913**	**-**	**- 2.395**	**- 2.395**	**- 0 N**
Resultaat	**6.942**	**- 3.139**	**- 2.285**	**1.953**	**4.238 V**

3. Woon- en Leefomgeving

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Nieuwe ontwikkelingen moeten gericht zijn op de demografische ontwikkeling van de gemeente en op de economische potentie, die onder andere een gevolg is van de strategische ligging van de gemeente langs belangrijke vervoersassen. De kwaliteiten van natuur en landschap, die een gevolg zijn van de ligging op de flank van de Veluwe en in de verbindingsstrook met de Utrechtse Heuvelrug, willen wij daarbij benutten en waarborgen.

Op basis van de demografische groei, de veranderende samenstelling van de bevolking en technologische ontwikkelingen, werd in de Strategische Visie 2030 uitgegaan van een groei naar 65.000 – 70.000 inwoners op weg naar 2040, met daarbij passende werkgelegenheid en met behoud van leefbaarheid. De verwachting is, mede op basis van de ambities, dat de gemeente al in 2030 doorgroeit naar zo'n 70.000 inwoners, waardoor de Strategische Visie tegen het licht gehouden wordt. Een fraaie leefomgeving en kwalitatieve voorzieningen, met een sterke bijdrage aan de sociale samenhang, zijn daarbij belangrijke aspecten. Het voorzieningenniveau in de gemeente en de kernen moet aansluiten bij de bevolkingsgroei en andere maatschappelijke ontwikkelingen.

De druk op onze woningmarkt neemt meer toe dan een aantal jaren gelden werd verwacht. Daardoor wordt ook de druk op onze voorzieningen steeds groter. Om hier goed inzicht in te krijgen en de juiste afwegingen te maken, frissen wij de Strategische Visie op om vervolgens tot het opstellen van een Omgevingsvisie te komen. Een Plan van Aanpak, waarin geschetst wordt hoe dit traject er uit gaat zien, is in voorbereiding.

Wij willen energieneutrale woningen, deels flexibel aanpasbaar, in wijken met ruim voldoende groen, zonder milieuoverlast en met minder water- en warmteoverlast. Duurzaamheid wordt een basisprincipe bij locatiekeuzes en inrichtingsplannen. De gemeente wil een energieneutrale, klimaatbestendige en veilige gemeente zijn. Daarbij wil de gemeente de primaire agrarische sector faciliteren in de ontwikkeling naar een economisch en ecologisch duurzame en gezonde landbouw, in combinatie met passende functies voor een vitaal platteland. Ten slotte draagt een goed onderhouden leefomgeving in belangrijke mate bij aan de tevredenheid van bewoners en bezoekers. Daarom wordt ingezet op:

- Een kwantitatief en kwalitatief aanbod van energieneutrale woningen, met meer organische opbouw en variatie in wijken en aandacht voor duurzaamheid en betaalbaarheid;
- Een aantrekkelijke, veilige leefomgeving;
- Adequate voorzieningen, met een sterke bijdrage aan de sociale samenhang.

Wat is er bereikt in 2019?

Wonen
In 2019 zijn bijna 600 nieuwbouwwoningen opgeleverd. Dit is in relatie tot eerdere jaargangen een bovengemiddelde prestatie. Behalve woningbouw in de kern Barneveld, is er dit jaar ook een substantieel aantal woningen in Voorthuizen opgeleverd, met name in Holzenbosch en Wikselaarse Eng. In de overige kernen was de nieuwbouw meer bescheiden van aard.
Kwalitatief is er meer dan 40% in de goedkope sfeer gebouwd (43%), mede vanwege de 'inhaalslag sociale woningbouw', waardoor de segmenten middelduur en duur relatief gezien wat minder groot waren (respectievelijk 30% en 27%). Gezien de omvang van de nieuwbouw, bleven de aantallen overeind of overtroffen deze de aantallen van 2018.
Ten behoeve van aankoop van koopwoningen zijn er zo'n 25 startersleningen verstrekt, als extra opstap voor starters om toegang te krijgen tot de koopwoningmarkt.

Inherent aan de groei van de woningvoorraad, is ook het inwonertal van gemeente Barneveld toegenomen. Telde de gemeente eind 2018 bijna 58.000 inwoners, eind december 2019 was het inwonertal reeds het aantal van 59.000 gepasseerd. Het inwonertal groeit in 2019 in belangrijke mate door een binnenlands

vestigingsoverschot alsook als gevolg van natuurlijke aanwas (meer geboorten dan sterftegevallen). Het saldo van buitenlandse vestiging en vertrek is bescheiden gebleven.
De gemeente zit dan ook volledig op koers om op weg naar 2040 richting 65.000 tot 70.000 inwoners door te groeien.

Zand
De zandkwestie is in 2018 begonnen met een rapportage van Zembla. Dit heeft voor veel onrust gezorgd in Barneveld. Ook in 2019 heeft deze kwestie veel bestuurlijke en ambtelijke inzet gevergd. In het voorjaar van 2019 is door Royal Haskoning DHV vastgesteld waar het zand is toegepast en wat de kwaliteit daarvan is. Naar aanleiding van het onderzoek is op één plaats het zand vervangen. Daarnaast is door BMC onderzocht hoe de gemeente Barneveld omgaat met meldingen op grond van het Besluit bodemkwaliteit. De aanbevelingen uit dit rapport zijn overgenomen en geïmplementeerd. In opdracht van de raad heeft de Commissie Eenhoorn ten slotte een rapport uitgebracht over het verloop van de zandkwestie.

Stikstof
In 2019 werden we geconfronteerd met een aantal uitspraken van de Raad van State waardoor de geldende regelgeving op het gebied van stikstof van tafel ging. Hierdoor ontstond veel onduidelijkheid voor (agrarische) bedrijven en gemeenten over welke normen van toepassing waren bij vergunningverlening. In de loop van het jaar is duidelijk geworden dat het overgrote deel van de lopende bouwplannen en projecten met een minimale bijstelling doorgang konden vinden. De vergunningverlening daarvoor is dan ook weer op gang gekomen. Voor enkele plannen was nader onderzoek nodig en ontstond enige vertraging. Inmiddels is er meer duidelijkheid over de wet- en regelgeving, is vergunningverlening weer mogelijk. De onzekerheid voor de bedrijfsvoering en bedrijfsontwikkeling van veehouderijen is echter nog niet opgelost en het is nog onduidelijk welke maatregelen er genomen gaan worden voor vermindering van de stikstofdepositie ten gevolge van de veehouderij en wat daarvan de gevolgen en kansen zullen zijn voor de veehouderij in onze gemeente.

PFAS
Na het verschijnen van het Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie (THK) op 8 juli 2019, zijn intern binnen de gemeente in samenwerking met de Omgevingsdienst de Vallei (OddV) diverse informatiebijeenkomsten gehouden over de werking en consequenties van het THK. In samenwerking met o.a. de OddV en het Gelderse Ondergrond Overleg (GOO) is eind oktober 2019 een tijdelijke Gelderse achtergrondwaarde voor PFAS bepaald. Deze is tot het verschijnen van de geactualiseerde versie van het THK op 29 november 2019 gebruikt. Eind 2019 is in opdracht van de gemeente de OddV gestart met het traject om onze regionale bodemkwaliteitskaart de Vallei aan te vullen met PFAS. De verwachting is dat deze aanvulling voor de zomer van 2020 gereed is en vastgesteld door het college van B&W.

De PFAS problematiek heeft voor de projecten die in 2019 in uitvoering waren - waar grond nodig was of grond afgevoerd moest worden - geleid tot enige vertraging, maar vooral voor extra kosten.

- Extra kosten voor aanvoer van toepasbare grond die schaars was en daarmee duurder.
- Onvoorziene kosten voor het inrichten van depots, omdat afzet niet mogelijk was.
- Onvoorziene kosten voor de verplichte aanvullende onderzoeken op de PFAS-norm cq richtlijnen.
- Extra kosten voor het afzetten van de grond.

De projecten die in uitvoering waren en te maken hebben gehad met de PFAS-problematiek betroffen onder andere realisatie Holzenbosch en Kromme Akker, Rondweg Voorthuizen en rioolverbetering De Glind. De extra kosten zijn ten laste gebracht van de betreffende projecten.

Veiligheid
De doelstelling van de gemeente is een jaarlijkse daling van het aantal woninginbraken. In 2019 zijn 4 ANPR camera’s geplaatst op de toegangswegen van de gemeente Barneveld. Dit zorgt voor een betere en snellere verificatie van alarmeringen, een kortere reactietijd en daarmee een verhoging van de pakkans door de politie.

Voor een aantrekkelijk uitgaansleven met zo min mogelijk overlast is in 2019 een pilot gestart om de sluitingstijden voor het terras te verruimen naar 01.00 uur. Uit de praktijk blijkt dat er minder overlast wordt ervaren, doordat bezoekers geleidelijk vertrekken.

In 2019 zijn de boa’s begonnen met het wijkgericht werken, zodat de samenwerking met wijkagenten versterkt en de wijk een eigen aanspreekpunt heeft.

Het aantal auto-inbraken is in 2019 gedaald. Er heeft een succesvolle pilot gedraaid met Lora sensoren die worden geplaatst in onder dieven gewilde auto’s.

Op ondermijning zijn twee sporen uitgezet. Enerzijds informatie over hoe ondermijning te herkennen en hoe te

melden, anderzijds worden woningen gesloten waar drugsgerelateerde feiten plaatsvonden en preventieve lasten onder dwangsom opgelegd voor drugsgerelateerde overlast op straat.

Duurzaamheid
Het jaar 2019 is een veelbewogen jaar geweest op het gebied van het thema Duurzaamheid. Belangrijke (eerste) stappen zijn gezet in het kader van de opgave voor klimaatadaptatie en de energievisie.

Voor wat betreft klimaatadaptatie is het plan van aanpak Klimaatadaptatie opgesteld en vastgesteld met daarin 19 acties die ervoor moeten zorgen dat wij - als gemeentelijke organisatie - de klimaatopgaven goed in beeld krijgen en vanaf eind 2020 klimaatadaptief werken.

De energievisie heeft als doel:
- 2% energiebesparing per jaar
- 20% duurzame energieopwekking in 2020
- energieneutraliteit in 2050

In het jaar 2019 is vooral ingezet op de windvisie en de aanpak zonne-energie. In 2019 is de notitie 'Reikwijdte en Detailniveau' van het MER vastgesteld door de gemeenteraad. Naar aanleiding daarvan is gestart met een Milieu Effect Rapportage voor de hele gemeente Barneveld. Voor wat betreft de aanpak van zonne-energie is in juni 2019 de Barneveldse Zonneladder door de gemeenteraad vastgesteld. In 2019 zijn de voorbereidingen getroffen voor de eerste lokale Warmtevisie (voor het op termijn uitfaseren van aardgas) en voor de concept Regionale Energie Strategie FoodValley (regionale opgave voor duurzame energie opwekking in 2030). Beiden worden in 2020 aan de gemeenteraad voorgelegd. Om onze organisatie verder te verduurzamen en inzicht te geven in deze ambitie, gebruiken wij sinds 2018 het instrument van de CO2 prestatieladder. Voor de eigen bedrijfsvoering haalt de gemeente haar doelstelling voor 2020 uit de energievisie: 2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energie in 2020.

Een aantrekkelijke, veilige leefomgeving
De gemeente wil de openbare ruimte schoon, heel en veilig houden. Daarvoor is hulp nodig van de inwoners, bijvoorbeeld door het doen van meldingen of klachten ten aanzien van de openbare ruimte. Stratenmakers verrichten zo snel mogelijk de meeste herstelwerkzaamheden die als melding binnenkomen. Het doen van een melding is makkelijker gemaakt door het aansluiten van een app hiervoor op het meldingensysteem openbare ruimte. Zo wordt de melder ook over de behandeling van de melding geïnformeerd.

Een mooie right to challenge samenwerking is de aanleg van vier speelplaatsen door inwoners van Terschuur in overleg met de gemeente. Ook andere speelplekken zijn opnieuw ingericht, in nauw overleg met omwonenden. In 2019 betreft dit 28 speelplekken, waarvan er 4 zijn ingericht met extra speelmogelijkheden voor kinderen met een handicap.

De processierups is bestreden. Bij ongeveer 6.000 eiken zijn de aanwezige processierupsen verwijderd. In samenwerking met IVN, Gelderslandschap en Roselaar worden nestkastjes gemaakt. Deze worden opgehangen voor de mezen, wat kan dienen voor natuurlijke bestrijding van de eikenprocessierups.

Voor het verzamelen van het afvallende blad zijn in het najaar ruim 80 bladkorven binnen de gemeente neergezet. Al het gevallen blad wordt met de drie veegmachines van de fietspaden en wegen opgeruimd.
Om overlast van water en riolering te voorkomen, worden circa 1.500 kleine rioolgemalen en circa 17.000 afwateringskolken onderhouden.
Vindbaarheid van woningen wordt geregeld door straatnaamborden en huisnummers in gerealiseerde nieuwbouwwijken te plaatsen.
Verkeersveiligheid wordt bevorderd door verkeersborden volgens het verkeersbesluit aan te brengen en te zorgen dat het wegmeubilair tijdig wordt vervangen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat zijn de speerpunten?

3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)

311 Volkshuisvesting

Speerpunt Uitvoering Woonvisie 2017-2021

Doel
De Woonvisie biedt een integrerend kader van beleidsdoelen van de gemeente op het terrein van wonen voor de periode 2017-2021, met een doorkijk naar 2030. Het gaat om een strategische beschrijving van doelen, instrumenten, middelen en tijd. Van belang zijn de ontwikkelingen in het Rijks- en EU-beleid, als ook de regionale samenwerking binnen FoodValley. Het in de Woonvisie opgenomen uitvoeringsprogramma geeft de agenda / prioritering voor de komende jaren aan.

Verantwoording
In de vastgestelde woonvisie zijn drie hoofdambities benoemd, met daaraan gekoppeld een aantal subthema's. De drie hoofdthema's zijn:

- Het faciliteren van de groei van de bevolking
- Passende en betaalbare kwaliteit van het wonen
- Verdergaande verduurzaming van woningvoorraad en woonomgeving

Deze ambities sluiten ook aan bij het Coalitieakkoord 2018-2022. Hierin wordt gesteld dat op het gebied van wonen blijvend wordt ingezet op de uitvoering van een actief woningbouwprogramma, waarbij ondanks de groeiopgave wordt vastgehouden aan het dorpse karakter van gemeente Barneveld. Kwetsbare groepen, waaronder starters en ouderen, worden extra ondersteund in hun huisvestingsmogelijkheden.

Met het woningbouwprogramma wil gemeente Barneveld zo goed mogelijk aansluiten bij de behoefte vanuit de inwoners, rekening houdend met demografische ontwikkelingen en woningtrends. De uitkomsten van het woningbehoefte WoON2018 onderzoek zijn in de 2e helft van 2019 beschikbaar gekomen. Deze uitkomsten zullen mede input zijn voor de op te stellen woonvisie 2021-2025.

Ambitie 1: het faciliteren van de groei van de bevolking
Gemeente Barneveld staat een beheerste groei van de gemeente voor, passend bij het karakter van de negen kernen. Wij groeien door van ruim 56.400 inwoners per 1 januari 2017 naar 65.000 tot 70.000 inwoners in de periode 2035-2040.
Met de groei van ruim 1.500 woningen sinds 2017 is het inwonertal toegenomen tot inmiddels ruim 59.000 inwoners. Dit ligt in lijn met de prognoses en met de vastgestelde koers in de strategische visie.

Het project 'faseren en doseren woningbouw Barneveld' vormt daartoe een belangrijke graadmeter. Door doorlopend de markt te monitoren en twee keer per jaar hierover te rapporteren, wordt de programmering in kwantitatieve en kwalitatieve zin bewaakt.
Op projectbasis wordt de behoefte voor bepaalde producten gepeild, bijvoorbeeld door middel van interessepeilingen of op advies van makelaars en of woningmarktstudies.
Gemeente Barneveld behoort volkshuisvestelijk tot de woningmarktregio FoodValley. Samen met de andere regiogemeenten wordt gewerkt aan de uitvoering van een aantal thema's. De totstandkoming van de jaarlijkse vastgoedmonitor is daarvan een voorbeeld.

Ambitie 2: passende en betaalbare kwaliteit van het wonen
Wij willen de kwaliteit van de totale Barneveldse woningvoorraad verhogen door middel van strategische toevoegingen. De bestaande veelzijdigheid van de gemeente in fysieke en persoonlijke zin moet in tact blijven. Door gevarieerd aanbod is er sprake van keuzevrijheid en heeft de gemeente wat te bieden aan haar inwoners, met daarbij aandacht voor een aantal maatschappelijke opgaven, waaronder de huisvesting van statushouders, groepen met een verminderde zelfredzaamheid en huishoudens met een wat smallere beurs.

Het beleid van gemeente Barneveld is gericht op het realiseren van gemengde woonwijken en gevarieerd woningaanbod. Het vastgestelde streefprogramma om gemiddeld 30% goedkoop, 32,5% middelduur (tot inmiddels € 260.000) en 37,5% duur (> € 260.000) in de nieuwbouwprogrammering aan te houden wordt bewaarheid. Dit blijkt ook uit de rapportages 'Faseren en doseren woningbouw gemeente Barneveld'.
Het rijksbeleid dat ertoe heeft geleid dat woningcorporaties in belangrijke mate passend moeten toewijzen, heeft tot een betere benutting van de sociale huurvoorraad geleid. Hierdoor is de goedkope scheefheid afgenomen van 35% in 2015 naar 22% in 2018. Dat blijkt uit een schaarsteonderzoek dat samen met regio FoodValley eind 2018 is uitgevoerd.
In de jaarlijkse prestatieafspraken met Woningstichting Barneveld en Huurdersvereniging Barneveld maakt gemeente Barneveld onder andere afspraken over de bouw van sociale huurwoningen.

Er is echter ook aandacht voor specifieke woonmilieus, waaronder de ontwikkeling van Thorbeckehof, De Enk, waarbij soms het streefprogramma bewust is losgelaten. Dit geldt ook voor de ontwikkeling van Wikselaarse Eng, waar in verband met de gewenste inhaalslag sociale woningbouw juist meer dan 50% in de goedkope sfeer wordt ontwikkeld.
In 2019 is er gestart met de verkenning van het concept Tiny Houses en in 2020 moet dit tot realisatie op een

aantal plekken leiden.

De gedifferentieerde woningbouw heeft voor aardig wat verhuisbewegingen gezorgd, zowel in de koopsector als in de huursector. Samen met het herstel van de economie heeft dit tot de nodige doorstroming geleid. Het ‘onder water staan’ van hypotheken is vrijwel volledig verdwenen als gevolg van een sterk prijsherstel, mede als gevolg van de lage rentestand en de verbeterde koopkracht. Hierdoor voelen kopers zich weer vrij om eventueel door te stromen naar een andere (koop)woning.

Desalniettemin blijft het belang van het in stand houden van de startersregeling in Barneveld relevant voor een aantal huishoudens, met name twintigers, waarvoor toetreding tot de koopwoningmarkt anders lastig is als gevolg van de verscherpte hypotheekvoorwaarden die sinds een aantal jaren gelden. Het jaarlijks aantal leningen is begrensd op 35. In de afgelopen drie jaren hebben wij geen 'nee' hoeven te verkopen. Zo zijn in 2019 zo'n 25 leningen verstrekt.

Aan de taakstelling om jaarlijks een aantal statushouders te huisvesten is in de afgelopen jaren voldaan. De instroom was in 2018 bijvoorbeeld minder groot dan in 2015 en 2016, waardoor het beschikbaar stellen van woonruimten door met name Woningstichting Barneveld, beter te reguleren was.
In 2019 is niet tot een volledige invulling van de taakstelling gekomen. Dit had te maken met de huisvesting van veel alleengaande (minderjarige) mannen, waarvoor we in Barneveld minder aanbod beschikbaar hebben. Inmiddels zien we weer meer gezinnen op de lijst. Woningstichting Barneveld is een belangrijke partij om deze taakstelling in te vullen.

Ambitie 3: verdergaande verduurzaming van woningvoorraad en woonomgeving
Behalve de inzet om zowel de bestaande woningvoorraad te verduurzamen alsook de nieuwbouw duurzaam te ontwikkelen, is de ambitie er ook op gericht om meer levensloopbestendige woningen aan de voorraad toe te voegen. Op deze wijze moeten er meer geschikte woningen en omgevingen komen waarin ook mensen met een verminderde zelfredzaamheid prima kunnen functioneren. Het streven is om leefbare buurten en kernen te creëren en/of te behouden en de woonomgeving (inclusief voorzieningen) daarop aan te passen.

Het bewustzijn dat in gemeente Barneveld de komende jaren meer geschikte woningen voor ouderen moeten worden gebouwd is nadrukkelijk aanwezig en inmiddels ook zichtbaar in een aantal programmeringen. De toevoeging van zowel comfortabele appartementen alsook de bouw van grondgebonden seniorenwoningen vindt inmiddels op verschillende locaties in verschillende kernen plaats. Voor de locatie Bloemendal is expliciet opgenomen dat hier een substantieel aantal (>30% van het programma) nultredenwoningen worden gebouwd.

In diverse kernen worden momenteel dorpsplannen geactualiseerd, waarbij er niet alleen gekeken wordt naar de gewenste woningtoevoegingen, maar ook naar de vitaliteit van de kernen en de voorzieningen die daarbij nodig zijn (zoals onderwijs, supermarkt, ruimte voor ontmoeting, spelen).

Het gasloos bouwen is vanaf zomer 2018 een feit. In Wikselaarse Eng is, als voorbeeld, hierop al geanticipeerd en worden vanaf 2019 alle 156 woningen 'all electric' opgeleverd.
Woningstichting Barneveld is al bezig om haar voorraad te verduurzamen door de schil van de woning aan te pakken en de woningen projectgewijs met 3 energielabels te verbeteren.

312 Grondexploitatie woningen

Speerpunt Veller 2

Doel
Het bouwen van circa 800 woningen op basis van een marktconform programma, met het planologisch mogelijk maken van bijbehorende maatschappelijke voorzieningen (een schoollocatie).

Verantwoording
In Veller II zijn er in 2019 147 woningen opgeleverd in de clusters I (Gildensteyn) en H (Vellerse Poort).

Verder is in cluster F gestart met de bouw van de scholenlocatie, deze is in het voorjaar van 2020 gereed. Het woonrijp maken van de clusters J en I is in 2019 afgerond.

In cluster H wordt nog volop gebouwd op diverse gemeentelijke kavels, overige woningbouw is gereed. Het woonrijp maken is grotendeels afgerond. Het resterende gedeelte vindt plaats wanneer de woningen gereed zijn (medio 2020).

Speerpunt De Burgt 2

Doel Het realiseren van woningbouw binnen de resterende deelgebieden in De Burgt.
Verantwoording In Nederwoudse Brinken zijn 19 woningen opgeleverd. Het woonrijp maken van Eilanden-Oost is afgerond. Het voorontwerp bestemmingsplan Woudse Erven I is gereed gemaakt en zal in 2020 in procedure gaan.

Speerpunt Holzenbosch

Doel De toekomstige woonwijk Holzenbosch in het plangebied Voorthuizen Zuid (fase 1) voorziet in 368 woningen met een voorzieningenstrook.
Verantwoording In 2019 zijn 150 woningen opgeleverd. Het woonrijpmaken van de diverse woningclusters is in uitvoering. De aanbesteding voor de doortrekking van de Holzenboschlaan (wijkontsluitingsweg) heeft plaatsgevonden, waarna de aanleg begin 2020 kan starten.

Speerpunt Bloemendal

Doel Het bouwen van circa 1.500 woningen op basis van een marktconform programma, met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen.
Verantwoording In september 2019 zou het ontwerp bestemmingsplan Bloemendal fase I ter inzage worden gelegd. Dit is echter vertraagd door de stikstof problematiek (PAS). Inmiddels hebben nieuwe berekeningen uitgewezen dat dit geen probleem meer is en begin 2020 zal het ontwerp bestemmingsplan ter inzage worden gelegd.

Speerpunt Kootwijkerbroek-Oost

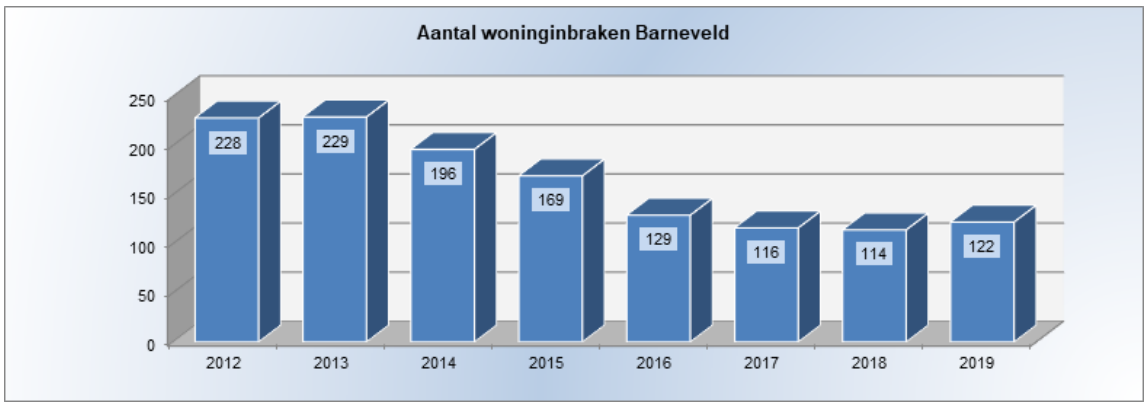
Doel Ontwikkeling van een woonwijk (circa 125 woningen) op basis van een marktconform programma aan de oostzijde van Kootwijkerbroek
Verantwoording In 2019 is de planvoorbereiding voor de nieuwe wijk Oostbroek verder ter hand genomen. Op basis van het ontwerp stedenbouwkundig plan is in december het inspraakplan ter inzage gelegd.

Speerpunt Wikselaarse Eng

Doel Ontwikkeling van een nieuwe woonwijk "Wikselaarse Eng" met als doel een inhaalslag voor sociale woningbouw te realiseren. Het woningbouwplan omvat maximaal 160 woningen met een substantieel aandeel goedkope woningen om te voorzien in de huisvesting van verschillende doelgroepen.
Verantwoording In 2019 zijn 102 woningen, waaronder 87 goedkope woningen, opgeleverd en zijn de resterende 54 woningen in aanbouw genomen. Het woonrijpmaken van de eerste fase is afgerond en de tweede fase is in uitvoering genomen.

3.2 Aantrekkelijke leefomgeving

321. Veiligheid

Speerpunt High Impact Crimes (focus woninginbraken)

Doel

1. Daling van het aantal woninginbraken met 5% in de periode 2019-2022 naar maximaal 100 woninginbraken in 2023, versneld te realiseren door gezamenlijke, integrale aanpak van alle veiligheidspartners.
2. De verbeterde veiligheid moet ook als zodanig worden ervaren door de bewoners in de gemeente Barneveld. Dit betekent dat de kans op slachtofferschap vermogensdelicten (waaronder woninginbraak) in 2021 maximaal 5% bedraagt. (bron: Veiligheidsmonitor 2021)

Verantwoording

1.
Het aantal woninginbraken in 2019 is gestegen van 113 in 2018 naar 121 in 2019. Het voorkomen van woninginbraken blijft daarom ook een belangrijke prioriteit. Na een woninginbraak wordt een IP camera geplaatst. De politie legt een dwangsom op bij het aantreffen van inbrekerswerktuigen. Via (sociale) media en de WhatsAppgroepen worden preventietips gegeven tijdens de 'donkere dagen'. In samenwerking met de politie is een 'trendanalyse woninginbraken' gemaakt waarmee we in 2020 een gerichte aanpak en voorlichting kunnen geven.

Het afgelopen jaar zijn 4 ANPR camera's geplaatst op de toegangswegen van gemeente Barneveld. Deze zijn aangesloten op het politienetwerk. Dit zorgt voor een betere en snellere verificatie van alarmeringen, een kortere reactietijd en daarmee verhoging van de pakkans door de politie.

2.
Uit de Veiligheidsmonitor 2018 blijkt dat negen op de tien Barnevelders zich relatief veilig voelt in de eigen buurt. De kans om slachtoffer te worden van vermogensdelicten (woninginbraak, autokraak, zakkenrollerij, etc.) is gedaald van 9% in 2013 naar 6% in 2017. In 2021 wordt de Veiligheidsmonitor opnieuw uitgebracht.

Speerpunt Overlast in wijken en buurten (voertuigcriminaliteit en verwarde personen)

Doel

1. Een goede balans tussen aantrekkelijke uitgaansgelegenheden en een minimale mate van overlast voor omwonenden, ook rond evenementen.
2. Een daling van minimaal 10% naar maximaal 30% van de totale overlastbeleving die bewoners ervaren in hun eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2021)
3. Daling van voertuigcriminaliteit met 5% per jaar naar maximaal 105 aangiften per jaar in 2022 in woonwijken.
4. Adequate integrale aanpak verwarde personen.

Verantwoording

1.
Gemeente Barneveld wil aantrekkelijk zijn voor zowel inwoners als voor toeristen. Horeca speelt hierbij een belangrijke rol. Om het uitgaansleven in gemeente Barneveld aantrekkelijk te maken en te houden is een pilot gestart om de sluitingstijden voor het terras te verruimen van 00.00 naar 01.00 uur. Dit is samen gebeurd met Koninklijke Horeca Nederland (KHN) - mede namens alle betrokken horecabedrijven binnen de gemeente.
KHN geeft aan dat bij andere gemeenten minder overlast wordt ervaren doordat bezoekers geleidelijk vertrekken als men iets langer op het terras kan blijven zitten. Dat blijkt uit de praktijk. Afgesproken is dat overlast veroorzakende gasten verwijderd worden, in overleg met politie en horeca boa's. Er zijn zeer korte lijntjes om de sfeer goed te houden.

Ook evenementen zijn aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. Echter, evenementen kunnen ook voor overlast zorgen voor de omwonenden, met name met betrekking tot geluid. Op de locaties in de gemeente waar regelmatig evenementen worden gehouden waarbij versterkte muziek ten gehore wordt gebracht, is een systeem geïntroduceerd om organisatoren te helpen zich aan de in de vergunning opgenomen maximale geluidnormen te houden.
Het systeem is geplaatst op het Bunckmanplein in Voorthuizen en het Theaterplein in Barneveld.
Na de invoering van dit systeem in 2018 zijn er vanaf beide locaties geen geluidklachten van omwonenden meer binnengekomen. In 2019 is het evenementenbeleid geëvalueerd en in 2020 wordt deze, na bijeenkomsten met inwoners en evenementenorganisatoren, opnieuw vastgesteld.

2.
Wanneer er sprake is van een overlastsituatie of waar een overlastsituatie te verwachten is, kan mobiel cameratoezicht ingezet worden. Ook biedt de gemeente tijdelijke leencamera's aan inwoners op plekken waar overlast ervaren wordt.

Daarnaast wordt in nauwe samenwerking met de wijkplatforms uitvoering gegeven aan de prioriteiten in de Veiligheidsmonitor 2021: overlast van hondenpoep, parkeeroverlast en snelheid in woonwijken. In 2019 zijn de boa's wijkgericht gaan werken, zodat er een eigen gezicht/aanspreekpunt is in de wijk. Hiermee wordt ook de samenwerking met de wijkagenten versterkt.

3.
Het aantal autoinbraken is in 2019 gedaald: van 131 in 2018 naar 99 in 2019. In 2019 heeft een succesvolle pilot gedraaid met 50 Lora sensoren in samenwerking met buurtpreventie en politie. Een Lora sensor kan over grote afstand worden gevolgd en wordt geplaatst in onder dieven gewilde auto's. Als er een autoinbraak heeft plaatsgevonden, wordt een Lora sensor in de auto geplaatst die beweging meldt via een app op de telefoon.

Ook zijn er fysieke aanpassingen gedaan naar aanleiding van schouwen op 'hot spots' van autokraken, zoals het snoeien van groen, het verwijderen van klimmogelijkheden en het compartimeren van achterpaden (vluchtmogelijkheden).

4.
De overlast van verwarde personen is dit jaar gestegen van 111 in 2018 naar 145 in 2019. Voor een goedwerkende aanpak wordt er samengewerkt met alle betrokken ketenpartners, waarbij de gemeente de regierol heeft. Districtelijke pilot projecten betreffende mensen met verward gedrag worden geïmplementeerd in lokale samenwerkingsovereenkomsten.
Bij complexe zorg-veiligheidscasuïstiek wordt lokaal opgeschaald naar het Veiligheidshuis. Onder regie van het Veiligheidshuis ontstaat één gezamenlijk beeld van de situatie. De partners werken vanuit één plan en bundelen zorg (bijvoorbeeld behandeling voor verslaving moeder), straf (na inbraak zoon) en bestuurlijke interventies (bijvoorbeeld tijdelijk huisverbod voor vader).
De gezamenlijke inspanning leidt ertoe dat het gezin minder overlast veroorzaakt, benodigde hulp wordt ingezet en niet meer of duidelijk minder in aanraking komen met justitie. Deze aanpak voor multiproblematiek werkt alleen als de partners nauw samenwerken onder eenduidige regie en elkaar versterken. Het Veiligheidshuis kan deze regie bieden.

Speerpunt Ondermijning

Doel

1. Terugdringen van het verzwakken en misbruiken van de structuur van onze maatschappij dat leidt tot een aantasting van haar fundamenten en/of van de legitimiteit van het stelsel dat haar beschermt.
2. Vermindering van het aantal illegale hennepkwekerijen door versterkte inspanning bij de opsporing door de politie en de bestuurlijke aanpak van de gemeente.

Verantwoording

1.
Het doel is zowel de weerbaarheid van de overheid als van de samenleving te vergroten. Dit wordt gerealiseerd door onder andere trainingen en informatiebijeenkomsten voor het personeel, maar ook bijeenkomsten en publicaties voor burgers.

In 2019 is een landelijk congres georganiseerd voor buurtpreventie met daarin een workshop ondermijning. Ook is er een informatiebijeenkomst georganiseerd voor makelaars. Het Keurmerk Veilig Buitengebied is in april getekend en het afgelopen jaar is eens per twee maanden een structureel overleg met alle partners en inwoners georganiseerd.

Intern wordt het ondermijningsbeeld actueel gehouden met ondersteuning van alle veiligheidspartners. Vier keer per jaar wordt een grote integrale controle georganiseerd.

2.
De aanpak van drugscriminaliteit is één van de speerpunten van het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022. Naar aanleiding van een hennepbericht wordt gewerkt conform het Damoclesbeleid en wordt het pand voor bepaalde tijd gesloten. In 2019 is een preventieactie voor hennepkwekerijen opgesteld met een flyer en wijkgerichte acties met mobiele voorlichtingsmodelkwekerijen in Barneveld en Voorthuizen.

De aanpak ondermijning is een zogenaamd tweesporenbeleid: de inwoners krijgen via het ene spoor informatie hoe ondermijning te herkennen en hoe te melden. Via het tweede spoor merken de bewoners dat ondermijning niet lonend is. Ze zien dat woningen worden gesloten waar drugsgerelateerde feiten plaatsvonden en merken dat drugsgerelateerde overlast op straat afneemt door de opgelegde preventieve lasten onder dwangsom.

322 Groen

Speerpunt Duurzame groenstructuur

Doel

Een robuuste en herkenbare groenstructuur in gemeente Barneveld en in de afzonderlijke kernen.

Verantwoording

Groen verbindt het dorp met het landschap, begeleidt de wegenstructuur, vergroot de biodiversiteit en zorgt voor recreatieve mogelijkheden. Het Groenstructuurplan integreert de diverse groenaspecten (landschap, water, ecologie, beheer, enzovoort) en maakt de onderlinge samenhang zichtbaar.

Het plan houdt tevens rekening met de ontwikkelingen op andere beleidsterreinen, zoals ruimte, verkeer en milieu. Daarmee is het de basis voor integrale oplossingen en verbetervoorstellen. Omdat groen bijna altijd deel uitmaakt van grote verbetervoorstellen, wordt door een combinatie van reconstructie en het uitvoeren van verbetervoorstellen werk met werk gemaakt. Kortom: door het zo veel mogelijk combineren van werkzaamheden worden kostenbesparingen gerealiseerd en wordt de overlast voor de omgeving beperkt. Daarbij komt dat de communicatie richting de omgeving gerichter en meer gestroomlijnd is, doordat de omgeving in één keer van alle informatie vanuit de verschillende disciplines op de hoogte wordt gebracht.

In 2019 is het ontwerp voor de herinrichting van de rozentuin in Barneveld samen met bewoners en ondernemers uitgewerkt. De uitvoering van dit ontwerp wordt in 2020 gerealiseerd. Naast dit wat grotere project is er, samen met bewoners en medewerkers, een flink aantal kansvakken aangepakt. Dit betekent dat in deze groenvakken de grond is verbeterd en de planten zijn vervangen, zodat alles er weer goed uitziet en goed beheerd kan worden.

323 Begraven

Speerpunt Uitbreiding begraafplaats De Plantage

Doel

Realiseren voldoende begraafcapaciteit.

Verantwoording
In 2019 is het definitief ontwerp voor de uitbreiding opgesteld, zijn er onderzoeken uitgevoerd en is het werk voor het ophogen van de gronden aanbesteed. Dit betrof een enorme logistieke klus, die in nauw overleg met direct omwonenden is geklaard. In totaal zijn er 2758 vrachtwagens af- en aangereden (5516 transportbewegingen) om 66.085 m^3 zand aan te leveren. Het project ligt op planning.
Naast het grondwerk is de Oude Kleuterweg opnieuw geasfalteerd, zijn erbezoekersparkeerplaatsen aangelegd en is het verkeersplateau op de Oldenbarnevelderweg gerealiseerd (drempel met zebra) voor de toekomstige oversteken van de huidige begraafplaats naar het uitbreidingsdeel.

324 Afvalinzameling en -verwerking

Speerpunt Afvalbeleid

Doel
Zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, waarbij afval zoveel mogelijk wordt hergebruikt. Het streven is dat het percentage restafval in 2020 maximaal 25% bedraagt.

Verantwoording
In 2019 is de Strategienota Huishoudelijk Afval 2016 - 2020 geëvalueerd. De doelstelling voor het scheiden van afval is gehaald en de hoeveelheid restafval per inwoner is flink afgenomen. Met de Strategienota werd een afvalscheidingspercentage beoogd van 70%, resulterende in maximaal 154 kg verbrandbaar restafval per inwoner per jaar. Met een scheidingspercentage van 76% en 126 kg restafval per inwoner zijn beide doelen in 2018 al ruim gehaald. In 2020 gaat er een voorstel naar de raad hoe nog betere resultaten behaald kunnen worden.

In 2019 zijn er ruim 65.000 bezoekers ontvangen op milieustraat De Otelaar. Zij hebben ongeveer 8.290 ton huishoudelijk afval ingeleverd. Daarnaast zijn er ongeveer 3.000 mini-containers uitgezet, deels voor nieuwe woningen, deels omdat inwoners wilden ruilen.

De evaluatie is hier te lezen: Evaluatie Strategienota Huishoudelijk Afval 2016 - 2020

325 Riolering & water

Speerpunt Klimaatadaptieve inrichting Openbare Ruimte

Doel
Nederland dient in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn ingericht.

Verantwoording
Begin 2019 zijn met raadsleden, het college, de jongerenraad en ambtelijk meerdere klimaatateliers gehouden om de bewustwording rondom dit thema te vergroten. Er is gesproken over klimaatambities in relatie tot andere belangen, klimaateffecten en ruimtelijke gevolgen, maar ook over stakeholders en instrumenten.

Er is een Plan van Aanpak Klimaatadaptatie opgesteld waarin 19 acties zijn opgenomen die ervoor moeten zorgen dat wij - als gemeentelijke organisatie - de klimaatopgaven goed in beeld krijgen en vanaf eind 2020 klimaatadaptief werken. Enkele belangrijke acties zijn het opstellen van een hittekaart en een urgentiekaart wateroverlast. Op basis van deze acties worden concrete maatregelen in een Uitvoeringsprogramma opgenomen (een wettelijke verplichting in 2020). Deze concrete maatregelen hebben vooral betrekking op het groener en daarmee koeler inrichten van de openbare ruimte en het tegengaan van wateroverlast.

De klimaatopgave wordt samen met inwoners, organisaties en bedrijven opgepakt. Zij worden betrokken bij de planvoorbereiding, maar ook op particulier terrein zijn maatregelen nodig om de klimaatopgaven te halen (ontstenen, meer groen, afkoppelen). Hiertoe is eind 2019 begonnen met het opstellen van een communicatieplan gericht op de verschillende doelgroepen. Inmiddels worden hulpbehoevende personen die zelfstandig wonen via het Project WoonBewust geïnformeerd over wat te doen bij hitte. Diverse scholen zijn bezig met de voorbereidingen voor het inrichten van groene schoolpleinen.

Bij de ontwikkeling van nieuwe woonwijken (Bloemendal, Blankensgoed-Noord, Woudse Erven, Kromme Akker-Zuid) is rekening gehouden met klimaatadaptatie. In de openbare ruimte komt veel ruimte voor groen, biodiversiteit en water(berging). Bij hevige regenval stroomt het water naar laaggelegen bergingsgebieden. Woningen worden verhoogd aangelegd ten opzichte van de openbare ruimte. Ook op particulier terrein wordt waterberging in de vorm van infiltratiekratten verplicht.

Het afkoppelen van regenwater door particulieren met gemeentelijke subsidie heeft medio 2019 in de media aandacht gekregen. Dit heeft een merkbaar effect gehad; het aantal subsidieaanvragen is in 2019 verdrievoudigd ten opzichte van 2018 (van 6 naar 19 subsidieaanvragen). Omdat de huidige subsidieregeling afliep, is gestart met het actualiseren ervan met als doel meer klimaatadaptieve maatregelen (dan afkoppelen regenwater) te kunnen stimuleren met gemeentelijke subsidie. Medio 2020 verwachten wij dat deze nieuwe regeling door de Gemeenteraad wordt vastgesteld.

Speerpunt Waterbeleid

Doel
Uitvoering geven aan de gemeentelijke watertaken zoals opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2019.

Verantwoording

Beleid

Er is een plan van aanpak voor een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021 -2026 opgesteld en de aanbesteding is opgestart. Het opstellen van het nieuwe GRP is voorzien in 2020. Bij het bepalen van de ambities worden de gemeenteraad, inwoners, bedrijven en andere stakeholders betrokken.

Onderzoek

Er is gewerkt aan het Basisrioleringsplan Voorthuizen. Het doel van dit plan is het verkrijgen van inzicht in het functioneren van het rioolstelsel in Voorthuizen. Daarbij wordt modelmatig gekeken naar het rioolstelstel, met name naar de afvoercapaciteit en de frequentie van overstorten. Het plan geeft aan waar en welke maatregelen gewenst zijn ter voorkoming en/of beperking van de wateroverlast in Voorthuizen.

Voor Kootwijk is een basisrioleringsplan opgesteld. Maatregelen ter verbetering van de actuele situatie worden in 2020 voorgelegd aan het College en worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma GRP 2021-2026.

Vanuit het samenwerkingsverband Afvalwaterteam Ede, Barneveld, Veenendaal en waterschap Vallei en Veluwe (AWT) is in de gemeente Barneveld een transitie gaande van traditioneel naar kwaliteit en risico gestuurde rioolvernieuwing. Het doel - naast een op basis van een kwaliteit geprogrammeerde vervangingsplanning - is kosten te besparen, waardoor middelen beschikbaar kunnen komen voor klimaatadaptieve maatregelen.

Verbetermaatregelen

In De Glind zijn de meeste panden afgekoppeld en is de aanleg van nieuwe afvalwaterriolen en regenwaterriool nagenoeg afgerond. Afwijkende ligging van leidingen en onvoorziene bodemverontreinigingen op meerdere locaties hebben de werkzaamheden flink vertraagd. Deze onvoorziene omstandigheden, de PFAS-problematiek en met name het verwijderen van de bodemverontreinigingen hebben grote financiële consequenties. In overleg met de Rudolphstichting wordt gezocht naar een dekking van deze overschrijding. Wel is besloten om het project in zijn geheel uit te voeren zoals het ook is ontworpen. Naar verwachting worden de laatste werkzaamheden inclusief een grondsanering in april 2020 afgerond. In dit project is een omgevingsmanager ingezet die zorgdraagt voor de communicatie naar bewoners en bedrijven.

Besloten is dat de realisatie van de lokale afvalwaterzuivering in De Glind (het realiseren en exploiteren van de zuiveringskas en bijbehorend nazuiveringspark) financieel en technologisch niet haalbaar is. Het project wordt voor een periode van 5 jaar op ‘hold’ gezet totdat technologische- en marktontwikkelingen een herstartmogelijkheid bieden.

De rioolmaatregelen Garderen zijn gerealiseerd in nauwe samenwerking met het waterschap Vallei en Veluwe. Het nieuwe rioolgemaal, het bergbezinkbassin, de ’groene’ (open) waterberging en het vergrootte rioolstelsel zijn tijdens een open dag op 5 januari 2020 aan het publiek gepresenteerd.

De projecten Wielweg, Albert van Meerveldstraat, Platanenstraat en Eendrachtstraat te Zwartebroek voor het verbeteren van het rioolstelsel, het afkoppelen van regenwater en het klimaat robuust inrichten van de openbare ruimte zijn in voorbereiding. Hierbij is de projectscope vergroot naar een integrale aanpak met beheerders van de riolering, de wegen, de verlichting, het groen en zo mogelijk met concrete maatregelen voor de energietransitie.

In de Grote Barneveldse Beek zijn vanuit de Europese Kader Richtlijn Water bij twee stuwen vispassages aangelegd om vismigratie door de hele beek mogelijk te maken. Een bijzondere samenwerking tussen waterschap, gemeente en particulieren.

326 Milieu & ruimtelijke ordening

Realisatie energievisie

Speerpunt Realisatie energievisie

Doel

1. 2% energiebesparing per jaar
2. 20% duurzame energieopwekking in 2020
3. energieneutraliteit in 2050

Verantwoording:
In 2019 zijn activiteiten uitgevoerd, behorend bij Uitvoeringsprogramma Energievisie 2019. Zo is bijvoorbeeld de eerste warmtevisie afgerond, waarin de uitgangsituatie en werkwijze voor de lokale warmtetransitie wordt geschetst. Hierin is een uitvoeringsprogramma opgenomen voor de komende twee jaar.
Er is gestart met de eerste pilot Wijk van de Toekomst in De Glind. Inwoners en lokale partijen maken gezamenlijk een plan voor verduurzaming en het uitfaseren van aardgas. Zij worden daarbij ondersteund door de gemeente.

Het gemeentelijk energieloket voor particulieren zet zich in voor individuele vraagbeantwoording en ondersteunt bij evenementen, het Woonplein Voorthuizen en Wijk van de Toekomst. De duurzaamheidlening voor particulieren is vervangen door de Toekomstbestendig Wonen Lening. Dit betekent een verruiming in reikwijdte en in een aantal gevallen van het te lenen bedrag (zie onder Buitengebied in beweging).

Het energieloket voor bedrijven voerde energiegesprekken en werkt aan de uitvoering van het energieconvenant met de samenwerkende ondernemersverenigingen in Barneveld. In 2019 is de samenwerking op het gebied van energie met de OddV gestroomlijnd (de zgn. wortel-stok benadering). Er wordt gewerkt aan een website voor het loket, zodat het bereik van het loket groter wordt.

Het startdocument voor de Regionale Energie Strategie is in oktober vastgesteld. Er is gewerkt aan het conceptbod van de RES. Dit moet uiterlijk 1 juni 2020 aan het Rijk worden aangeboden.
Het MER voor windenergie is opgesteld. Deze MER biedt (milieu)informatie voor de op te stellen structuurvisie wind.

Voor wat betreft de eigen organisatie heeft de gemeente ruim 2000 extra zonnepanelen aangeschaft. Ook zijn de gebouwonderzoeken in het kader van de verplichte erkende maatregelenlijst uitgevoerd en is gestart met het opstellen van een duurzame meerjaren onderhoudsplanning.

Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geëvalueerd en een actieplan voor het daaropvolgende jaar wordt opgesteld.

Speerpunt Windvisie

Doel
Een bijdrage leveren aan de doestellingen van 2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energieopwekking in 2020 conform de Energievisie en op langere termijn aan energieneutraliteit in 2050.

Verantwoording
In 2019 is de notitie 'Reikwijdte en Detailniveau' van het MER vastgesteld door de gemeenteraad. Naar aanleiding daarvan is gestart met een Milieu Effect Rapportage voor de hele gemeente Barneveld. Het MER geeft aan op basis van geluidscontouren en infrastructuur waar mogelijke gebieden zijn die eventueel geschikt zijn voor windturbines met een ashoogte van 120 meter. Deze stap is nodig voor de realisatie van de doelstelling van 12 tot 24 Mw windenergie uit de energievisie 2015 – 2020 en de lange termijndoelstelling voor 2050.

Speerpunt Aanpak zonne-energie

Doel
Een bijdrage leveren aan de doestellingen van 2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energieopwekking in 2020 conform de Energievisie en op langere termijn aan energieneutraliteit in 2050.

Verantwoording
In juni 2019 is de Barneveldse Zonneladder door de gemeenteraad vastgesteld. Voor 2030 streeft de gemeente naar 650.000 zonnepanelen op daken (475.000) en op land (175.000). Voor panelen op land zijn criteria vastgesteld en een procedure. Indieners hadden tot 30 september de tijd om voorstellen in te dienen. Er zijn 9 voorstellen ontvangen. Gezamenlijk kennen zij een hoeveelheid van 194.000 panelen. Ieder voorstel is beoordeeld op de criteria uit de Zonneladder. Ten aanzien van één voorstel is op basis van de beoordeling toestemming gegeven om een vergunning aan te vragen. De overige 8 hebben op basis van de beoordeling de mogelijkheid gekregen hun voorstel aan te passen. De deadline voor herindiening was 10 februari 2020. Met de Zonneladder voldoet de gemeente Barneveld ruimschoots aan de te realiseren 45.000 tot 54.000 zonnepanelen in de gemeente Barneveld in 2020.

Ook heeft de gemeente, ter bevordering van de opwek van zonne energie, de energiecoöperaties in Voorthuizen en Kootwijkerbroek ondersteund met een startsubsidie. Daarnaast heeft de gemeente besloten dat Voorthuizen Duurzaam gebruik kan maken van een gemeentelijke garantstelling voor zonneprojecten. Particulieren kunnen gebruik maken van de zogenaamde “Toekomstbestendig wonen lening” om duurzame maatregelen aan het huis te financieren.

Met deze maatregelen is de realisatie van de lange termijn doelstelling een stap dichterbij gekomen.

Speerpunt Luchtkwaliteit

Doel
Een betere luchtkwaliteit ten behoeve van een gezonde leefomgeving voor de inwoners, met mogelijkheden voor passende economische activiteiten en ruimtelijke ontwikkelingen door verlaging van de achtergrondconcentraties van fijnstof, geur en ammoniak.

Verantwoording
In 2019 is de toepassing van het interimbeleid vergunningverlening voortgezet, waardoor bij veehouderijen die een vergunning hebben gekregen extra reductie van emissie van met name fijnstof is bereikt. De effecten daarvan zijn op hoofdlijnen gemonitord en de resultaten zijn samengevat in een nieuwsbrief. Begin 2019 is eenzelfde samenvatting over 2018 gepubliceerd.
Voor bredere monitoring van achtergrondconcentraties zijn door de Omgevinsgdienst de vergunningdata van veehouderijen geactualiseerd t.b.v. de jaarlijkse monitoringsrapportage door het RIVM. Aanvullende monitoring is voor de komende jaren opgenomen in de activiteiten onder de Regio Deal Foodvalley, die in de zomer van 2019 door het Kabinet is toegekend.
Het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij (PEV) heeft doorgewerkt aan metingen aan 10 nieuwe technieken voor fijnstofreductie bij pluimvee. De meeste metingen zijn afgerond. Daarvoor is het traject voor landelijke acceptatie van de techniek in gang gezet.
Er is geen businessplan specifiek voor het PEV gemaakt, omdat de voortzetting van de activiteiten geborgd kon worden in de Regio Deal Foodvalley. Dat is voor ten minste 3 jaar en omvat ook een verbreding. Dus niet alleen fijnstofreductie bij pluimvee, maar ook reductie van geur en ammoniak en ook bij andere diersoorten.

Via regio Foodvalley is deelname aan het landelijke Schone Lucht Akkoord (SLA) geregeld. Daarbij heeft onze inzet ertoe geleid dat onder het SLA een pilot Landbouw is vormgegeven. Doel van die pilot is verbeterd gebruik van emissiereductietechnieken, gerichte toepassing van extra technieken ('hotspot-benadering') en uitrol naar andere regio's.

Daarnaast hebben bestuurlijke en ambtelijke inspanningen richting het Rijk geleid tot:
- deelname aan de zogeheten "warme sanering veehouderij"
- het opzetten van een subsidieregeling voor innovatie-bevordering en voor het toepassen in vergunningen van reductietechnieken (regelingen worden voorjaar 2020 van kracht)
- een aanvraag Crisis- en Herstelwet voor een innovatie/proefstalregeling voor vergunningverlening door gemeenten (wordt najaar 2020 van kracht)
- een aanvraag Crisis- en Herstelwet voor verbeterde toepassing van Best beschikbare technieken, ook voor bestaande stallen ("APK-regeling", wordt najaar 2020 van kracht),

De kosten voor het PEV zijn gedekt uit het budget dat in de programmabegroting is opgenomen. De voorzetting van het PEV onder de Regiodeal is geborgd via besluitvorming door de raad over de Regio Deal Foodvalley.

Speerpunt Omgevingswet

Doel
Anticiperen op de Omgevingswet en deze wet implementeren in de werkprocessen, organisatie en cultuur.

Verantwoording:
De Omgevingswet wil het Omgevingsrecht eenvoudiger en inzichtelijker maken. De gemeenten krijgen meer keuzevrijheid om op lokaal niveau in te spelen op de behoeften van initiatiefnemers en belanghebbenden. Procedures zijn korter en er zijn minder vergunningen nodig.
De rol van de overheid wordt een andere. De overheid is niet meer de bepaler of toetser van wat kan en mag gebeuren, maar meer de regisseur. De overheid staat niet boven de partijen, maar maakt onderdeel uit van de maatschappij en van processen die plaatsvinden in de maatschappij. De overheid legt zijn oor dan ook meer dan nu gebeurt buiten de deur te luister en speelt sneller en efficiënter in op economische, sociale en maatschappelijke ontwikkelingen.
Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 januari 2021 in werking.

In 2019 zijn er twee sessies met de raadswerkgroep Omgevingswet en één raadsbrede bijeenkomst geweest. Hierin is onder andere gesproken over uitnodigingsplanologie en welke acties de raad zelf heeft voor 1 januari 2021.
Door het spelen van het Omgevingsspel, interviews die met diverse partijen zijn gevoerd en het Omgevingscafé is een beeld ontstaan van welke competenties en vaardigheden belangrijker worden onder de Omgevingswet. Op basis van deze input is gestart met het maken van een Omgevingsgame. In deze game wordt ingezoomd op de gevolgen voor de individuele medewerker.

Daarnaast worden verbeteringen in de dienstverlening doorgevoerd op basis van de innovaties in de zogenaamde snelserviceformule. De snelserviceformule zorgt ervoor dat initiatiefnemers bij eenvoudige verbouwingen snel weten of er gebouwd mag worden met of zonder vergunning. Hiervoor doen wij mee aan een regionale pilot.

Bij de Omgevingswet hoort een goede digitale ondersteuning. Dat is het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). In 2019 is een impactanalyse van de informatievoorziening uitgevoerd. Deze analyse toont aan welke acties er de komende tijd zijn om tijdig aan te sluiten op het DSO. Eén van die acties is het aanschaffen van software voor het opstellen van het omgevingsplan. De verkenning hiervan is in 2019 gestart.

Al het beleid over de fysieke leefomgeving is ontsloten via één website: www.omgevingsvisiebarneveld.nl. Dit is een eerste stap om te komen tot een omgevingsvisie. Voor Barneveld-Centrum is gestart met het opstellen van een omgevingsvisie, waarbij diverse vormen van participatie zijn toegepast. Naast een centrale informatiebijeenkomst zijn er bijvoorbeeld straatinterviews gehouden en heeft een buurtdialoog in een specifiek deelgebied plaatsgevonden. Voor de gemeentebrede omgevingsvisie is in 2019 een projectleider aangesteld.

Ook voor het omgevingsplan zijn de nodige voorbereidingen getroffen. Zo is er een roadmap opgesteld. Hierin staat welke acties voor het omgevingsplan er zijn voor 1 januari 2021 en welke acties daarna. Eén van de acties is dat het actualiseringsplan Kootwijk-Garderen wordt opgesteld als een omgevingsplan. Dit is een oefening om kennis op te doen met de systematiek van het Omgevingsplan.

Speerpunt Circulaire economie

Doel
Het gebruik van grondstoffen in gemeente Barneveld moet in 2050 volledig circulair zijn (doelstelling Rijk en provincie Gelderland).

Verantwoording
De gemeente zou in 2019 samen met het bedrijfsleven een plan van aanpak ontwikkelen waarin de rolverdeling tussen overheid en bedrijfsleven duidelijk is afgebakend en de concrete uitvoeringsacties in de tijd zijn uitgezet. Dit is niet gelukt door andere gestelde prioriteiten en beperkt beschikbare ambtelijke capaciteit.
Wel is er met inbreng van bedrijven een startnotitie Circulaire Economie opgesteld. In de startnotitie staat het proces om samen met bedrijven en gemeentelijke medewerkers van relevante afdelingen tot een Actieplan Circulaire Economie te komen. Deze notitie gaat in maart 2020 voor besluitvorming naar de raad.

Deze notitie is aanvullend aan de Strategienota huishoudelijke grondstoffen wat de invalshoek 'consumenten' heeft (zie speerpunt afvalstoffenbeleid). De twee stukken vullen elkaar aan. Daar waar wij met dezelfde spelers te maken hebben, worden deze gezamenlijk benaderd.

In de regio FoodValley is in 2019 volgens plan het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie opgesteld. Het programma biedt handvatten voor het uitvoeren van circulaire projecten en organiseert werkplaatsen voor kennisdeling en netwerkvorming. Bijvoorbeeld op het gebied van Voedselverspilling, Inkoop en Bouw. De gemeente participeert in dit programma.

Deelname van Barneveld aan de Rabobank Circulair Challenge in 2018 heeft in 2019 geresulteerd in het project Circulaire Stallenbouw. Dit project wordt deels uitgevoerd onder het VAB-programma (Vrijkomende Agrarische Bebouwing) en deels met POP3 subsidie van de provincie Gelderland. Het valt net als het Convenant Duurzaam Beton onder de werkplaats Bouw.

Speerpunt Centrumontwikkeling Barneveld en Voorthuizen

Doel
Het centrumgebied van de kernen Voorthuizen en Barneveld op een integrale manier ontwikkelen, waarbij het leefklimaat voor inwoners en het vestigingmilieu voor bedrijven in een juiste balans worden vormgegeven.

Verantwoording
In de centra van Barneveld en Voorthuizen spelen diverse opgaven en kansen die vragen om een integrale benadering. Hiervoor zijn twee trajecten gevolgd. Voor Barneveld zijn de opgaven opgehaald in het kader van het traject van de nieuwe omgevingsvisie voor Barneveld-Centrum.

De inventarisatiefase is inmiddels afgerond, waarbij de hoofdthema's zijn bepaald. Deze thema's zullen voortaan op een samenhangende wijze worden uitgewerkt, waarbij deze vervolgens met een uitvoeringsprogramma zullen worden vastgesteld door de raad.
Ook voor de kern Voorthuizen is een soortgelijk traject gevolgd. Input voor dit traject is de in 2017 door plaatselijk belang opgestelde dorpsvisie. Inmiddels is een conceptprogramma voor de aanpak gereed. De basis voor de programmatische aanpak vormt een nieuw op te stellen dorpsvisie. Hierin worden de ideeën voor het centrumgebied op haalbaarheid getoetst, geprioriteerd en uitvoeringsgereed gemaakt.

Parallel aan de uitwerking van het programma voor het centrum is er een plan van aanpak opgesteld voor de implementatie van de groene slinger. Daarmee kan een impuls gegeven worden aan de vergroening van het dorp Voorthuizen.

Speerpunt Buitengebied in beweging

Doel
Versterken van de ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid, biodiversiteit, natuurlijke en landschappelijke waarden, vitaliteit en innovatie in het buitengebied, met een toekomstbestendige en duurzame agrarische (primaire) sector.

Verantwoording
De uitvoering van het Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij is aangegeven bij het speerpunt Luchtkwaliteit. Daar is ook informatie te vinden over monitoring van luchtkwaliteit.

Zomer 2019 is de Regio Deal met het Rijk gesloten, zodat wij met alle betrokken partijen - boeren, ondernemers en inwoners - gaan werken aan:
- een toekomstbestendige landbouw (minder emissies, meer circulair voer, gezondere bodem)
- een gezonder voedingspatroon en betere ontwikkeling
- benutting en verspreiding van kennis over gezonde voeding en het voedselsysteem

Najaar 2019 is de organisatie ten behoeve van de uitvoering opgezet.

De mogelijkheden voor het benutten van diverse bronnen van (Big)data ten behoeve van analyse en

beleidsinformatie zijn globaal verkend.

In het kader van het Programma Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) zijn enkele experimenten uitgevoerd, waaronder een ontwikkeling ten behoeve van Vertical Farming in het buitengebied van Barneveld. Daarnaast is samen met ondernemers verkend welke kansen er zijn voor circulair bouwen van stallen en hergebruik/opslag van sloopmateriaal van/in stallen (zie ook speerpunt circulaire economie). In 2019 is een vernieuwd strategiedocument vastgesteld waarbij de deelnemende gemeenten samen slimmer, sneller en efficiënter gaan werken om het probleem van vrijkomende agrarische gebouwen effectiever aan te pakken. Onder het reguliere functieveranderingsbeleid zijn op diverse locaties stallen gesloopt.

In de eerste helft van 2019 is nog uitvoering gegeven aan het plan van aanpak 'asbestdaken sanering' en zijn er diverse informatiebijeenkomsten gehouden voor inwoners en bedrijven in het buitengebied. Voor particuliere woningeigenaren is de duurzaamheidslening ‘vervangen’ door de Toekomstbestendig Wonen Lening.
Het bereik van de lening vergrootte hiermee, met maatregelen voor asbestsanering en woningaanpassing voor langer thuis wonen. Ook de doelgroep die de lening kan aanvragen vergrootte (bijvoorbeeld ZZP’ers en ouderen) en in sommige gevallen het maximaal te lenen bedrag (€ 50.000). Hiermee wordt de financiering van maatregelen om asbestdaken te saneren in combinatie met duurzaamheidsmaatregelen makkelijker.

Nadat de Eerste Kamer de wet op het verbod van asbestdaken vanaf 1 januari 2025 heeft afgekeurd, is de uitvoering van het plan van aanpak gestopt. De eigenaren van asbestdaken zijn hierover geïnformeerd. Omgevingsdienst de Vallei (OddV) is gestart met het ontwikkelen van een aanpak van sterk verweerde asbestdaken.
Particulieren mogen 100 m^2 asbest zelf saneren. Voor hen wordt gewerkt aan de mogelijkheid dit bij alle gemeenten op een gemakkelijke en uniforme manier te kunnen doen.

Op basis van het Manifest van Salentein is het Landbouwnetwerk Salentein opgericht, met een informerende website en een Agroloket waar boeren en ketenpartners zich kunnen (aan)melden voor projecten en activiteiten en met goede initiatieven. Onder de vlag van dit netwerk bieden enkele partners een zogeheten agroscan aan, die voor enkele boeren is uitgevoerd. Gemeente Ede biedt een bodemcursus voor boeren aan, waar ook boeren uit de gemeente Barneveld aan hebben deelgenomen. De eerste fase van ondernemersbegeleiding, een coachingstraject voor 25 boeren, is afgerond. De tweede fase voor 75 boeren is eind 2019 gestart. Hierbij is ook voorzien in het informeren en begeleiden van erfbetreders. In themagroepen is samen met partners (LTO Gelderse Vallei, adviseurs, veevoerbedrijven, banken, provincie) gewerkt aan het voorbereiden van mogelijke projecten en activiteiten voor 2020.

Het uitvoeringsprogramma van de regionale Voedselvisie kende voor 2019 de speerpunten korte voedselketens, voedselverspilling en eiwittransitie.
In mei 2019 is de Masterclass korte ketens afgerond. Dit betrof een samenwerking van Ede en Barneveld.
In juni is het project Barneveldse StreekproeVen afgerond en is het regionale project ProefLokaal - ook weer een samenwerking van Ede, Wageningen en Barneveld - gestart, met het doel de krachten van de spelers in de korte voedselketen te bundelen. Dit loopt door in 2020.

Er is een pilotproject ontwikkeld om in 2020 veertig dagen lang met een flink aantal huishoudens grotendeels voedsel te consumeren van diverse producenten in de regio. De uitbouw van de pilot naar meer huishoudens en meer producenten is onderdeel van ProefLokaal.
Onder het uitvoeringsprogramma Circulaire Economie Foodvalley is in 2019 de werkplaats voedselverspilling opgericht. Verder is in de regio een rijksbijdrage verkregen voor het uitvoeren van activiteiten in de Proeftuin Voedselverspilling. Dit loopt door in 2020.

Ten slotte zijn de verkenningen naar de haalbaarheid van een insecten/eiwit expertise centrum voortgezet. Deze lopen nog door in 2020.

Vanuit het Ontwikkelingsfonds zijn diverse projecten (mee)gefinancierd, waarvan de uitvoering in 2019 is gestart en/of afgerond. Dat betreft onder meer weidevogelbeheer, nestkasten en biotoopverbetering voor steenuilen, bloemrijke akkerranden, bermverharding en het plaatsen van cameravallen. In 2019 zijn bijdragen aan nieuwe en te verlengen projecten voorbereid, waaronder mantel-zoomvegetatie Dronkelaarseweg, voortzetting weidevogelbeheer en mezen-nestkasten ter bestrijding van de eikenprocessierups.

Uitvoering heeft plaatsgevonden binnen de betreffende onderdelen van de programmabegroting 2019.

327 Wegen

Onderhoud wegen

Speerpunt Onderhoud wegen

Doel
De kwaliteit van de wegen, met name ook in het buitengebied, moet op peil blijven.

Verantwoording
In mei 2016 is de beleidsvisie ‘Beheer en onderhoud wegen 2017-2026’ door de raad vastgesteld. Daarbij is een gemiddeld kwaliteitsniveau ‘Basis’ voor alle verhardingen vastgesteld. Aanleiding voor de beleidsvisie was de toenemende onderhoudsachterstand en het geconstateerde tekort aan onderhoudsbudget.

Om de kwaliteitsontwikkeling te monitoren vindt jaarlijks een weginspectie plaats volgens de landelijke gehanteerde richtlijn. Daarbij wordt de kwaliteit gemeten op alle gemeentelijke verhardingen. Zo wordt het effect van het uitgevoerde onderhoud meetbaar.
Inmiddels heeft de vierde meting plaatsgevonden. Het resultaat van de laatste kwaliteitsmeting wijkt af van de prognose van vorig jaar. De prognose was het doorzetten van de lichte kwaliteitstijging. Het kwaliteitsniveau is echter gelijk gebleven. Dit komt doordat de kwaliteit van de elementenverhardingen is gedaald. Belangrijk is dat de kwaliteitstijging zich wel doorzet op de asfaltverhardingen. Dit is belangrijk, omdat asfalt onderhevig is aan veroudering door gebruik en weersinvloeden.
Wanneer het onderhoud op asfaltverhardingen niet tijdig plaatsvindt ontstaat kapitaalvernietiging. Dit houdt in dat de kosten onnodig hoger worden, omdat zwaardere onderhoudsmaatregelen nodig zijn. De prognose is dat deze stijging zich ook het aankomende jaar doorzet.

De belangrijkste reden voor de kwaliteitsdaling van de elementenverhardingen is het beperkt uitvoeren van onderhoud in de woongebieden. Het onderhoud dat hier momenteel plaatsvindt is beperkt en vooral gericht op de veiligheid voor de gebruikers. Dit is een bewuste keuze vanwege de verwachte toekomstige integrale aanpak.
De integrale aanpak is grotendeels afhankelijk van de ontwikkelingen omtrent de klimaatadaptatie en energietransitie. Wanneer hierover meer duidelijkheid is, wordt het onderhoud gecombineerd met de hieruit voortvloeiende maatregelen uitgevoerd. Gelijktijdig wordt gekeken naar de verkeerskundige weginrichting, het groenbeheer, de riolering en andere zaken die spelen in de openbare ruimte.

Het uitstellen van onderhoud aan elementenverhardingen leidt niet tot (onnodig) zwaardere onderhoudsmaatregelen en –kosten, zoals bij asfaltverhardingen het geval is. De kwaliteitsdaling is daarom niet direct zorgwekkend. De resultaten geven wel een aanleiding om verdere analyse en onderzoek te doen.

Onderzocht dient te worden of een verdere stijging in de lijn der verwachtingen ligt of dat het tegenovergestelde te verwachten is. De afgelopen jaren is vier keer een bedrag van € 1,5 miljoen aanvullend budget beschikbaar gesteld voor het inlopen van de onderhoudsachterstand. In 2020 is deze aanvullende impuls nog eenmalig begroot. Daarna dient het structureel begrote onderhoudsbudget voldoende te zijn voor het op niveau houden van het verhardingsareaal. Of dit realistisch is, valt op dit moment niet te zeggen. Wel is het zo, dat het huidige kwaliteitsniveau (nog) niet voldoet aan het vastgestelde ambitieniveau. De kans is reëel dat in 2020 het kwaliteitsniveau tegen de ondergrens ligt van het ambitieniveau en dat er een zeer beperkte buffer is om de versnelde kwaliteitsdaling door bijvoorbeeld een ‘slechte’ winter op te vangen.

De aankomende periode wordt gebruikt voor verdere analyse en onderzoek om helder te krijgen of en zo ja, welke aanvullende maatregelen nodig zijn. Deze kunnen betrokken worden in de beleidsafwegingen in de Kadernota 2021-2024.

De complete rapportage is hier te lezen: Beheer en onderhoud wegen: rapportage kwaliteitsontwikkeling 2018.

3.3 Adequate voorzieningen

332 Huisvesting onderwijs

Speerpunt Huisvesting onderwijs

Doel
Voldoende en adequate huisvesting voor het primair en voortgezet onderwijs.

Verantwoording
De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van scholen binnen de gemeentegrenzen voor primair en voortgezet onderwijs. Dit betekent dat alle scholen voorzien moeten zijn van voldoende en adequate huisvesting. Schoolbesturen kunnen jaarlijks voor 1 februari een aanvraag onderwijshuisvesting indienen voor het daaropvolgende kalenderjaar. Met de vaststelling van de Programmabegroting 2019, heeft de raad het bedrag vastgesteld dat beschikbaar is voor vergoeding van de aangevraagde voorzieningen voor 2019. Als onderbouwing van dit bedrag en ter uitvoering van de goedgekeurde voorzieningen is het Programma en Overzicht Voorzieningen Huisvesting Onderwijs 2019 eind 2018 door het college vastgesteld.

De Meerwaarde in Barneveld heeft in 2017 op eigen terrein naast de huidige school aan de Rietberglaan tijdelijke huisvesting voor acht lokalen mogen bouwen. In 2018 en 2019 is er samen met de Meerwaarde gewerkt aan een toekomstvisie om te kunnen bepalen wat er aan permanente uitbreiding nodig is. Er is inmiddels een architect geselecteerd. Op programma 2020 is al een voorbereidingskrediet toegekend, om de noodzakelijke voorbereidingen te bekostigen.

Net voor de zomer heeft de raad krediet beschikbaar gesteld voor de vernieuwbouwplannen voor het oude hart van het Johannes Fontanus College. Er is hard gewerkt om het ontwerp verder uit te werken en de aanbesteding volgt in 2020.

In de zomer van 2019 heeft de raad een verhoging van het krediet voor De Hoeksteen toegekend. Dit in verband met de gestegen bouwkosten tijdens de lange bestemmingsplanprocedure. Ook De Hoeksteen kan nu gelukkig starten met de nieuwbouw die ongeveer heel 2020 in beslag zal nemen. Mede dankzij een eigen bijdrage van de schoolbesturen wordt er steeds BENG (Bijna Energie Neutraal) en gasloos gebouwd en gestreefd naar NOM (Nul op de Meter).

De nieuwbouw van de Ds Fraanjeschool de Vesting is net voor kerst gereed gekomen. Het oude schoolgebouw wordt in 2020 ingezet als tijdelijke huisvesting voor het JFC.
De bouw van de nieuwe scholen en gymzaal in Veller is in volle gang en zal in het voorjaar van 2020 worden afgerond.

Al enkele jaren wordt gezocht naar een geschikte plek voor de nieuwe scholen voor Het Anker en De Zaaier, samen op één locatie. Het traject duurt langer dan verwacht, maar loopt wel in goed overleg met de betrokken schoolbesturen.

Voor de Antoniusschool zijn de uitbreidingsmogelijkheden onderzocht en besproken met de monumentencommissie. In 2020 wordt dit verder uitgewerkt.
Enkele scholen hebben uitbreiding van de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair toegekend gekregen in verband met groei van het aantal leerlingen; in 2019 de Amaliaschool en de ds Fraanjeschool de Vesting.

335 Sportaccommodaties

Realisatie sportvoorzieningen

Speerpunt Realisatie sportvoorzieningen

Doel
Investeren in sociale cohesie en bevorderen van beweging door bij te dragen aan eigentijdse, betaalbare en adequate sportvoorzieningen en clubgebouwen.

Verantwoording

't Nieuwe Oost
Op sportpark 't Nieuwe Oost zijn in samenwerking met het bestuur en vrijwilligers van voetbalvereniging Barneveld acht kleed- en doucheruimten gerenoveerd. Deze ruimten dateren uit 1983 en verkeerden bouwtechnisch en installatietechnisch gezien in een matige staat van onderhoud. Renovatie was nodig om aan de richtlijnen van NOC*NSF en KNVB te voldoen.
Voor wat betreft ventilatie, verwarming en hygiëne van de ruimten is nu een inhaalslag gemaakt. De vereniging heeft uit eigen middelen en met zelfwerkzaamheid een verzorging- annex fitnessruimte gerealiseerd.

Norschoten
Voor de benodigde uitbreiding van sportpark Norschoten met twee natuurgrasvelden voor voetbalverenging SDVB, is in het najaar overeenstemming bereikt met de eigenaar voor grondaankoop. Voor de aanleg van de velden zijn gelden opgenomen in de gemeentebegroting. De aangekochte gronden worden ook ingezet voor uitbreiding van de voorzieningen van Aeres Barneveld. Daarnaast worden de entrees van Aeres en SDVB aan de Barnseweg aangepast en veilig en efficiënt ingericht.

MHCB
Op sportpark Oosterbos worden op dit moment, in samenwerking met het bestuur van de Mixed hockeyclub Barneveld, 6 kleed- en doucheruimten, inclusief bijbehorende nevenruimten, gerealiseerd. De vereniging realiseert zelf uit eigen middelen een clubruimte boven de kleedaccommodatie. Het gebouw zal een bijna energieneutraal gebouw (BENG) worden, waarin geen gasaansluiting wordt aangelegd.Water wordt door middel van een warmtepomp, zonnepanelen en zonnecollectoren (heatpipes) verwarmd. Hieraan gekoppeld zal ook het gebouw door middel van lage temperatuur verwarmd worden. De ventilatie is hierop aangepast, om warmteterugwinning mogelijk te maken.

Flying Bikes
Voor de aanleg van een fietscrossbaan voor fietscrossclub Flying Bikes is in het najaar grond aangekocht aan de Hanzeweg (zuidelijk van Bedrijventerrein Harselaar-Zuid). De Flying Bikes hebben aangegeven dat de huidige baan aan de Essenerweg in Kootwijkerbroek niet (meer) voldoet aan de gangbare eisen voor fietscross/BMX. De club heeft een bredere en een langere crossbaan nodig. Daarnaast ondervinden omwonenden van de fietscrossbaan hinder van de activiteiten van de club, zoals hinder van geluid, stof en verlichting.
Flying Bikes is een sportieve en gezellige fietscrossclub, waarin ruimte is voor prestatie gedreven rijders en voor plezier gedreven BMX'ers. Naast de sportieve invulling, zoals het organiseren van trainingen, wedstrijden en kampioenschappen, heeft de club een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Deze bestaat onder andere uit het vergroten van de sportparticipatie in de gemeente Barneveld.

Spirit
Het verplaatsen van Korfbalvereniging Spirit van sportcomplex Overhorst naar de sporthal De Voorde en Knollenveld is voorbereid. Met Spirit is een intentieovereenkomst afgesloten voor de overname van beheer en exploitatie van de sporthal, de uitbreiding van de clubruimte bij de sporthal door de vereniging, aanleg van kunstgras korfbalvelden en inrichting van het terrein om/bij sporthal De Voorde. Volgens planning begint Spirit in oktober 2020 met de bouw van de clubruimte naast sporthal De Voorde. Per 1 november 2020 verhuist Spirit naar de sporthal en wordt begonnen met de aanleg van de korfbalvelden en het terrein naast de velden en de sporthal. De velden worden in maart 2021 in gebruik genomen door Spirit.

Gymzaal De Brug
De nieuwe gymzaal De Brug, ter vervanging van de oude gymzaal aan de Jan Steenstraat in Voorthuizen, is in november in gebruik genomen door de Wheemschool, de Van de Berghschool en diverse sportverenigingen.

336 Overige accommodaties

Gemeenschapsvoorzieningen kleine kernen

Speerpunt Gemeenschapsvoorzieningen kleine kernen

Doel
Investering in sociale cohesie door revitalisering van het voorzieningenniveaudorpshuizen in de kernen Voorthuizen, Garderen en Stroe.

Verantwoording

Dorpshuis Garderen
Er zijn diverse inspraakavonden over het ontwerp geweest, waarbij is geluisterd naar de wensen. De ruimten en inrichting zijn afgestemd met de gebruikers. De bouw van de sportzaal en dorpshuis is gestart. Er zijn afspraken gemaakt over de exploitatie met de inwoners.

Dorpshuis Voorthuizen
Het programma van wensen is in overleg met de verenigingen en andere belanghebbenden opgesteld.
De schetsen voor de nieuwe accommodaties zijn besproken met de verenigingen, omwonenden en belanghebbenden.
Na de bestemmingsplanherzieningen is gestart met de bouw van het dorpshuis.

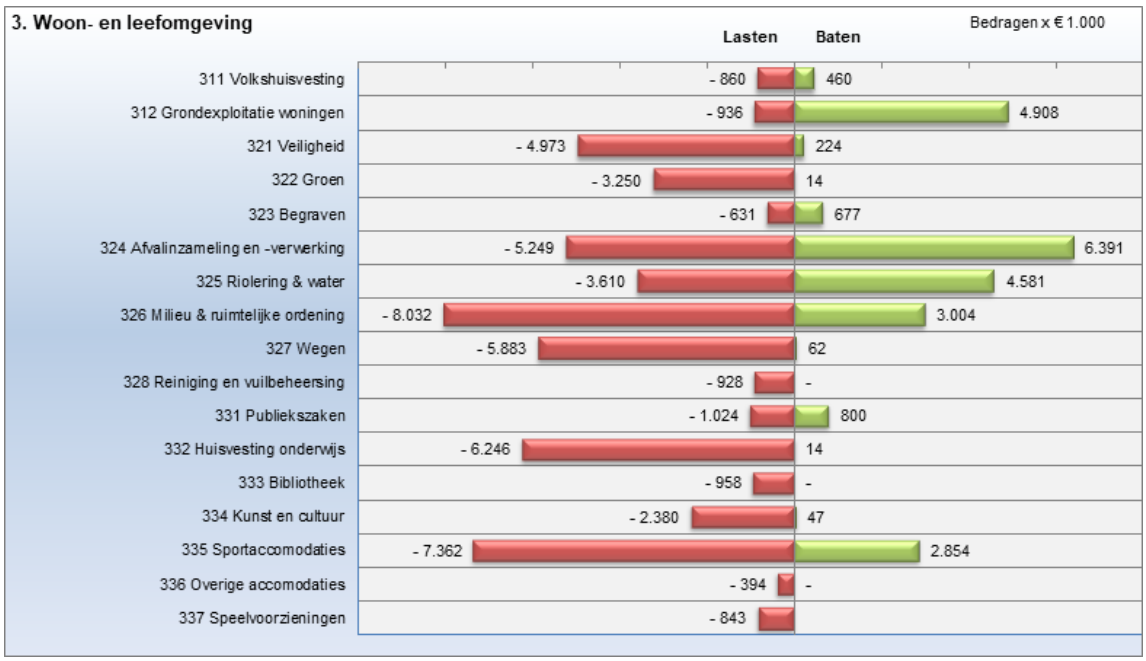
Dorpshuis De Hofstee in Stroe
Het bestuur van het dorpshuis De Hofstee heeft in 2017 een beroep gedaan op een bijdrage in onderhoudskosten, die specifiek verband houden met de voorzieningen voor het bewegingsonderwijs in het dorpshuis. Voor dit noodzakelijke onderhoud van de grote zaal/gymzaal in het dorpshuis is begin 2019 een investeringsbijdrage beschikbaar gesteld van € 19.000.

Speellocatie Slotstraat
In Barneveld is in samenspraak met de omwonenden de speellocatie aan de Slotstraat vernieuwd. Er is een enquête gehouden in de wijk. Bewoners hebben hun wensen aangegeven met betrekking tot de speelplek en de spelkast. Dit is verwerkt in het ontwerp met een multisportveld en speeltoestellen voor inclusief spelen. De kleine spelkast zal nog in 2020 worden gerealiseerd.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving	Rekening 2018	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Saldo van baten en lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	**5.936**	**- 479**	**- 317**	**3.571**	**3.888 V**
311 Volkshuisvesting	- 374	- 479	- 390	- 400	- 10 N
312 Grondexploitatie woningen	6.310	- 0	73	3.972	3.898 V
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	**- 15.795**	**- 15.661**	**- 17.449**	**- 17.602**	**- 153 N**
321 Veiligheid	- 4.334	- 4.718	- 4.698	- 4.749	- 51 N
322 Groen	- 3.083	- 3.214	- 3.132	- 3.236	- 103 N
323 Begraven	- 27	115	133	46	- 87 N
324 Afvalinzameling en -verwerking	1.793	1.305	1.110	1.142	32 V
325 Riolering & water	- 1.231	1.186	1.050	972	- 79 N
326 Milieu & ruimtelijke ordening	- 2.521	- 3.802	- 5.200	- 5.028	172 V
327 Wegen	- 5.637	- 5.727	- 5.906	- 5.820	85 V
328 Reiniging en vuilbeheersing	- 754	- 805	- 806	- 928	- 122 N
3.3 Adequate voorzieningen	**- 15.944**	**- 16.101**	**- 15.617**	**- 15.490**	**126 V**
331 Publiekszaken	- 126	- 278	- 67	- 224	- 157 N
332 Huisvesting onderwijs	- 7.626	- 6.676	- 6.297	- 6.231	65 V
333 Bibliotheek	- 945	- 965	- 959	- 958	1 V
334 Kunst en cultuur	- 2.275	- 2.305	- 2.298	- 2.333	- 35 N
335 Sportaccomodaties	- 4.093	- 4.454	- 4.706	- 4.508	198 V
336 Overige accomodaties	- 436	- 601	- 428	- 394	34 V
337 Speelvoorzieningen	- 443	- 824	- 862	- 843	19 V
Saldo van baten en lasten	**- 25.803**	**- 32.241**	**- 33.382**	**- 29.521**	**3.861 V**
Resultaat	**- 25.803**	**- 32.241**	**- 33.382**	**- 29.521**	**3.861 V**

4. Bestuur en interne dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

Doelstelling

Wij streven naar een goed bestuur (good governance) om transparante, adequate en snelle besluitvorming te faciliteren om de organisatiedoelen te realiseren en verantwoording daarover af te leggen. Maatschappelijke opgaven willen wij lokaal op maat aanpakken, met een effectief ingericht bestuurlijk systeem. Het bestuur wordt ondersteund door een doeltreffende, efficiënte en transparante organisatie. Het is daarbij belangrijk dat de financiële huishouding van de gemeente op orde is en blijft, waarbij zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen wordt omgegaan.

Daarom zetten we in op:

- goed bestuur
- goede (interne) dienstverlening, met continue verbeteringen via de leanfilosofie
- gezonde financiële huishouding

Wat is er bereikt in 2019?

Blij met Barneveld

De veranderende behoeften vanuit de maatschappij vraagt om een andere sturing, aanpak, houding en gedrag van de gemeentelijke dienstverlener. De visie 'Blij met Barneveld' vormt een kapstok en routekaart voor verdere organisatieontwikkeling. Het helpt verbanden te zien tussen opgaven en inspanningen en helpt bij het maken van keuzes en het stellen van prioriteiten. De organisatievisie is samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en medewerkers opgesteld. Voor de identiteit van de organisatie zijn de kernwaarden gastvrij, ondernemend, wendbaar en verbindend belangrijk.

Netwerksamenleving

In 2019 is het voorstel 'Participatie in Barneveld' vastgesteld. Dit voorstel is door een raadswerkgroep voorbereid. De werkgroep heeft lessen getrokken uit werkbezoeken en daarnaast een onderzoek naar participatietrajecten in de gemeente Barneveld laten uitvoeren. Geconcludeerd is dat inwoners, organisaties, ambtenaren, wethouders en raadsleden het een vanzelfsprekendheid vinden met elkaar mee te denken over beleid en uitvoering van plannen. Dit moet wel planmatiger. Ook is er meer integraal, afdelingsoverstijgend en opgavegericht samenwerken nodig.

Voor dit laatste is een andere ‘mindset’ van raad, college, ambtenaren en inwoners nodig. Een openheid van geest bij ambtenaren, die door het bestuur wordt onderschreven. Durf - zowel bij ambtenaren, college, als raad - om te leren, te experimenteren en te verbeteren, met ambtelijke doorzettingsmacht en bestuurlijke dekking om opgaven te realiseren. De genoemde organisatievisie ‘Blij met Barneveld’ is hiervoor al een goede aanzet.

Ambtenaren staan in de eerste plaats ten dienste van de samenleving.

Dienstverlening
Inwoners en bedrijven kunnen meer en eenvoudiger online aanvragen en regelen. Het bestuurlijke besluitvormingsproces is gedigitaliseerd. Van belang is dat inwoners en medewerkers kunnen vertrouwen op een veilige en stabiele informatievoorziening vanuit de gemeente. Daarom is de ICT-infrastructuur in 2019 vernieuwd en de kantoormomgeving omgezet naar Office 365.

Regionale samenwerking
De gemeente Barneveld heeft actief geparticipeerd in de regio FoodValley en Amersfoort.De gemeente Barneveld voert bestuurlijk en ambtelijk het portefeuillehouderschap van het regionaal werkprogramma Ruimtelijke Ontwikkeling. Het rijk heeft met de regio FoodValley een Regio Deal gesloten. Ook heeft de regio FoodValley gewerkt aan het opstellen van een 'strategische agenda'. Hierin zijn de kaders opgenomen voor een doorontwikkeling van de regionale samenwerking. In deze samenwerking wordt voorgesteld onderwijs en bedrijfsleven een meer nadrukkelijke rol te geven bij de opstelling en uitvoering van beleid in een zogenaamde triple helix vorm. De strategische agenda zal in 2020 aan de Colleges en de raden ter besluitvorming worden voorgelegd.

In de regio Amersfoort is in 2019 de dialoog gevoerd met stakeholders uit de regio om ideeën op te halen als input voor een nieuw op te stellen strategische agenda. Ook zijn er afspraken gemaakt over de versterking van de regio Amersfoort door middel van het oprichten van economic board.

Public Affairs
Public affairs verbindt organisaties met hun politieke en maatschappelijke omgeving. Het is een werkterrein dat sterk in opkomst is en waarin private en publieke organisaties meer investeringen doen. In 2019 is in samenwerking met diverse externe organisaties en instanties een public affairs beleid voor Barneveld opgesteld. In het beleid zijn diverse focusgebieden aangewezen waar de gemeente Barneveld public affairs op gaat voeren. Ook is er een ambtelijke structuur opgesteld waarbinnen de public affairs verder zal worden vorm gegeven. Het beleid zal in het eerste kwartaal 2020 worden vastgesteld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat zijn de speerpunten?

4.1 Bestuur

411 Raad

Speerpunt Verbetering van de (bestuurlijke) informatievoorziening en dienstverlening

Doel
- Waarborgen van een tijdige en volledige informatievoorziening richting college, raad en inwoners.
- Waarborgen van de vertrouwelijkheid en integriteit van gegevens, waaronder de gegevens van burgers (privacy).
- Betere dienstverlening en administratieve lastenverlichting voor burgers, bedrijven en instellingen.

Verantwoording
- De bestuurlijke besluitvorming is gedigitaliseerd.
- Inwoners kunnen meer online aanvragen; zoals onder andere het aanvragen van de lening toekomstgericht wonen, aanvragen ontheffing geluidshinder of aanvragen van een kliko
- Voor diverse digitale dienstverlening is de toegankelijkheid en de gebruiksvriendelijkheid van het aanvraagproces verbeterd; zoals het digitaal indienen en intrekken van een bezwaar, het digitaliseren van de toestemmingsverklaring voor reisdocumenten of het online kunnen betalen van de aanvraag voor het verbranden van kap- en snoeihout.
- De gemeente is samen met andere gemeenten en OddV gestart met een pilot voor het versneld afhandelen van een vergunningsaanvraag voor een dakkapel.
- Enkele topproducten zijn gedigitaliseerd en geoptimaliseerd vanuit het perspectief van de inwoner, bijvoorbeeld de afhandeling van de Meldingen openbare ruimte.

Speerpunt Netwerksamenleving

Doel
Het vergroten van de betrokkenheid tussen inwoners, ondernemers en het bestuur.

Verantwoording
Het jaar 2019 stond in het teken van het verder intensiveren van de samenwerking met inwoners op tal van terreinen. Of dat nu het gemeentebrede netwerk van What'sAppgroepen in het kader van veiligheid betreft, of de co-creatie van buurtbewoners en gemeente met betrekking tot de speelruimteplekken of het beheer van de openbare ruimte.
Ook zijn de burgerinitiatieven in Garderen en Voorthuizen gefaciliteerd waar het gaat om de invulling van de nieuwe dorpshuizen na realisatie.

Verder zijn diverse duurzaamheidsinitiatieven ontstaan. Te denken valt aan de "wijk van de toekomst" in De Glind, maar ook aan het opzetten van de dorpentoer en het opstellen van de warmtevisie.

Op het terrein van ruimtelijke ontwikkeling is in het kader van de nieuwe omgevingswet ook gestart met een intensief participatietraject als het gaat om Barneveld-Centrum of de ontwikkeling van de nieuwe wijk Bloemendal.

Tegelijkertijd stond in 2019 ook het komen tot een gedeelde visie op samenwerken met inwoners, ondernemers en organisaties centraal. Uit een onderzoek, dat de raad heeft laten verrichten, is gebleken dat er een grote bereidheid is bij inwoners van de gemeente om te participeren en dat er al veel participatie plaatsvindt. Maar participatieprocessen kosten tijd en capaciteit, zowel ambtelijk als voor betrokken inwoners. Dit kan planmatiger, waarmee participatie doelgerichter wordt.

Dit heeft geleid tot het vaststellen van een visie op participatie met bijhorende aanbevelingen voor een concrete uitwerking. Participatie over de gehele linie in de gemeentelijke werkwijze borgen is hiervan het doel. Een plan van aanpak is gemaakt en in uitvoering genomen, waarbij het bevorderen van participatie - waarbij de rol van wijkplatsforms verduidelijkt wordt - en het gebiedsgericht werken centraal staat.
Participatie en gebiedsgericht werken zijn kanten van dezelfde medaille en beogen vooral het faciliteren en verbinden van maatschappelijke initiatieven. In 2019 is hiermee een begin gemaakt. Het bleek dat hiervoor binnen de organisatie meer voorbereidingstijd nodig was. Het jaar 2020 zal in het teken komen te staan van de uitvoering.

4.2 Interne dienstverlening

422 Ondersteuning organisatie

Speerpunt Langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten

Doel
Meer langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten binnen de gemeentelijke organisatie van Barneveld.

Verantwoording
Om te voldoen aan de richtlijn van de VNG is onze ambitie om in 2023 binnen de gemeentelijke organisatie*16 extra arbeidsplaatsen* te realiseren voor mensen uit de doelgroep.
In 2019 waren er 6 mensen werkzaam vanuit de banenafspraak: één persoon in vaste dienst en 5 personen zijn werkzaam vanuit een payrollconstructie.

Het creëren van nieuwe werkplekken vraagt naast commitment en betrokkenheid om een wezenlijk andere manier van kijken naar functies en arbeidspatronen. In 2020 zal (nog meer) ingezet worden om het aanbod van kandidaten uit de doelgroep vanuit het Werkgeversservicepunt actief aan te bieden.

Speerpunt Digitalisering naar 2020

Doel
De organisatie maakt optimaal gebruik van de mogelijkheden van digitalisering.

Verantwoording
In toenemende mate wordt gebruik gemaakt van digitalisering. Daarbij is van belang dat je als burger en medewerker kunt vertrouwen op een veilige en stabiele informatievoorziening vanuit de gemeente. In 2019 is daarom gewerkt aan vernieuwing van de technische basis. Begin december is de compleet vernieuwde ICT-infrastructuur in gebruik genomen. Deze is in beheer bij en in eigendom van een voor de gemeente nieuwe IT leverancier. Gelijktijdig is de kantooromgeving omgezet naar Office 365.

Meer dan de helft van het personeel is via een escaperoom op de hoogte gebracht van het beleid- en uitvoeringsplan Digitaal Werken 2020-2022.

Aanschaf en vervanging van software vindt plaats op basis van de Cloudstrategie "Software as a Service, tenzij". De Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT) vervullen bij de aanschaf en vervanging een belangrijke rol. Ook is de werkwijze met de inzet van informatieadviseurs meer gestroomlijnd.

Speerpunt Organisatieontwikkeling

Doel
Organisatie (mensen) in denken en doen 'ontschotten' en (hiermee) beter laten aansluiten op nieuwe rol als netwerkpartner.

Verantwoording
Geen blije inwoners zonder gastvrije, wendbare en ondernemende medewerkers, die verbinding leggen met de samenleving en met elkaar. In het kader van de organisatievisie 'Blij met Barneveld' is op diverse fronten actief geïnvesteerd in het versterken van de interne en externe samenwerking. Er is een intensief ontwikkeltraject gestart onder externe begeleiding waarbij afdelingshoofden en directie de verbinding met elkaar hebben versterkt. Er zijn diverse bijeenkomsten geweest waarbij medewerkers van verschillende afdelingen en teamleiders en projectleiders samen, afdelingsoverstijgend, hebben gereflecteerd op onze kernwaarden en wat ervoor nodig is dit in de praktijk vorm en inhoud te geven (het leer- en ontwikkeltraject Sterk in je Werk, Omgevingsspel).

De programmastructuur heeft bijgedragen aan het in de praktijk meer integraal samenwerken aan gezamenlijke opgaven. In alle bijeenkomsten is het belang onderkend van het sturen op gezamenlijke resultaten, keuzes maken, richting geven en capaciteitsplanning om de positieve klantbeleving voor de toekomst in de praktijk te kunnen realiseren.

4.3 Algemene dekkingsmiddelen

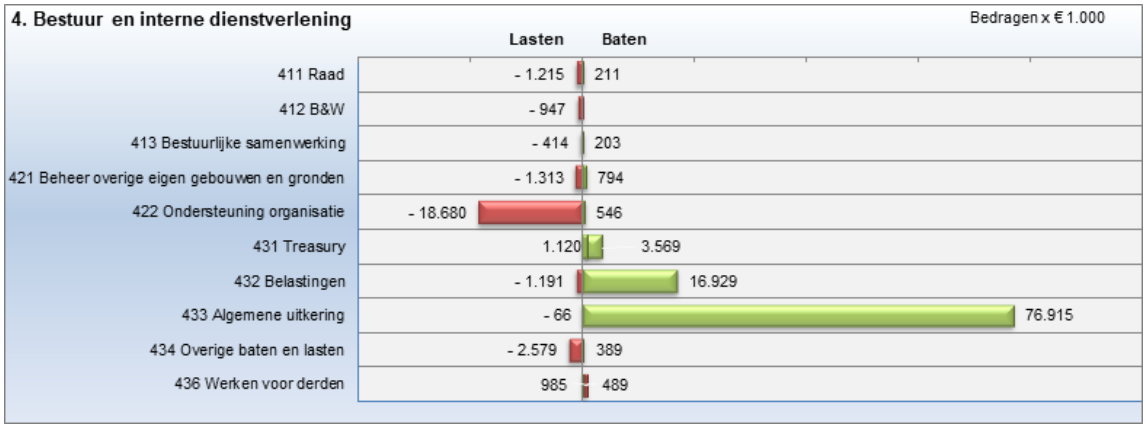
Hiervoor waren geen speerpunten opgenomen, waarover maandelijks gerapporteerd moest worden.

Wat heeft het gekost?

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en interne dienstverlening	Rekening 2018	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Saldo van baten en lasten					
4.1 Bestuur	**- 2.253**	**- 2.156**	**- 2.028**	**- 2.162**	**- 134 N**
411 Raad	- 840	- 841	- 964	- 1.004	- 40 N
412 B&W	- 995	- 865	- 869	- 947	- 78 N
413 Bestuurlijke samenwerking	- 418	- 451	- 195	- 211	- 16 N
4.2 Interne dienstverlening	**- 17.431**	**- 17.443**	**- 18.985**	**- 18.653**	**331 V**
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	- 527	- 783	- 627	- 519	107 V
422 Ondersteuning organisatie	- 16.904	- 16.660	- 18.358	- 18.134	224 V
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	**91.714**	**94.574**	**97.850**	**96.561**	**- 1.289 N**
431 Treasury	4.080	3.784	4.697	4.689	- 8 N
432 Belastingen	15.236	15.430	15.712	15.739	27 V
433 Algemene uitkering	73.418	75.087	77.054	76.849	- 205 N
434 Overige baten en lasten	- 1.105	- 1.158	- 1.143	- 2.190	- 1.047 N
436 Werken voor derden	84	1.431	1.530	1.475	- 56 N
Saldo van baten en lasten	**72.029**	**74.975**	**76.838**	**75.746**	**- 1.091 N**
Mutatie reserves					
4.4 Resultaatbepaling	**4.216**	**817**	**477**	**477**	**-**
441 Mutaties reserves	4.216	817	477	477	-

Mutatie reserves	**4.216**	**817**	**477**	**477**	**-**
Resultaat	**76.246**	**75.792**	**77.314**	**76.223**	**- 1.091 N**

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Inleiding

De inkomsten van de gemeente komen uit verschillende bronnen. De hoofdmoot wordt gevormd door de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Ongeveer 20% van de gemeentelijke inkomsten (€ 25 miljoen van € 126 miljoen) wordt gegenereerd vanuit het eigen belastinggebied. In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan dit gebied dat wordt gevormd door de belastingen, de leges en de overige heffingen die de gemeente oplegt. Het (meerjaren) beleid ten aanzien van de lokale belastingen is opgenomen in de op 16 december 2014 door de raad vastgestelde Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014.

Er is informatie opgenomen over de volgende zaken:
- het beleid ten aanzien van de lokale belastingen
- een overzicht van de begrote en de werkelijk ontvangen inkomsten uit belastingen
- een toelichting op de grootste afwijkingen tussen begrote en werkelijke inkomsten
- de lokale lastendruk
- informatie over bezwaar, beroep en kwijtschelding

De lokale belastingen zijn een belangrijk onderdeel van de “eigen” inkomsten van de gemeente en worden meestal gebruikt als algemeen dekkingsmiddel voor het te voeren beleid.

1.2 Beleid

Algemene uitgangspunten
Het beleid voor de lokale belastingen is vastgelegd in de verschillende verordeningen en in de Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014. Het tarievenbeleid wordt jaarlijks geformuleerd bij de vaststelling van de begrotingsuitgangspunten in de kadernota.

Onroerende zaakbelastingen
In 2019 is de toename van de opbrengst ten opzichte van 2018 met 3,8% gestegen. Deze verhoging is voor 1% toe te schrijven aan het inflatiepercentage. De resterende opbrengststijging is toe te schrijven aan de autonome groei als gevolg van een toename van de waarde door nieuw- en verbouw.

Leges
De algemene lijn is om de leges zo min mogelijk te verhogen. In sommige gevallen wordt daarvan afgeweken om de opbrengst kostendekkend te houden.

Tarieven tabel

Tarieven lokale heffingen	2018	2019	Stijging t.o.v. vorig jaar
Onroerende zaakbelastingen			
- eigenaren woningen, in % van de waarde	0,1076	0,1026	-4,6%
- eigenaren niet-woningen, in % van de waarde	0,1592	0,1594	0,1%
- gebruikers niet-woningen, in % van de waarde	0,1257	0,1258	0,1%
Hondenbelastingen			
- voor de 1e hond	42,00	42,40	1,0%
- voor de 2e hond	58,50	59,00	0,9%
- voor elke volgende hond	72,00	72,70	1,0%
Toeristenbelasting			
- tarief per overnachting	0,91	0,92	1,1%
- seizoenplaats	170,15	172,05	1,1%
- jaarplaats	170,35	172,25	1,1%
Forensenbelasting			
- waarde minder dan € 70.000 of panden waarvoor geen waarde is vastgesteld	181,75	183,50	1,0%
- waarde meer dan € 70.000 vermeerderd met 0,83% van het bedrag waarmee de heffingsgrondslag € 70.000 te boven gaat. Met dien verstande dat een maximumbedrag geldt van:	947,50	956,50	0,9%
Afvalstoffenheffing			
- éénpersoonhuishoudens	169,40	178,50	5,4%
- meerpersoonshuishoudens	282,30	297,50	5,4%
Rioolheffing:			
- vastrecht tot 350 m^3 afvalwater	174,00	176,60	1,5%

1.3 Inkomsten uit heffingen

Vergelijkend overzicht opbrengsten uit belastingen
Binnen het gemeentelijk belastinggebied wordt onderscheid gemaakt in belastingen en rechten. Belastingen zijn bijdragen in de algemene middelen van de gemeente. Tegenover het betalen van belasting staat geen direct aanwijsbare tegenprestatie. Voor de tarieven van de belastingen zijn geen beperkingen opgenomen. Voorbeelden van belastingen zijn: onroerendezaakbelastingen, forensenbelasting, toeristenbelasting en hondenbelasting.

Rechten worden geheven ter dekking van de kosten van dienstverlening door de gemeente. In de wet is bepaald dat de geraamde opbrengst niet hoger mag zijn dan nodig om 100% van de geraamde kosten te dekken. Dit houdt in dat de kostendekkendheid op basis van de begroting wordt beoordeeld. Een beoordeling achteraf is niet in de wet opgenomen. Voorbeelden van rechten zijn de begrafenisrechten, parkeergelden en leges voor verschillende diensten. Een lagere dekking is een beleidsvrijheid van de gemeente. Het overzicht van de belastingen wordt weergegeven in bijgaande tabellen en grafieken.

In onderstaande tabel ziet u tevens de begroting en werkelijke cijfers.

Tabel lokale heffingen

bedragen x € 1.000

Lokale heffingen	Rekening 2018	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)					
01. Onroerende zaakbelastingen woningen	6.605	6.785	6.845	6.849	4 V
02. Onroerende zaakbelastingen niet-woningen	4.780	4.934	4.974	4.980	7 V
03. Hondenbelasting	164	172	172	169	- 3 N
04. Toeristenbelasting	473	458	608	608	1 V
05. Forensenbelasting	933	889	939	930	- 9 N
06. Rioolheffing	4.519	4.611	4.645	4.645	0 V
06. Rioolheffing - kwijtschelding	- 115	- 115	- 115	- 115	- 0 N
07. Reclamebelasting	125	120	120	119	- 1 N
08. Precariobelasting	2.982	2.955	2.969	2.969	- 0 N
Totaal Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)	**20.466**	**20.807**	**21.155**	**21.153**	**- 2 N**
Rechten (Tariefsgebonden)					
09. Begrafenisrechten	674	795	810	676	- 134 N
10. Afvalstoffenheffing	5.362	5.702	5.702	5.734	33 V
10. Afvalstoffenheffing - kwijtschelding	- 152	- 150	- 150	- 158	- 8 N

11. Parkeergelden	896	950	950	945	- 5 N
12. Parkeerboetes	64	100	100	62	- 38 N
13. Marktgelden	41	43	43	39	- 3 N
14. Leges burgerlijke stand	109	155	155	127	- 28 N
15. Leges dienstverlening	899	895	895	645	- 250 N
16. Leges Wabo vergunningen	3.046	2.160	1.880	1.880	0 V
17. Leges bestemmingsplannen	929	698	698	959	261 V
18. Overige leges	205	139	202	212	10 V
Totaal Rechten (Tariefsgebonden)	**12.074**	**11.486**	**11.284**	**11.122**	**- 162 N**
Totaal lokale heffingen	**32.540**	**32.293**	**32.439**	**32.275**	**- 164 N**

Toelichting grootste afwijkingen

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn als volgt te verklaren.

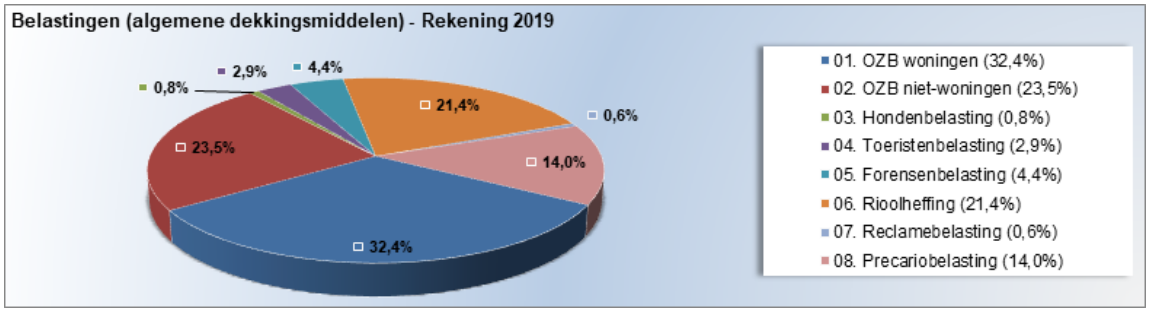
ad 9) Begrafenisrechten
Op 1 januari 2019 is er een nieuwe legestabel in werking getreden. Er zijn minder tarieven (vereenvoudiging) gemaakt door samenvoegingen. Zo zijn de verlengings-mogelijkheden teruggebracht. Voorheen kon je kiezen uit 20, 15, 10 of 5 jaar verlengen, nu alleen uit 5 of 10 jaar. Dit heeft als gevolg dat de inkomsten op begrafenisrechten meer gespreid over de toekomst worden verwacht. Daarnaast zijn er in 2018 meer onbepaalde tijd graven uitgegeven ten opzichte van 2019.

ad 14) Leges burgerlijke stand
In 2019 zijn er minder huwelijken gesloten dan gemiddeld. Daarnaast is er duidelijk een toename van het aantal gratis – en faciliteiten huwelijken.

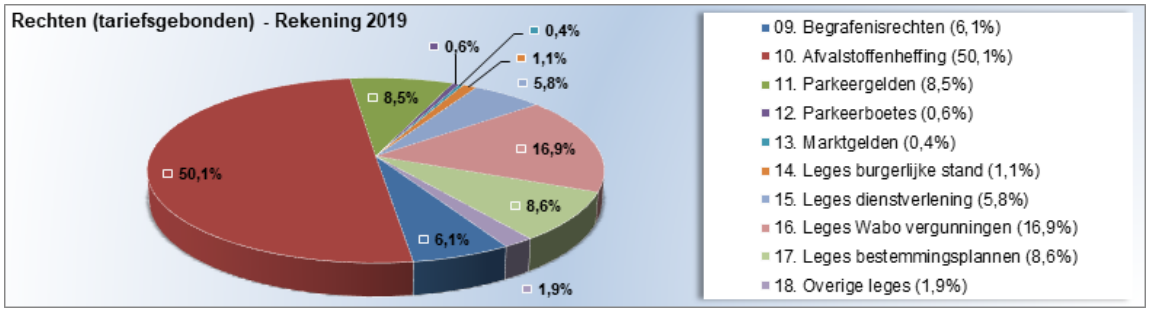
ad 15) Leges dienstverlening
In 2019 zijn o.a. minder paspoorten en ID-kaarten verstrekt, omdat vanaf 2014 personen boven 18 jaar maar eens in de 10 jaar hun identiteitsbewijs hoeven te vernieuwen. Hierdoor kan het begrote bedrag onjuist worden ingeschat.
De opbrengst van de leges dienstverlening is ongeveer 25% lager dan begroot, maar de desbetreffende kosten van deze documenten zijn verhoudingsgewijs ook lager (ongeveer 28%)

ad 17) Leges bestemmingsplannen
De hogere leges van de bestemmingsplannen komt voort uit de grotere behoefte tot de bouw van woningen.

Grafiek belastingen

Grafiek rechten

1.4 Lokale lastendruk

Om een indruk te hebben wat de “lokale lastendruk” is, wordt berekend wat de huishoudens aan belasting moeten betalen. Daarbij worden de voor huishoudens gebruikelijke heffingen betrokken.
Door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) wordt jaarlijks een atlas van de lokale lasten opgesteld. De bruto woonlasten van meerpersoonshuishoudens lopen, volgens de COELO Atlas voor 2019, uiteen van € 511 tot € 1.446 per jaar. Landelijk gezien bevindt Barneveld zich op plaats 255 van de 372 gemeenten en is Barneveld een gemeente met een gemiddelde lastendruk. De stijging in 2019 van de lokale lasten in Barneveld is 3,1%.

Het grote verschil tussen de woonlasten in de goedkoopste en de duurste gemeente (€ 935) is enigszins misleidend. De frequentieverdeling van de gemeentelijke woonlasten is zeer vlak. In 70 procent van de gemeenten liggen de woonlasten tussen de € 600 en de € 800. Aan de onder- en bovenkant van de verdeling zit een beperkt aantal uitschieters. Hoewel het maximum op € 1.446 ligt komen maar 25 gemeenten boven de € 900 uit.

Het bedrag van de bruto woonlasten is opgebouwd uit de onroerende zaakbelasting, waarbij wordt uitgegaan van de gemiddelde woningwaarde (zowel landelijk als provinciaal als voor Barneveld), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In 2019 stijgen de woonlasten in Barneveld licht, doordat de OZB met 1% stijgt en de rioolheffing met 1,5%.

Tabel lokale lastendruk

Lokale lastendruk	2018	2019	Lasten-stijging (%)
Hoogste tarieven			
- Landelijk	1.234	1.446	17,2%
- Gelderland	963	975	1,2%
Laagste tarieven			
- Landelijk	505	511	1,2%
- Gelderland	539	555	3,0%
Gemiddelde tarieven			
- Landelijk	721	740	2,6%
- Gelderland	733	740	1,0%
- Barneveld	752	775	3,1%

Bron: COELO Atlas van de lokale lasten(www.coelo.nl)

1.5 Bezwaar, beroep en kwijtschelding

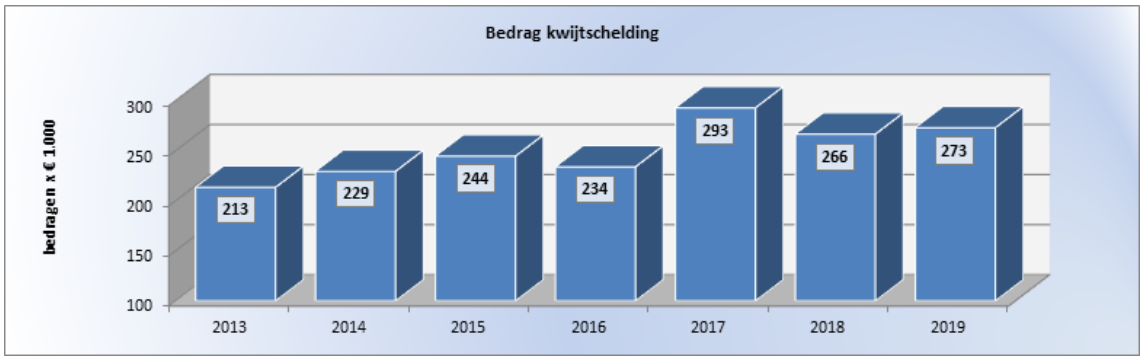
Bezwaar en beroep
Wie het niet eens is met een opgelegde aanslag kan een bezwaarschrift indienen bij de gemeente. Een bezwaarschrift moet worden ingediend binnen 6 weken na het opleggen van de aanslag. Op nagenoeg alle bezwaren tegen de bij het reguliere kohier opgelegde aanslagen is voor eind oktober 2019 uitspraak gedaan. Voor degenen die het niet eens zijn met de uitspraak bestaat er de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de rechtbank, hoger beroep bij het gerechtshof en cassatieberoep bij de Hoge Raad.

Kwijtschelding
Voor de inwoners van Barneveld zonder vermogen en met een laag inkomen bestaat de mogelijkheid om kwijtschelding te vragen voor de aanslag van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Door gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau (waar gegevens uit de administraties van UWV, RDW en Belastingdienst worden gecombineerd) wordt nagegaan of een eerder verleende kwijtschelding leidt tot een ambtshalve kwijtschelding in het volgende jaar. Betrokkenen hoeven daarvoor dan niet zelf opnieuw een aanvraag in te dienen.
In de begroting 2019 is er van uitgegaan dat er ongeveer 650 keer kwijtschelding zou worden verleend voor een totaal bedrag van € 265.000. In werkelijkheid is er 788 keer kwijtschelding gevraagd. 649 aanvragen zijn geheel of gedeeltelijk gehonoreerd en 139 afgewezen. Het totale bedrag aan kwijtschelding is uitgekomen op € 270.308. In ca 45% van de gehonoreerde aanvragen is automatisch kwijtschelding verleend op grond van de hiervoor aangegeven gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau.

Tabel ontwikkeling kwijtschelding

Kwijtscheldingen	Aangevraagd	Afgewezen	Geheel of gedeeltelijk toegewezen	Bedrag kwijtschelding
2013	670	69	601	€ 213.294
2014	731	97	634	€ 229.264
2015	713	66	647	€ 244.424
2016	714	101	613	€ 233.743
2017	848	96	752	€ 292.716
2018	830	106	724	€ 266.422
2019	788	139	649	€ 272.832

Grafiek ontwikkeling kwijtschelding

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

2.1 Inleiding

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. Hoe hoog het weerstandvermogen zou moeten zijn, is niet exact aan te geven. De omvang is afhankelijk van de financiële risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden. De mate van flexibiliteit van de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen.

Ook de omvang van de vrij aanwendbare reserves is daarbij van belang. Vanuit het provinciaal toezicht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven; wel wordt bewaakt dat de algemene reserve een bepaalde minimum omvang heeft.

Begrippenkader
Onder het weerstandsvermogen wordt een kengetal verstaan, namelijk de verhouding tussen de direct beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. Onder benodigde weerstandscapaciteit verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

2.2 Beleid

In januari 2016 is de Nota risicomanagement & weerstandsvermogen geactualiseerd en sindsdien zijn de hoofdlijnen van beleid als volgt.
Het weerstandsvermogen wordt concern-breed twee maal per jaar bepaald. Dit wordt uitgewerkt in paragraaf 2

(programmabegroting en jaarverslaggeving). Met ingang van de jaarverslaggeving 2015 wordt er in de risicolijst ook rekening gehouden met de post ‘onvoorziene risico’s grondexploitaties’. Risico's en reserves zijn continu aan verandering onderhevig, het weerstandsvermogen is dan ook een momentopname. Om schijnnauwkeurigheid te voorkomen wordt daarom gewerkt met streefwaarden en bandbreedtes in plaats van exacte getallen.

Weerstands vermogen	Effect	Maatregel
< 1,0	onder minimale streefwaarde	College neemt maatregelen om binnen twee jaar > 1,0 te komen. Deze zijn gericht op het verlagen van de benodigde weerstandscapaciteit en/of het verhogen van de beschikbare weerstandscapaciteit.
1,0 – 1,2	minimale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
1,2 – 1,6	optimale bandbreedte	n.v.t.
1,6 – 2,0	maximale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
> 2,0	boven maximale streefwaarde	n.v.t.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit geeft de mate aan waarin de gemeente zelf in staat is om niet-begrote kosten te dekken door structurele middelen vrij te maken. Hierbij kan gedacht worden aan de mogelijkheden die er zijn tot het verhogen van de inkomsten (bijvoorbeeld via belastingverhoging).

Bij de incidentele weerstandscapaciteit gaat het om de aanwezigheid van vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden ingezet. In het kader van het weerstandsvermogen binnen deze paragraaf zullen wij slechts rekening houden met de incidentele weerstandscapaciteit.
In onderstaande tabel is een vergelijkend overzicht gegeven van de geprognosticeerde weerstandscapaciteit per begin/einde van het boekjaar

Algemene reserves (1)
Voor de berekening van de weerstandscapaciteit worden alleen de vrij besteedbare reserves meegenomen. Deze vrij besteedbare reserves treffen wij aan bij de groep van algemene reserves. Voor de bestemmingsreserves geldt dat voor wijziging van de bestemming een raadsbesluit nodig is en er dus geen sprake is van een vrij besteedbare reserve. Voorzieningen zijn niet vrij besteedbaar en behoren daarom niet tot de weerstandscapaciteit.

Stille reserves (2)
Stille reserve is het verschil tussen de hogere directe opbrengstwaarden bij verkoop en de boekwaarden van de diverse activa. Hierbij kan worden gedacht aan panden, aandelen en bedrijfsmiddelen. De directe opbrengstwaarde dient bekend te zijn en bovendien moeten de betreffende activa direct verkoopbaar of verhandelbaar zijn. Dit is met de gemeentelijke activa zelden het geval. Mede daarom zijn de stille reserves als een p.m. post opgenomen.

bedragen x € 1.000

Beschikbare weerstandscapaciteit	31-dec-2018	31-dec-2019
1. Algemene reserves	26.957	34.023
2. Stille reserves	p.m.	p.m.
Totaal	**26.957**	**34.023**

2.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Alle risico’s zijn onlangs geactualiseerd. Ook zijn de effecten van de stikstof-uitspraak Raad van State op de bouwprojecten doorgenomen, zie uitgelicht. Waar mogelijk, zijn maatregelen getroffen om risico's te beperken. Vervolgens is een risicosimulatie uitgevoerd. Bij een betrouwbaarheidsinterval van 90% resulteert dit in een verwachte schadelast van € 13,7 miljoen, € 1,6 miljoen lager dan de vorige simulatie (bij de programmabegroting 2020). Het totaal risicobedrag is ten opzichte van de vorige simulatie verlaagd

voornamelijk als gevolg van de realisatie of van het bijna afsluiten van bouwprojecten.

De belangrijkste tien risico's (mix van omvang/geld en kans), in volgorde van impact zijn :

1) Onvoorziene risico’s bouwgronden in exploitatie (BIE), planfase 2 en 3;
2) De kosten voor de jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en participatiewet nemen toe;
3) Niet of niet tijdig kunnen aantrekken van (kwalitatief) voldoende personeel;
4) Beheerkwaliteit van de nieuwe wijk de Burgt en Veller blijft achter;
5) Toename van beroep op sociale voorzieningen door bevolkingsgroei;
6) Faillissement ingeval van borgstelling/garanties;
7) Onvoldoende financiën voor uitvoering nieuwe wet inburgering per 2021;
8) Misbruik van informatie, diefstal, omkoping, fraude, belangenverstrengeling;
9) Organisatie vraagt andere capaciteiten / competenties (a.g.v. organisatieontwikkeling);
10) Bijdragen van derden in grondexploitaties zijn lager dan geraamd.

Ten opzichte van de laatste risico-inventarisatie bij de begroting 2020 zijn er 4 risico's vervallen. De risico's van dat de geldkraan banken dichtgaat en rentestijging zijn aangepast aan de huidige situatie op de financiële markten en het risico dat we eerder dan verwacht de grens van 70.000 inwoners bereiken is inmiddels een voorzienbare ontwikkeling. Tenslotte is door een uitspraak van de Hoge Raad het risico vervallen met betrekking tot het BTW regime voor parkeren langs de weg.

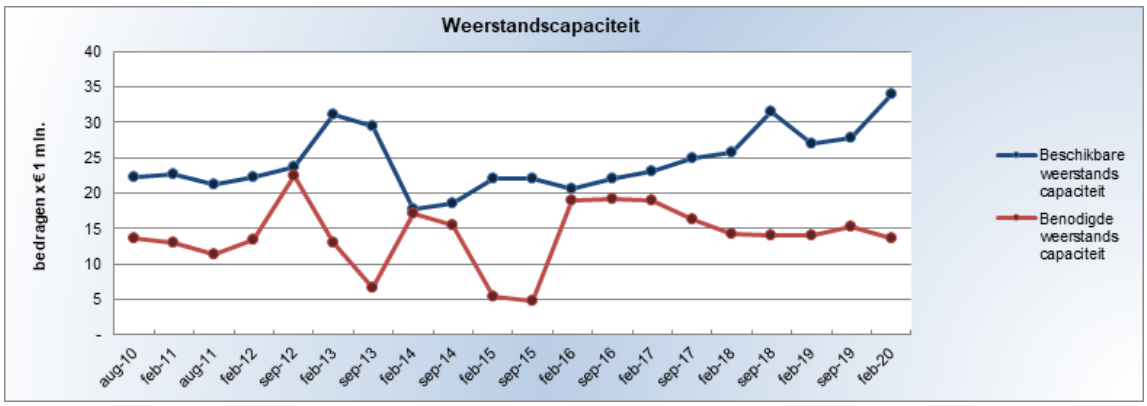
Uitgelicht: Stikstof-uitspraak Raad van State
Veel natuur in Nederland is gevoelig voor te veel stikstofdepositie omdat de bodem verzuurt. Onder invloed van stikstof verandert de natuur en gaan beschermde habitattypen die hier gevoelig voor zijn in kwaliteit achteruit. Eind mei 2019 heeft de Raad van Staten geoordeeld dat Nederlandse wetgeving onvoldoende de (strengere) Europese wetgeving volgt. Deze uitspraak kan gevolgen hebben voor de bouw en gemeentelijke grondexploitaties. De financiële effecten van de stikstofproblematiek zijn in de begroting 2020 van Barneveld nog niet gekwantificeerd omdat nog veel onduidelijk was. Inmiddels is een deel van de onduidelijkheid weggenomen. De consequenties voor de lopende grondexploitaties zijn hieronder nader geduid alsmede de wijze waarop de gemeente met de (financiële) risico’s omgaat.

Vanaf 1-1-2020 heeft de gemeente 23 lopende grondexploitaties. Een deel hiervan heeft betrekking op projecten met een onherroepelijke bestemming en/of worden binnenkort afgesloten. Deze projecten worden niet geraakt door de stikstof-uitspraak. Een ander deel ondervindt geen hinder van stikstof omdat de uitstoot aantoonbaar verwaarloosbaar is (gasloos bouwen, nabijheid van bestaande grote wegen, grote afstand tot Natura 2000 gebieden etc.). Het gaat hierbij veelal om woningbouwlocaties. Er zijn drie locaties die op dit moment hinder ondervinden. Hiervoor is € 4,5 miljoen opgenomen als voorzienbaar verlies (zie actuele verliesvoorziening, paragraaf 5.2). Dit verlies is verwerkt in de cijfers van de lopende grondexploitaties en komt tot uitdrukking in de gepresenteerde eindwaarden. In deze grondexploitaties is de doorlooptijd verlengd met de daarbij horende extra plankosten en rentelasten en/of een post onvoorzien en/of de koop van stikstofrechten toegevoegd. Indien deze locaties in zijn geheel niet worden ontwikkeld zal de gemeente een totaal verlies op deze projecten moeten nemen van maximaal (afgerond) € 7 miljoen. Het resterende deel van € 2,5 miljoen zal ten laste kunnen komen van het beschikbaar weerstandvermogen.

.

In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling van onze reserves (beschikbare weerstandscapaciteit) en risicobedrag (benodigde weerstandscapaciteit) sinds de invoering van risicomanagement weergegeven.

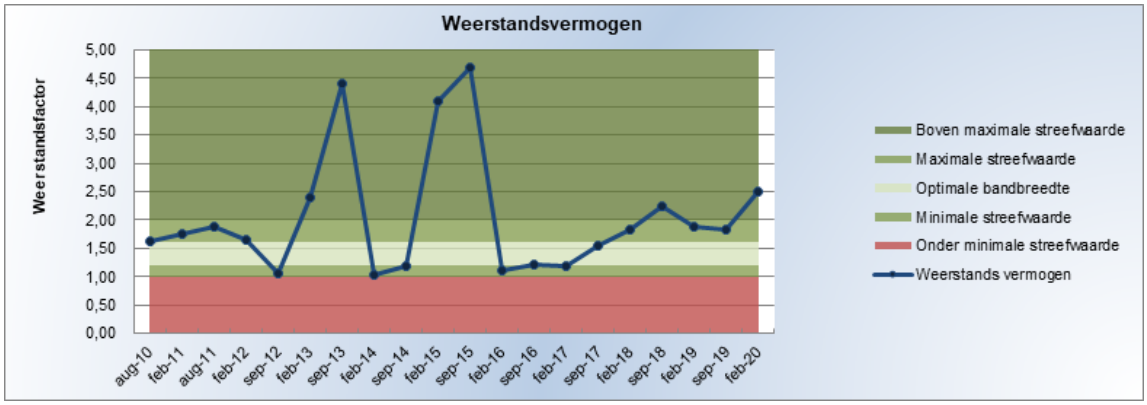
Sinds de programmabegroting 2013 zijn risico’s ook inzichtelijk bij (en integraal onderdeel van) alle speerpunten van de vier programma’s. De risico’s van verbonden partijen zijn in paragraaf 6 in beeld gebracht.

2.5 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is met een waarde van 2,5 hoger dan de waarde van een half jaar geleden (1,8 bij de programmabegroting 2020). Het weerstandsratio overstijgt op dit moment de norm van 2. We ondernemen hierop geen verdere maatregelen mede gelet op de nieuwste ontwikkelingen rondom het Corona virus. De mogelijke (financiële) effecten van het Corona virus zijn nog niet meegenomen in de actualisatie van de risico's in de jaarrekening 2019. Bij de begroting 2020 verwachten wij een actualisatie van de risico's inclusief de gevolgen van de uitbraak van de Corona virus te kunnen geven. Natuurlijk informeren wij de raad tussentijds van de acties van het college (en eventuele risico's en beheersmaatregelen) ten gevolge van de Corona crisis .

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{34{,}0}{13{,}7} = 2{,}5$$

2.6 Financiële kengetallen

De financiële kengetallen zoals die voorgeschreven worden door het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn in deze jaarverslaggeving opgenomen in paragraaf 2. De kengetallen hebben een verband met zowel het weerstandsvermogen als ook met de financiering. Landelijk wordt aandacht gevraagd voor deze kengetallen. Daarin is met name aangegeven om naast het weerstandsvermogen ook te letten op de ontwikkeling van deze financiële kengetallen en om vooral het geheel van deze getallen in samenhang te bezien. In 2019 is de schuldennotitie geactualiseerd en is er meer duiding, verdieping en toelichting gegeven op de verschillende kengetallen. Ook is er een perspectief op basis van de huidige inzichten geschetst tot en met 2025.

Mede gezien de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt is het goed de financiële kengetallen of ratio's in beeld te hebben. Deze ratio's zijn verhoudingsgetallen op basis van de balans en/of exploitatie cijfers. Bij het beoordelen van de hoogte en ontwikkeling van de ratio's kijken we vooral naar de samenhang tussen deze

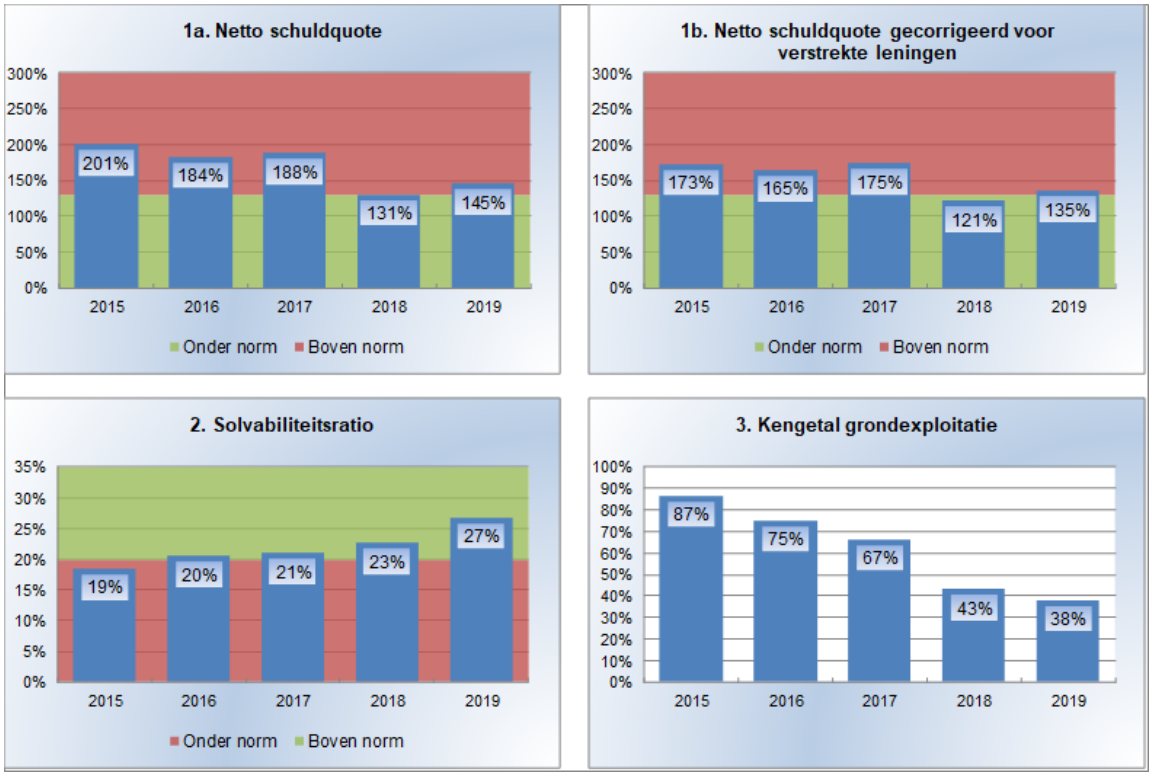
ratio’s en de ontwikkeling in de tijd. De uitkomst van een individuele ratio biedt een beperkt inzicht. Samen met het weerstandsvermogen kunnen we een beeld vormen van hoe de gemeente er in financieel opzicht voor staat. De ratio’s worden hierna zowel in tabelvorm als grafisch weergegeven.

De netto schuldquote (netto schuld als aandeel van de inkomsten in een jaar) komt in 2019 lager uit dan het begrote percentage. Het lagere percentage is vooral als gevolg van de inkomsten van onze gemeente in 2019 (waarvan ca. € 20 miljoen incidenteel). Tegelijkterijd zien we dat er in 2019 schulden afgelost zijn (ca. € 20 miljoen), onder andere door de daling van de voorraad bouwgrond grondexploitaties (-/- € 11,4 miljoen) . Tegelijkertijd zien we een sterke en voorziene stijging van de materiële vaste activa (+ € 25 miljoen, na aftrek van de afschrijvingen). Net als in 2018 is er in 2019 sprake van incidenteel hoge inkomsten die een laag niveau van de schuldquote veroorzaakt. Bij het niveau van de stabiele inkomsten zou de netto schuldquote zo'n 15% hoger zijn (ca. 160%). De verwachting is dat de netto schuldquote zich per saldo steeds meer richting de streefwaarde zal begeven.

Qua solvabiliteit (het procentuele aandeel van het eigen vermogen op het totale vermogen) zien we eveneens dat de ingezette trend zich heeft doorgezet. Deze ratio is in 2016, voor het eerst sinds 2012, uitgekomen op het gewenste streefpercentage (20%) en ontwikkeld zich in 2019 naar bijna 27%. Deels houdt dit ook verband met een toename van bestemmingsreserves die op termijn ingezet gaan worden, waardoor de stijging van de solvabiliteit afgevlakt zal gaan worden.

Het kengetal grondexploitatie komt voor 2019 uit op 38%. Dit kengetal geeft de voorraad bouwgrond weer als aandeel van de inkomsten in een jaar. Vanaf 2015 is dit kengetal sterk gedaald door hogere inkomsten in het sociaal domein. In 2016 tot 2019 zien we een verdere daling van het kengetal. Dit laat zien dat de risico's verder teruggebracht zijn. Voor dit kengetal is geen streefpercentage opgenomen. Landelijk is er geen eenduidig uitgangspunt. Het percentage zegt iets over het risicoprofiel van een gemeente. Provincie Gelderland geeft aan dat bij een percentage >35% sprake is van een hoog risico. Binnen gemeente Barneveld zien we een relatief hoger risicoprofiel. Dat hoort bij een groeiende, ambitieuze gemeente. We zien wel dat de kengetallen zich ontwikkelen richting een lager risico sinds 2013.

Kengetallen	Rekening					Begroting
	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Netto schuldquote	200,9%	183,5%	187,7%	130,8%	145,4%	161,6%
Netto schuldquote gecorr. voor verstrekte leningen	173,4%	164,9%	174,6%	121,3%	135,4%	150,7%
Solvabiliteitsratio	18,5%	20,5%	21,0%	22,6%	26,8%	26,2%
Grondexploitatie	86,7%	75,3%	66,5%	43,1%	38,3%	48,5%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	101,4%	101,4%	102,8%	104,3%	104,9%	105,1%

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een aanzienlijk beslag op de financiële middelen van de gemeente. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën wegen, water en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties.

In de beheerplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad het college om de uitgaven ten laste van de betreffende onderhoudsvoorzieningen te doen. De voorzieningen worden gevuld door jaarlijkse bijdragen en stortingen vanuit de verschillende programma's. Bedragen genoemd in deze paragraaf zijn in duizenden euro's (x € 1.000,-).

3.2 Wegen

De gemeente heeft op dit moment ongeveer circa 4,1 miljoen m2 aan wegen, fiets- en voetpaden (verhardingen) in beheer en eigendom. De gemeente is, als wegbeheerder, verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud. Jaarlijks wordt daarom de kwaliteitsontwikkeling gemeten en onderhoud uitgevoerd.

Beleidskader
In 2016 heeft de raad de beleidsvisie Beheer en onderhoud wegen 2017–2026 vastgesteld. De beleidsvisie is erop gericht het verhardingsareaal op kwaliteitsniveau Basis te brengen (wegwerken onderhoudsachterstand) en te houden. Dit kwaliteitsniveau heeft de cijferrange 5,5 t/m 7.4. Om dit te bereiken zijn aanvullende budgetten beschikbaar gesteld. Voor de periode 2017-2020 jaarlijks is jaarlijks € 1,5 miljoen budget beschikbaar voor het inlopen van de onderhoudsachterstand. Daarnaast is er een groeimodel over de periode 2017-2023 om het structurele onderhoudsbudget op het niveau te brengen.

Ontwikkeling kwaliteitsniveau
Volgens de in 2019 uitgevoerde meting is het gemiddelde kwaliteitsniveau een 5,3. Dit is hetzelfde als de meting van 2018 en ligt onder het ambitieniveau (minimaal 5,5). De jaren ervoor is wel een stijging gemeten. In de rapportage van de kwaliteitsontwikkeling zijn een aantal redenen genoemd voor het niet doorzetten van de kwaliteitsstijging. Momenteel bepalen we of en welke maatregelen er nodig zijn om ervoor te zorgen dat het geambieerde kwaliteitsniveau in de aankomende jaren gehaald wordt. Daarbij is het minimaal net zo belangrijk

om ervoor te zorgen de kwaliteit minimaal een 5,5 blijft.
Het meten van het kwaliteitsniveau gebeurt tijdens de jaarlijkse weginspectie volgens de landelijke gebruikte methodiek van het CROW. Daarbij worden alle wegen geïnspecteerd op schade. Per weggedeelte worden de aanwezige schadetypen en de ernst en omvang daarvan genoteerd.

Beheerplan en integrale afstemming
In het beheerplan, het zogenoemde uitvoeringsplan wegen, is het wegenonderhoud voor de aankomende jaren benoemd. Na de jaarlijkse actualisatie, stelt het college het uitvoeringsplan vast.
De onderhoudswerkzaamheden zijn vooraf integraal besproken met de verschillende betrokken vak-afdelingen. Hierdoor is het mogelijk om werkzaamheden te combineren en op elkaar af te stemmen.
Momenteel wordt gewerkt aan een Integrale Meerjaren Planning (IMP) om, voor de aankomende jaren, een nog beter en eerder inzicht te krijgen van de te alle te verwachten werkzaamheden in de openbare ruimte.

Uitvoering onderhoud
In 2019 is minder onderhoud uitgevoerd dan vooraf in het Uitvoeringsplan Wegen aangegeven. Belangrijkste reden hiervoor is het niet nakomen van afspraken en beloften door de aannemer van het onderhoudscontract. Inmiddels het onderhoudscontract met betreffende aannemer vroegtijdig beëindigd. In 2020 voert een andere aannemer het restant alsnog uit.
Het onderhoudscontract wordt opnieuw aanbesteed, zodat de uitvoering van het benodigde onderhoud in 2020 en de jaren daarna is geborgd.

Financiën
In het Uitvoeringsplan Wegen 2020 wordt de besteding van de (in 2019) beschikbare middelen verantwoord.

Voorziening groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000

Voorziening Groot onderhoud wegen	Saldo 1-1-2019	Stortin-gen	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2019
Voorziening Groot onderhoud wegen	1.441	3.419	- 2.570	2.290

Stortingen groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000

Specificatie storting groot onderhoud wegen	Bedrag
- extra storting wegverhardingen	202
- intensivering groot onderhoud wegen	1.500
- intesivering groot onderhoud wegen inclusief areaal uitbreiding	243
- bijdrage elementenonderhoud	3
- dotatie vanuit productbegroting	1.471
Totaal	**3.419**

Onttrekkingen groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking groot onderhoud wegen	Bedrag
- aanleg fietspad Apeldoornsestraat Voorthuizen	790
- aanleg / Onderhoud Helweg (BOR-VI)	248
- aanleg / Onderhoud Wencopperweg (BOR-VI)	188
- aanleg / Onderhoud Oude Essenerweg (BOR-VI)	168
- aanleg / Onderhoud Plaggenweg (BOR-VI)	156
- elementenonderhoud VI-BOR	147
- aanleg / Onderhoud Kootwijkerdijk (BOR-VI)	113
- aanleg / Onderhoud Rijksweg (BOR-VI)	110
- aanleg / Onderhoud Esvelderweg (BOR-VI)	102
- aanleg/onderhoud divers:	548
Totaal	**2.570**

3.3 Water

Beleidskader

a. Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP).
Het GRP 2016-2019 is op 2 maart 2016 vastgesteld door de gemeenteraad. In het plan worden de activiteiten aangegeven die nodig zijn om de doelstellingen van het GRP te verwezenlijken. Naast de kosten is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de inkomsten; de rioolheffing.
Gezien de planperiode van het huidige GRP is medio 2019 begonnen met de voorbereidingen voor het opstellen van een nieuw GRP 2021-2026. Hiervoor heeft het College op 5 november 2019 een Plan van Aanpak vastgesteld en de Gemeenteraad geïnformeerd. In 2020 worden de resterende activiteiten van het huidige GRP zo veel mogelijk afgerond. Gelijktijdig wordt het nieuwe GRP 2021 – 2026 opgesteld met als einddoel om uiterlijk in januari 2021 een nieuw vastgesteld GRP te hebben.

b. Waterplan Barneveld.
Het Waterplan Barneveld is op 22 november 2005 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan is gezamenlijk opgesteld door de waterschappen Vallei & Eem en Veluwe, de provincie Gelderland en de gemeente Barneveld. Het bestaat uit drie delen: de Watervisie 2004-2025, een Uitvoeringsplan en een Operationeel Programma. De voor de gemeente relevante onderdelen zijn opgenomen in het GRP 2016–2019. Naar verwachting zal de Watervisie in de Omgevingsvisie worden opgenomen.

c. Grondwaterbeleidsplan.
Op 9 juli 2013 is het Grondwaterbeleidsplan 2013 – 2019 door het college vastgesteld; de gemeenteraad heeft het ter kennisname ontvangen. Het plan beschrijft de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen, geeft invulling aan de gemeentelijke zorgplicht voor grondwater en levert een bijdrage aan het oplossen en voorkomen van grondwaterproblemen.

d. Hemelwaterplan.
Op 25 juli 2017 is het Hemelwaterplan 2017 – 2020 “klimaatactief” door het college vastgesteld; de gemeenteraad heeft het ter kennisname ontvangen. Het plan richt zich op een duurzame en actieve omgang met hemelwater. Het plan beschrijft gemeentelijk regenwaterbeleid in zowel bestaande als te ontwikkelen stedelijke omgeving en focust op een robuuste en klimaatbestendig ingerichte leefomgeving.

e. Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie.
Binnen de regio werken we samen aan een klimaatbestendige toekomst. Hiertoe hebben we op eind 2017 het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie ondertekend. Dit Manifest is de regionale uitwerking van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie en het Bestuursakkoord Klimaatadaptatie d.d. 20 november 2018. In het manifest hebben gemeenten en regio verklaard om in de komende coalitieperiode de kwetsbaarheden en risico’s voor overlast en schade als gevolg van klimaatverandering te inventariseren.

Binnen het regionale samenwerkingsverband PWVE is de uit te voeren “stresstest” al in 2018 uitgevoerd en zijn de resultaten getoond in een Klimaateffectatlas www.klimaatvalleienveluwe.nl. Op basis van deze effectatlas kunnen wij de kwetsbaarheden in beeld brengen. Welke maatregelen vervolgens zijn te treffen als uitkomst van de stresstest gaan we nader met de inwoners, het college en de gemeenteraad bespreken. Verder is gestart met het opstellen van een Regionale Adaptatie Strategie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma. Tevens is een Stimuleringsaanbod Klimaat opgesteld. We kunnen als gemeente gebruik maken van verschillende activiteiten (masterclass, organisatieadvies, RO-traject, excursies, etc.) die worden aangeboden ter bevordering van het behalen van de (klimaat)doelstellingen voor 2020.
Op 7 december 2019 is de jaarlijkse klimaattop gehouden .Het startsein voor de Regionale Adaptatie Strategie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma is daar gegeven. Dit jaar was de Deltacommissaris Peter Glas aanwezig.

f. Toekomst Waterketen Gelderland en Platform Water Vallei & Eem (PWVE).
Sinds 2008 werken we in de waterketen samen met 16 gemeenten en het Waterschap in het Platform Water Vallei & Eem (PWVE). Het doel van het platform is een betere afstemming te realiseren tussen partijen in beleid en uitvoering én in de uitwisseling van kennis en ervaring. Dit geeft hogere kwaliteit en meer efficiency op kosten en kwetsbaarheid. De scope van de onderwerpen binnen het platform richt zich op de thema’s binnen de waterketen en het watersysteem met als doel invulling te geven aan het Bestuursakkoord Water en het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. 2019 was een verbindingsjaar;een jaar tussen het Bestuursakkoord Water 2010 -2020 en het Bestuursakkoord Water met aanvullende afspraken d.d. 31 oktober 2018. We hebben in dit verbindingsjaar een Koersplan ontwikkeld en onderzoek gedaan naar het toekomstbestendig maken van de Uitvoeringsorganisatie (UVO).
Als vervolg hierop wordt In 2020 een Programmaplan opgesteld en wordt gewerkt aan het Centrumregeling voor de UVO waarvoor het waterschap de rol van gastheer gaat vervullen.

g. Beheerplan
De uit het GRP 2016-2019 voortkomende maatregelen zijn opgenomen in een uitvoeringsplanning en in jaarplannen. Het jaarplan en de uitvoeringsplanning 2019 zijn op 29 april 2019 door het college vastgesteld en ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden. Ten aanzien van het rioolbeheer bevinden we ons in een transitie van traditioneel - naar kwaliteit en risico gestuurde rioolvernieuwing. Doel is naast kostenbesparing, een op basis van kwaliteit geprogrammeerde vervangingsplanning, waardoor middelen beschikbaar kunnen komen voor klimaatadaptieve maatregelen. Vanuit het AWT is hiertoe eerst een generieke aanpak ontwikkeld die in 2018 - 2019 verder is uitgewerkt voor de gemeente Barneveld. De bijhorende rapportage met adviezen voor reparatie, vernieuwen, reinigen en inspecteren is in afronding.

Financiële consequenties
De in de volgende tabel genoemde inkomsten en uitgaven in de jaren 2017 t/m 2020 komen overeen met de bedragen genoemd in het GRP 2016-2019. De meerjarenbegroting in het GRP geeft een prognose tot het jaar 2095, waarbij ervan uit wordt gegaan dat de reserve voldoende op peil is om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren.

bedragen x € 1.000

Egalisatievoorziening riolering GRP	Saldo 1-1-2019	Stortin-gen	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2019
Egalisatievoorziening riolering GRP	1.912	96	-	2.008

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking/storting voorziening riolering	Begroting 2019	Rekening 2019
Lasten		
Exploitatiekosten	3.879	3.779
Extracomptabele toerekening kosten	704	704
Totaal lasten	**4.583**	**4.484**
Baten		
Inkomsten rioolheffing	4.496	4.529
Overige baten	58	52
Totaal baten	**4.554**	**4.580**
Verschil lasten-baten	29	- 96
Mutatie egalisatievoorziening VGRP	**29**	**- 96**

3.4 Gebouwen

Beleidskader
De uitgangspunten voor de uitvoering van het planmatig onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen zijn opgenomen in de rapportage planmatig onderhoud 2019 – 2038, jaarschijf 2019. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke structurele onderhoudswerkzaamheden noodzakelijk zijn, gekoppeld aan de toekomstvisie voor het gebruik en het beheer van de gebouwen. Daarnaast zijn mutaties op het gebouwenbestand en de meest omvangrijke werkzaamheden toegelicht. Het efficiënt uitbesteden van planmatige onderhoudswerkzaamheden is een doorlopend aandachtspunt.
Door maatschappelijke en economische ontwikkelingen wordt er steeds meer gekeken naar de mogelijkheden van duurzame oplossingen binnen het vastgoed. Niet alleen bij nieuwbouw, maar juist bij bestaande bouw worden er strengere eisen gesteld. Ook wil de gemeente hier een voorbeeldfunctie in vervullen.
Het opstellen van een duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) is een goed moment voor het beoordelen van de verduurzaming van het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. In plaats van het huidig MJOP uit te voeren, wordt een duurzame afweging en een aanpak per gebouwelement of installatie gemaakt. Hierbij wordt de impact op de exploitatiekosten, het milieu en de investering beoordeeld om te komen tot een DMJOP. Momenteel wordt inzichtelijk gemaakt welke investeringen de komende jaren benodigd zijn om het gemeentelijk ambitieniveau, ten aanzien van duurzaamheid en energiereducering, tot uitvoering te brengen. In 2019 en 2020 worden deze investeringen voor de komende jaren berekend, waarna besluitvorming door het college plaatsvindt.

Beheer en onderhoudsplan
De gemeente Barneveld heeft ongeveer 85 gemeentelijke gebouwen waarop planmatig onderhoud plaatsvind.

Dit varieert van huisvesting van gemeentelijke diensten, kleedruimten op sportcomplexen, opstallen bij begraafplaatsen, monumentale kerktorens, parkeergarage Transferium Noord, brandweergarages, waaronder het hulpverleningscentrum tot overige eigendommen, zoals woningen.
In 2019 zijn de objecten geïnspecteerd op de onderhoudsconditie volgens de NEN 2767, tevens is het meer jaren onderhoudsplan geactualiseerd. Op hoofdlijnen zijn er geen noemenswaardige kostenverhogende gebreken bij de objecten geconstateerd. De huidige gemiddelde staat van onderhoud van de objecten is tenminste conditiescore 3; wat wil zeggen sober, maar doelmatig. Wel worden er op middellange termijn grotere uitgaven verwacht. Gelet op de huidige onderhoudsplanning zal de eerste 10 jaar de dotatie in de onderhoudsvoorziening voor bestaande gebouwen niet aangepast hoeven te worden. Op basis van mutaties in de accommodatie / objectenlijst, zoals nieuwbouw, sloop of aan/verkoop van accommodaties, kan het wel voorkomen dat de dotatie in de onderhoudsvoorziening aangepast moet worden.
Sinds 1 januari 2015 zijn de binnensportaccommodaties, zwembaden en de Veluwehal in exploitatie aan de exploitant Optisport overgedragen. Op basis van een overeengekomen demarcatielijst worden deze accommodaties planmatig door de gemeente Barneveld onderhouden. Tevens worden inspecties uitgevoerd om te controleren of de exploitant Optisport haar onderhoudsverplichtingen nakomt.

Financiële consequenties
De totale onttrekking aan de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen is lager dan begroot. In 2019 werd voor de onttrekking € 1.371.290,- exclusief BTW geraamd.
De uiteindelijke onttrekking is uitgekomen op € 1.068.094,24 Dit is veroorzaakt door:
beleidsmatige beslissingen, waardoor werkzaamheden niet uitgevoerd zijn of uitgesteld zijn;
doorschuiven van planmatig onderhoud op grond van inspecties en/of rapportages.
Op basis van de meerjarenbegroting in het onderhoudsplan gebouwen 2019-2038 is de voorziening voldoende op peil om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren. Daarmee is het bestaan van de voorziening gerechtvaardigd, het beeld is dat vanaf 2020 de onttrekkingen gaan oplopen.

bedragen x € 1.000

Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Saldo 1-1-2019	Stortin-gen	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2019
Voorziening Onderhoud gem. gebouwen	-	3.866	- 1.068	2.797

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking voorziening gemeentelijke gebouwen	Bedrag
- Binnensportaccomodaties	308
- Sportcomplexen	259
- Gemeentehuis	115
- Kerktorens	50
- Hulpverleningscentrum	44
- Gemeentewerf en steunpunten	56
- Muziektent	35
- Transferium	22
- Buitensport	26
- Overige Gebouwen	153
Totaal	**1.068**

Voorziening onderhoud primair onderwijs

bedragen x € 1.000

Voorziening Onderhoud gebouwen primair onderwijs	Saldo 1-1-2019	Stortin-gen	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2019
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	190	-	-	190

bedragen x € 1.000

Specificatie onttrekking gebouwen primair onderwijs	Bedrag
Totaal	**-**

Paragraaf 4 Financiering

4.1 Inleiding

Onder financiering wordt het aantrekken van geldleningen verstaan. Voor investeringen wordt er geld aangetrokken (of uitgezet), maar soms ook voor de exploitatie. Als de inkomsten van de gemeente (vanuit de algemene uitkering en de belastingen) niet gelijk lopen met de uitgaven wordt er bijvoorbeeld zogenaamd kort geld, in de vorm van een kasgeldlening aangetrokken. Dit zijn geldleningen met een looptijd korter dan één jaar. In de meeste gevallen wordt een kasgeldlening met een looptijd van één of enkele maanden aangetrokken.

In deze paragraaf worden de kansen en risico's rond financiering in beeld gebracht. Om de financieringsbehoefte zo goed mogelijk in te schatten wordt een liquiditeitsprognose gemaakt die meerdere keren per jaar wordt geactualiseerd.

4.2 Beleid

Algemeen
Een algemeen uitgangspunten voor de treasury is om het renterisico te beheersen en de rentekosten zo laag mogelijk te houden. Uiteraard passend binnen de kaders die in het 'treasurystatuut 2018' staan, die weer gebaseerd zijn op o.a. de Wet Fido.

Bij het aantrekken of uitzetten van geld is het van belang dat slechts beperkt risico wordt genomen bij het oversluiten (consolideren) van kasgeldleningen. Daarom worden vaste geldleningen voor (grote) investeringen aangetrokken op momenten dat de rente gunstig is en wordt het tijdelijk overschot aan liquide middelen zo beperkt mogelijk gehouden. De treasuryklankbordgroep overlegt periodiek en geeft mandaat voor het aantrekken van geldleningen. Voor het liquiditeitsbeheer zijn afspraken met de bank gemaakt voor het dagelijkse afromen van overbodige saldi op de rekeningen couranten bij de bank.

Aangezien de financiering van de gemeenten in z'n totaliteit wordt beheerd, werken wij met één product 'treasury' waarin de kosten en opbrengsten begroot worden. Op basis van de totale leningportefeuille wordt vervolgens gerekend met een gemiddeld rentepercentage. Het BBV schrijft voor om deze rentekosten over de producten te verdelen.

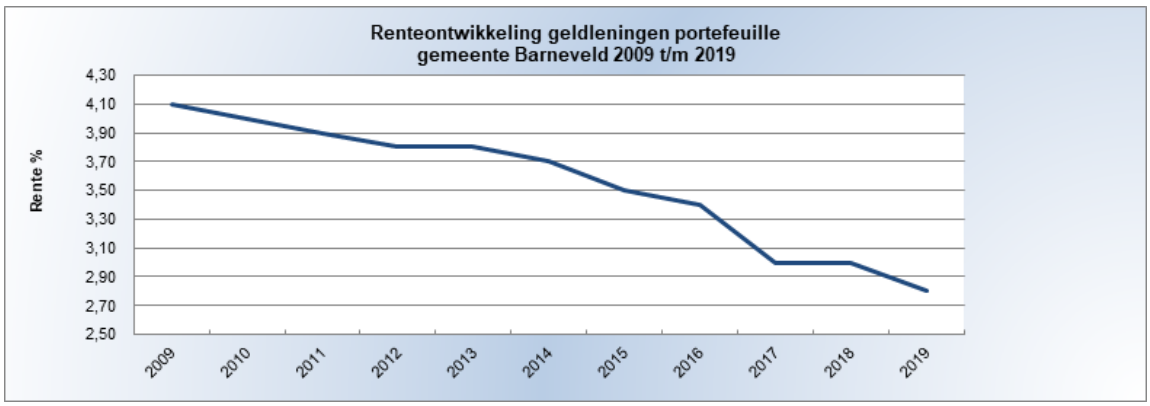
4.3 Financiële aspecten

Renteontwikkeling
In de grafiek van de renteontwikkeling 2008 t/m 2018 is te zien dat de rente als gevolg van de wereldwijde financiële en economische crisis gedaald is vanaf 2008. In de grafiek die de renteontwikkeling van 2018 laat zien, is duidelijk zichtbaar dat het korte geld op een stabiel laag niveau beschikbaar was. Voor het hele korte geld bedroeg de rentevergoeding 0% (of lager). In 2018 zijn veel inkomsten gegenereerd door gerealiseerde verkopen van gronden en ontvangen subsidies. Vanwege zekere, substantiële (eind)aflossingen in 2019 ter grootte van zo'n € 29 miljoen is in 2018 reeds geanticipeerd door kortlopende leningen te consolideren.

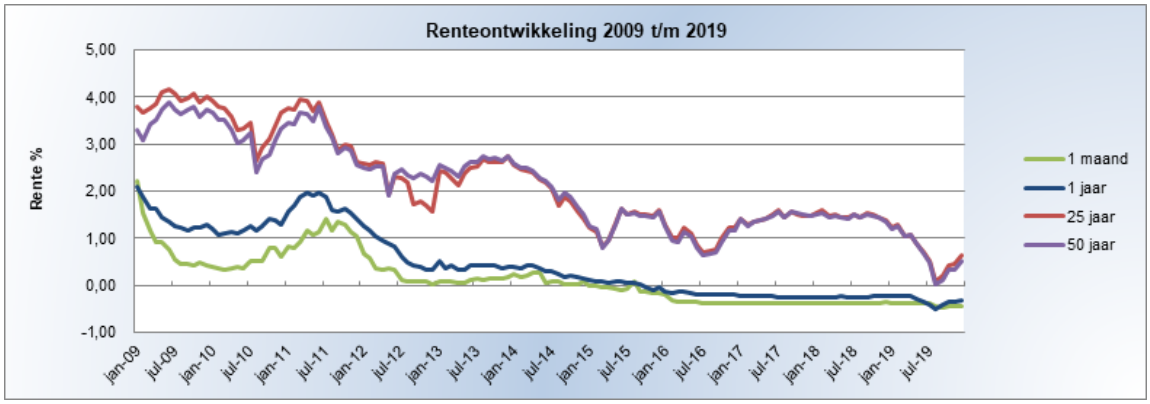
Treasuryresultaat
Op het beleidsproduct Treasury vindt u de financiële resultaten van onze rente (zie bijlage 4). Zowel de rente kosten als de opbrengsten worden daar verantwoord. Aan de kostenkant worden de rentekosten over onze opgenomen (geld)leningen hier verantwoord. De rente-opbrengsten worden gevormd door de ontvangen rente op uitstaande leningen en de rente die we ten laste brengen van de grondexploitaties. Daarnaast wordt binnen het beleidsproduct Treasury ontvangen dividend verantwoord.

Het gemiddelde gewogen rentepercentage van de langlopende leningen bedroeg over het jaar 2018 afgerond 3,0%. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het gemiddelde gewogen rentepercentage van de opgenomen langlopende leningen weergegeven.

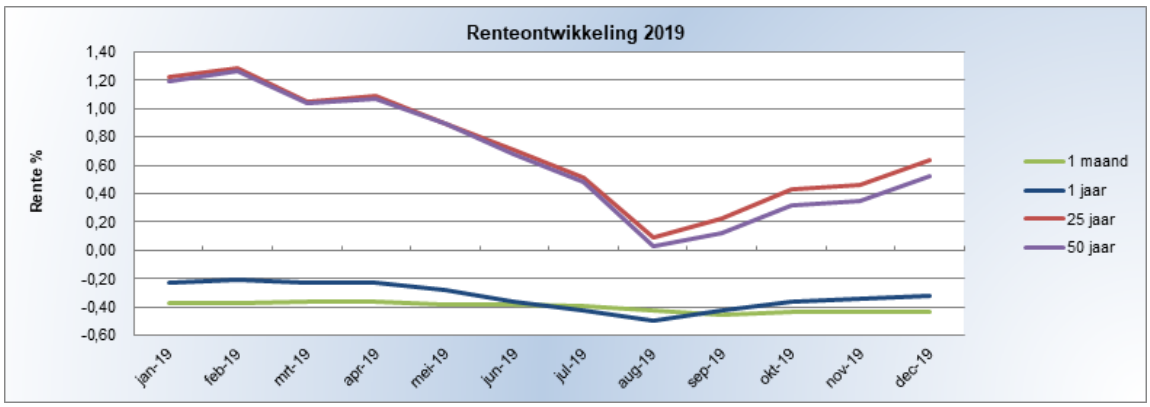
Rente ontwikkeling leningportefeuille

Renteontwikkeling meerjarig

Renteontwikkeling lopend jaar

Ontwikkeling financieringsbehoefte

In de begroting 2019 is rekening gehouden met een financieringsbehoefte, die met leningen ingevuld zouden worden, per saldo zo'n € 20 miljoen. De realisatie in 2019 bestaat uit gedeeltelijke herfinanciering van reguliere aflossingen gedurende het jaar. Aan reguliere, jaarlijkse aflossingen is er in het jaar 2019 € 12,3 miljoen afgelost en € 17,5 miljoen aan eindaflossingen. De nieuw aangetrokken geldleningen heeft een omvang van € 10 miljoen. Door ondermeer verkopen van de bouwgronden en aflossingen op verstrekte leningen (zie ook toelichting in paragraaf 2.6 - financiële kengetallen) is er per saldo € 19,8 miljoen afgelost op de langlopende leningen.

Vanaf 2015 is de decentrale overheid verplicht om overtollige middelen te stallen in de schatkist van het Rijk (het zgn. 'schatkistbankieren'). In beginsel moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden, tenzij deze middelen onder het drempelbedrag blijven. Over het algemeen heeft Barneveld een financieringsbehoefte en is er geen sprake van een structureel financieringsoverschot. Sporadisch is er sprake van een tijdelijk financierings- c.q. liquiditeitsoverschot. Eind 2018 heeft de gemeente een tijdelijk saldo in de

Schatkist aan gehouden ter grootte van € 9 miljoen dat in januari 2019 is aangewend voor (eind)aflossingen van geldleningen.

Het gemiddelde gewogen rentepercentage van de langlopende leningen bedroeg over het jaar 2019 afgerond 2,8%. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het gemiddelde gewogen rentepercentage van de opgenomen langlopende leningen weergegeven.

Financieringsbehoefte

bedragen x € 1.000

Financieringsbehoefte	Rekening 2019
Stand van de opgenomen leningen per 1 jan.	209.132
Aflossingen in de loop van het jaar	- 29.845
Aangetrokken nieuwe leningen	10.000
Stand van de opgenomen leningen per 31 dec.	**189.288**

4.4 Risicobeheer

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). Renterisico's kunnen ook met behulp van derivaten afgedekt worden, de gemeente Barneveld maakt hier geen gebruik van. Daarnaast kan nog sprake zijn van een kredietrisico van aan derden verstrekte leningen.

Renterisiconorm
Op grond van de Wet Fido is voor gemeenten de zogenaamde renterisiconorm ingesteld. Doel hiervan is, dat gemeenten hun leningenportefeuille zodanig spreiden, dat de renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid ingeval van herfinanciering en renteherziening van geldleningen. De renterisiconorm geeft een aanwijzing voor de gevoeligheid van de gemeente voor veranderingen in de rente.
De renterisiconorm wordt afgezet tegen de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen. De renterisiconorm bedroeg in 2019 € 26,2 miljoen en moet afgezet worden tegen onze aflossingen van € 29,1 miljoen. Dit betekent dat onze gemeente in 2019 meer heeft afgelost dan de norm zou toestaan. Dit risico was afgedekt doordat in 2018 reeds een lening was aangegaan om het risico van de de grote aflossingen in 2019 af te dekken.

Kasgeldlimiet
Om het risico van kortlopende financiering te beperken is in de Wet Fido de kasgeldlimiet vastgesteld. De kasgeldlimiet is een vastgesteld percentage berekend over de lastenkant van de begroting. Zodra de kortlopende financiering (rekening-courant en kasgeldleningen) boven dit bedrag uitkomt dient de gemeente over te gaan tot consolidatie. De kortlopende schuld kan dan omgezet worden in een langlopende geldlening (zodat de rente komt 'vast te staan').
De kortlopende schuld is jaareinde € 14 miljoen en is dus per 31/12 boven de kasgeldlimiet van € 11,2 miljoen. Deze overschrijding is in de laatste werken van december ontstaan. In verband met de teruglopende financieringsbehoefte is er sprake van enige terughoudendheid qua consolideren van het aangetrokken korte geld. In de treasury klankbordgroep is besproken hoe hiermee om te gaan. De verwachting is dat er in 2021 sprake is van enige overliquiditeit, mede vanuit verwachte opbrengsten uit de grondexploitatie. De overliquiditeit willen wij voorkomen en dus enigszins behoedzaam consolideren en vooralsnog een ruimere kasgeldpositie aanhouden. Tegelijkertijd wordt de markt dagelijks gevolgd, zodat bij een eventuele rentesprong er alsnog snel gehandeld kan worden.

Onderstaand is de berekening weergegeven van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

bedragen x € 1.000

Renterisiconorm	Rekening 2019	Rekening 2018
Omvang begroting 2019 (=grondslag)	131.386	120.383
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20%	20%
Toegestane renterisiconorm	**26.277**	**24.077**

Kasgeldlimiet

bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet	Rekening 2019	Rekening 2018
Omvang begroting 2019 (=grondslag)	131.386	120.383
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	**11.168**	**10.233**

Verstrekte leningen

bedragen x € 1.000

Verstrekte leningen	Rekening 2019
Stand van de verstrekte leningen per 1 jan.	14.816
Nieuw verstrekte leningen	6.422
Aflossingen in de loop van het jaar	- 6.571
Stand van de verstrekte leningen per 31 dec.	**14.667**

4.5 Garantieverplichtingen

De gemeente verstrekt geen garanties, tenzij de gemeenteraad besluit om hiervan af te wijken. Dit kan zij doen om een publiek doel te dienen, waarbij aan randvoorwaarden wordt voldaan. De mogelijkheden om deze garanties af te geven, bepaald in wet Fido en het treasurystatuut, zijn beperkt. In 2010 is in de nota ‘Garantstellingen’ uitgewerkt welke beleidsregels hierbij gehanteerd worden.

Ontwikkeling garantstellingen
Begin 2019 stond de gemeente Barneveld garant voor een bedrag van € 70 miljoen. Dit bedrag is gedurende het jaar toegenomen naar € 81 miljoen. Deze ontwikkeling wordt vooral veroorzaakt door de in 2019 genomen besluiten ten aanzien van het afgeven van borgstellingen voor de Mixed Hockey Club, het Johannes Fontanus College en Voorthuizen duurzaam (in totaal € 17 miljoen). Daarnaast hebben er aflossingen op de garantstellingen WSW plaatsgevonden.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw
De achtervangpositie van de gemeente in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw vormt, samen met het aandeel van het Rijk, de derde zekerheid in de achtervangstructuur. De zekerstellingen zijn namelijk als volgt georganiseerd: de eerste zekerheid is de financiële middelen van de woningbouwcorporatie zelf. De tweede zekerheid bestaat uit de borgstellingreserve van het waarborgfonds. En als derde en laatste staan dus de overheden garant.

Verloop garantstellingen

Garantstellingen	Aantal gegarandeerde leningen	Totaal bedrag van de leningen	Waarvan gegarandeerd door de gemeente
2015	11	€ 161 mln	€ 79 mln
2016	11	€ 151 mln	€ 74 mln
2017	11	€ 144 mln	€ 72 mln
2018	10	€ 141 mln	€ 70 mln
2019	10	€ 150 mln	€ 81 mln

Paragraaf 5 Grondbeleid

5.1 Inleiding

In de huidige Nota Grondbeleid zijn de kaders gesteld waarbinnen de gemeente werkt. Actief en behoedzaam zijn daarin de kernbegrippen. Dat betekent dat de gemeente enerzijds zelf ontwikkelt maar ook ruimte biedt aan zelfrealisatie en deze faciliteert. De afgelopen jaren zijn belangrijke projecten verder ontwikkeld en in uitvoering genomen, zoals onder andere Bloemendal, Harselaar Zuid, Harselaar-Centraal (Columbizpark), Holzenbosch I, Wikselaarse Eng en diverse inbreidingslocaties/herontwikkelingen (o.a. De Enk en Schoutenstraat). Het grondbeleid is een belangrijk instrument bij het bereiken van doelstellingen die bij elk van de projecten in het kader van ruimtelijk en economisch beleid zijn geformuleerd. De projecten worden in verschillende vormen van samenwerking met marktpartijen tot uitvoering gebracht. Er is sprake van economisch hoogconjunctuur en een grote vraag naar bouwgrond. Dat is duidelijk te merken aan het uitgiftetempo van gronden. Waar mogelijk zullen planningen (nog) meer naar voren worden gehaald om zodoende tijdig te voorzien in de toegenomen vraag. Bij de invulling hiervan zal de gemeente zich altijd breed

blijven oriënteren om te komen tot een goede belangenafweging van wensen, behoeften en omgevingsaspecten.

Eind mei 2019 heeft de Raad van Staten geoordeeld dat Nederlandse wetgeving onvoldoende de (strengere) Europese wetgeving volgt. Deze uitspraak kan gevolgen hebben voor de bouw en gemeentelijke grondexploitaties.Vanaf 1-1-2020 heeft de gemeente 23 lopende grondexploitaties. Een deel hiervan heeft betrekking op projecten met een onherroepelijke bestemming en/of worden binnenkort afgesloten. Deze projecten worden niet geraakt door de stikstof-uitspraak. Een ander deel ondervindt geen hinder van stikstof omdat de uitstoot aantoonbaar verwaarloosbaar is (gasloos bouwen, nabijheid van bestaande grote wegen, grote afstand tot Natura 2000 gebieden etc.). Het gaat hierbij veelal om woningbouwlocaties. Er zijn drie locaties die op dit moment enig hinder ondervinden. De hinder heeft vooral te maken met het vervolmaken van de definitieve plannen en het kiezen van de juiste maatregelen, waarover de gemeente in nauw overleg treedt met de Provincie. In deze grondexploitaties is daarom de doorlooptijd verlengd met de daarbij horende extra plankosten en rentelasten en/of een post onvoorzien en/of de koop van stikstofrechten toegevoegd.

In 2019 zijn tien projecten geëindigd. Vier projecten zijn gereed gekomen: alle werken en werkzaamheden hebben plaatsgevonden en alle gronden zijn verkocht. In augustus 2019 zijn Harselaar-Driehoek West en Voorzieningenstrook Lunterseweg afgesloten. Op 7 oktober 2019 heeft de raad daarover besloten. Ultimo 2019 is nogmaals een tweetal projecten afgesloten, te weten Schoutenstraat en Stroe VI. De raad zal binnenkort gevraagd worden deze af te sluiten. In voorliggend MPG wordt nog eenmaal verslag gedaan over deze projecten. Daarnaast heeft de raad voor zes locaties (fase 1 projecten) besloten de betrokken gronden niet langer te beschouwen als een lopende grondexploitatie maar deze over te brengen naar de Materiele Vaste Activa (hierna MVA, besluit van 11 december 2019 volgnummer 212). Het ging om zogenaamde fase 1 projecten waarbij geldt dat sprake is van een ‘reëel en stellig voornemen’ om gronden te ontwikkelen, maar waarvoor een uitgewerkt plan ontbrak. Het betrof gronden van de stortlocatie Hessenweg, Scherpenzeelseweg, Eendrachtstraat, Lijsterstraat, Zonnebloemstraat en Puurveenseweg. Hierop kunnen geen kosten meer geboekt worden en zal daarover niet langer worden gerapporteerd (de boekwaarden wijzigen niet). Hiermee is de ontwikkeling van deze gronden niet van de baan. Zodra uitgewerkte plannen gereed zijn zal de raad alsdan gevraagd worden om hiermee in te stemmen en zal de bijbehorende grondexploitatie (opnieuw en actueel) worden geopend.

Het actieve maar behoedzame grondbeleid van de afgelopen jaren heeft de gemeente mogelijkheden verschaft om actief sturing te geven op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Als gevolg van deze ontwikkelingen heeft de gemeente zoals bekend in 2012 een voorziening getroffen voor de totale grondportefeuille van in totaal € 31,4 miljoen. Hiermee hebben we de grondexploitaties toekomstbestendig gemaakt. Bij een verlieslatend project zal een reeds getroffen verliesvoorziening vrijvallen ter dekking van het tekort. Door deze werkwijze gaat dit verlies niet ten koste van de overige activiteiten van de gemeente. Via periodieke rapportages wordt u regelmatig op de hoogte gehouden van het verloop van deze voorziening op het niveau van de afzonderlijke complexen. Bijstelling vindt minimaal één keer per jaar, in ieder geval met de jaarverslaggeving, plaats. Met de totstandkoming van de MeerjarenPrognose Grondexploitaties (MPG) hebben wij sinds de jaarrekening van 2015 een verdere stap gezet in de optimale beheersing en aansturing van de nog steeds aanzienlijke grondportefeuille van de gemeente. De totale omvang is de afgelopen jaren sterk afgenomen. Dit beeld is in 2019 niet gewijzigd. De stand van de verliesvoorziening op 31-12-2019 bedraagt € 25,6 miljoen (was op 31-12-2018: 27,1 miljoen).

Om sturing te kunnen geven aan de gewenste invulling van projecten en waar mogelijk te kunnen delen in de revenuen van ontwikkelingen, blijven eigen grondposities voor de gemeente van belang. Vanzelfsprekend wordt hierbij ook in deze tijd uiterste behoedzaamheid betracht. De baten en lasten van de grondexploitatie worden verantwoord onder programma 2 en 3 (respectievelijk Bedrijvigheid en Bereikbaarheid en Woon- en leefomgeving).

Het projectmatige karakter van de grondexploitatie is duidelijk afwijkend ten opzichte van de rest van de gemeentelijke exploitatie. De baten en lasten worden geactiveerd en hebben als zodanig geen invloed op het resultaat in het betreffende jaar. Deze activering wordt zichtbaar op de balans van de gemeente, onder ‘voorraden’. Als complexen worden afgesloten dan worden de resultaten zichtbaar en verantwoord in de jaarrekening. Daarnaast is het mogelijk dat er tussentijds winstnemingen of verliezen worden genomen, voorafgaand aan het afsluiten van een project. Sinds 2018 worden prognoses hieromtrent per kwartaal gerapporteerd in de maandrapportages om deze, na gebleken realisatie, uiteindelijk op te nemen in de jaarrekening van de gemeente en deze te verantwoorden. Hiermee wordt beoogd dat reeds in een vroeg stadium zicht is op de financieringsbehoefte van de gemeente voor de komende periode.

5.2 Beleid

Voor alle projecten waar de jaarverslaggeving melding van maakt voert de gemeente -zoals gezegd- een actief maar behoedzaam grondbeleid. In die gevallen is immers sprake van een door de gemeente te ontwikkelen eigen grondpositie. Een actief grondbeleid betekent kort gezegd, dat de gemeente de benodigde gronden verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. In dit beleid zijn een actief grondaankoopbeleid, het vestigen van het voorkeursrecht en het zo nodig toepassen van de onteigening de uitvoeringsinstrumenten. Conform het coalitieakkoord 2018-2022 (Dynamisch-Duurzaam-Verbonden) zetten wij blijvend in op de uitvoering van een actief woningbouwprogramma. Het concept faseren en doseren van woningbouwontwikkelingen wordt voortgezet. We onderzoeken of het aanbod voldoende aansluit bij de behoefte, waarbij we ook rekening houden met woningtrends. De resultaten worden meegenomen in de nieuwe Woonvisie Barneveld en doorvertaald naar de prestatieafspraken met Woningstichting Barneveld. In de komende periode zetten wij ook in op de huisvesting van kwetsbare groepen, starters en senioren met een accent op sociale huur en middeldure huur. We betrekken hierbij ook de demografische ontwikkelingen, inclusief de (toekomstige) vraag naar mantelzorgwoningen in en buiten de bebouwde kom. Jongeren en ouderen willen graag in de eigen gemeente kunnen blijven wonen; we bouwen primair om te voorzien in de eigen woningbehoefte. Daarnaast richten we ons als het om bedrijventerreinen gaat, gelet op de blijvende dynamiek en de vraag van de markt, op een versnelde ontwikkeling van de bedrijventerreinen Harselaar-Zuid Fase 1b, Voorthuizen (Verbindingsweg) en Stroe. Bovenstaande houdt tevens in een samenwerking met marktpartijen, daar waar dat gewenst c.q. noodzakelijk is. Randvoorwaarde bij dit beleid is dat zeer terughoudend wordt aangekocht in gebieden waarvoor nog geen bestemmingsplanprocedure is gestart, tenzij sprake is van een strategische noodzaak. Deze noodzaak dient achteraf expliciet aan de raad te worden verantwoord. Een actief grondbeleid maakt sturing door de gemeentelijke overheid van realisatie, de categorie woningen en de wijze van exploiteren van terreinen en gebouwen eenvoudiger. Bovendien is de mogelijkheid tot het verhalen van alle gemaakte kosten in dat geval beter mogelijk.

Bij een passief (= faciliterend) grondbeleid laat de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling over aan de markt. Een actief grondbeleid maakt sturing door de gemeentelijke overheid van realisatie, de categorie woningen en de wijze van exploiteren van terreinen en gebouwen eenvoudiger. Bovendien is de mogelijkheid tot het verhalen van alle gemaakte kosten in dat geval beter mogelijk. Sinds 1 juli 2008 beschikt de gemeente op elk beleidsterrein, op het gebied van de ruimtelijke inrichting en de kwaliteit van realisatie, over een instrumentarium, waarbij ook een exploitatieplan als publiekrechtelijke basis voor kostenverhaal kan worden ingezet. Daarnaast is de nota bovenwijkse investeringen vastgesteld waardoor specifiek kostenverhaal voor dit type investeringen is geborgd in een beleidsdocument. Deze nota wordt periodiek geactualiseerd.

Per maart 2018 heeft de BBV de berekeningsmethode voor de tussentijdse winst nader omschreven. Hiermee is niet langer ruimte voor verschil in interpretatie. Deze methode wordt mede opgelegd om de resultaten van gemeenten onderling vergelijkbaar te maken. De methode staat bekend als de ‘percentage of completion’ (POC)-methode. De tussentijdse winst wordt berekend door: gerealiseerde kosten/totale kosten te vermenigvuldigen met gerealiseerde opbrengsten/totale opbrengsten en deze fractie (%) te vermenigvuldigen met de geprognotiseerde eindwaarde (resultaat), voor zover sprake is van een winstgevend project. Volgens de BBV voldoet deze methode aan het ‘voorzichtigheidsprincipe’. Wanneer voor een, door ons, vastgesteld plan een verlies op eindwaarde wordt voorzien, wordt hiervoor direct een verliesvoorziening getroffen (eveneens conform het voorzichtigheidsprincipe).

Sinds 2015 wordt jaarlijks een meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) opgesteld. Deze wordt tegelijk met de jaarverslaggeving aan de raad aangeboden. In bijlage 2 vindt u het jaarlijks overzicht grondexploitaties en een verdere toelichting op het risicomanagement van de gemeente en de vertaling naar het weerstandsvermogen. Deze sluit aan op het MPG. In het MPG vindt u een uitgebreid overzicht van alle grondexploitaties, inclusief visualisaties, risico’s en een korte beschrijving van de projecten. In de jaarverslaggeving worden tevens de mutaties verwerkt vanuit het MPG zoals resultaatneming bij afsluiten van complexen, tussentijdse winstnemingen, bijstellen van verliesvoorzieningen. Het MPG wordt als basis genomen voor deze mutaties. Op deze wijze sluiten jaarverslaggeving en MPG naadloos op elkaar aan.

Kaderstelling / beslispunten.
Het grondbeleid is uitgewerkt in de Nota Grondbeleid. Dit beleid is door de raad op 14 december 2016 vastgesteld. De gemeente voert een actief maar behoedzaam grondbeleid.
Samenvattend zijn in de Nota Grondbeleid twee beslispunten opgenomen die jaarlijks door de Raad worden geactualiseerd en het college machtigen tot uitgaven:
1. Voorbereidingskredieten (Kaders Procesgang grondexploitaties 2016). Het College is door de Raad gemandateerd (besluit Programmabegroting 2020) om in het jaar 2020 voorbereidingskredieten in te stellen tot een maximum van € 500.000 per complex. Het gaat hierbij om complexen die op de nominatie staan om binnen korte tijd in exploitatie te worden genomen.

2. Strategische grondaankopen (Grondbeleid 2016). Het College is door de Raad gemachtigd (besluit Programmabegroting 2020) om in het jaar 2020 grond aan te kopen tot een bedrag van maximaal € 5 miljoen ten behoeve van strategische verwervingen buiten de in de Structuurvisie aangewezen zoekgebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen.

Overigens is het college, op grond van de gemeentewet (artikel 160), bevoegd tot het plegen van aankopen binnen de in de Structuurvisie aangewezen zoekgebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen. In 2013 is de gemeente gaan werken met de maandrapportage als onderdeel van de P&C cyclus. In deze maandrapportage wordt tevens over de grondexploitaties gerapporteerd. Ook is in deze rapportage het verwachte resultaat op eindwaarde (kader) per grondexploitatie vermeld. Deze eindwaarden betreffen de door de raad vastgestelde grondexploitaties.'

5.3 Financiële aspecten

Jaarlijks worden bij het opmaken van de jaarrekening en de meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) de definitieve resultaten vanuit de grondexploitatie opgemaakt, verwerkt en vastgesteld (daarnaast worden in de maandrapportages periodiek de laatste inzichten verwerkt en de daarbijhorende te verwachten resultaten opgenomen). In 2019 zijn onderstaande vier projecten afgesloten en bijbehorende resultaten geboekt.

In 2019 gereedgekomen en afgesloten projecten

Complex (bouwgrond in exploitatie)	Eindwaarde	Beschikbare voorziening	Resultaat	Programma
800012 Voorzieningenstrook Lunterseweg	€ 195.064	€ -	€ 195.064	3
800026 Harselaar-Driehoek West	€ 597.047	€ -	€ 597.047	2
800036 Schoutenstraat	€ -815.000	€ 948.161	€ 133.161	3
800079 Stroe VI	€ 813.950	€ -	€ 813.950	3
Subtotaal A : resultaat 2019 afgesloten gereedgekomen projecten			**€ 1.739.222**	

Zoals aangekondigd in de 'meerjarenprognose grondexploitaties 2018' is er een aantal Fase 1 projecten waarvoor een uitwerking van functies, grondgebruik en programma ontbreekt. In onderstaande tabel zijn de projecten (zes stuks) weergegeven die middels een separaat raadsvoorstel in 2019 niet langer worden beschouwd als een lopende grondexploitatie. Deze zijn toegevoegd aan de materiele vaste activa (MVA). Hierop kunnen geen kosten meer worden geboekt en zal daarover niet langer worden gerapporteerd. Hiermee is de ontwikkeling van deze gronden niet van de baan. Zodra uitgewerkte plannen gereed zijn zal de raad alsdan gevraagd worden om hiermee in te stemmen en zal de bijbehorende grondexploitatie (opnieuw) worden geopend. De geboekte kosten op deze projecten zijn in alle gevallen lager dan de waardering van de gronden (die van warme bouwgrond of die past bij de huidige functie en bestemming) met uitzondering van de agrarische gronden aan de Puurveenseweg (4,5 hectare). Voor deze locatie heeft een geringe afwaardering plaatsgevonden tot het niveau die daarbij past.

In 2019 tijdelijk afgesloten projecten (overgang van BIE naar MVA)

Complex (bouwgrond in exploitatie)	Eindwaarde	Beschikbare voorziening	Resultaat	Programma
800018 Herontwikkeling stortlocatie Hessenweg	€ -	€ -	€ -	3
800050 Herontwikkeling Scherpenzeelseweg	€ -	€ -	€ -	3
800061 Herontwikkeling Eendrachtstraat	€ -	€ -	€ -	3
800075 Herontwikkeling Lijsterstraat	€ -	€ -	€ -	3
800082 Herontwikkeling Zonnebloemstraat	€ -	€ -	€ -	3
800083 Puurveenseweg	€ -31.737	€ -	€ -31.737	3
Subtotaal B : resultaat 2019 tijdelijk af te sluiten projecten			**-31.737**	

Daarnaast zijn er diverse projecten die voortvarend en met een batig saldo vorderen. Voor deze projecten geldt dat er tussentijds - voorafgaand aan het afsluiten - een winstneming wordt gedaan. Deze projecten zijn in onderstaande tabel weergegeven. Het resultaat is - afgerond- €6,0 miljoen. Deze zijn onderdeel van de jaarrekening en zijn als boekingen verwerkt in de grondexploitaties (als zijnde een kostenpost, met als gevolg dat het eindresultaat hiermee wordt gedrukt).

Eind 2019 (jaarrekening) tussentijds genomen winst (doorlopende projecten)

Complex (bouwgrond in exploitatie)		Resultaat	Programma
800024 Holzenbosch I	€	1.253.917	3
800029 Harselaar Zuid Fase 1A	€	3.565.755	2
800031 Harselaar West West	€	106.452	2
800033 Puurveen	€	387.603	3
800074 De Enk (Valkhof)	€	341.807	3
800084 Wikselaarse Eng (Holzenbosch III)	€	366.742	3
Subtotaal C : tussentijdse winstnemingen 2019	**€**	**6.022.276**	

Ook de getroffen verliesvoorzieningen, zoals vastgesteld bij de jaarrekening 2018, is geactualiseerd. De geprognotiseerde mutaties zijn in de onderstaande tabel samengevat. In een aantal gevallen kan deze naar beneden worden bijgesteld (positief resultaat) en valt het verschil tussen de getroffen voorziening en de geactualiseerde voorziening vrij. Bij het opmaken van de jaarrekening 2019 komen wij met een voorstel tot aanpassing van de voorzieningen, conform de lijn van de afgelopen jaren. Bij de opmaak van de jaarverslaggeving 2019 is per saldo de verliesvoorziening voor de grondexploitatie vrijgevallen van in totaal -afgerond- € 686.000. Deze bijstelling is gebaseerd op de geactualiseerde berekeningen zoals opgenomen in het Meerjarenprognose Grondexploitatie (MPG) waarbij de verliesvoorziening voor de doorlopende projecten kan worden teruggebracht met € 553.000 (zie hieronder, tabel D). Verder is de totale omvang van de voorzieningen verlaagd doordat er één project met minder verlies (€ 815.000) is afgesloten (waar een verlies voorzien was van € 948.000, een voordeel van € 133.000, zie hierboven tabel A). Met het vaststellen van de jaarverslaggeving worden ook de te verwachten resultaten op eindwaarde van de grondexploitaties en de bijstelling van de voorzieningen door de raad geaccordeerd. In bijlage 3 is het verloop van de verliesvoorziening weergegeven. Bij het opmaken van de jaarrekening 2019 komen wij met een voorstel tot aanpassing van de voorzieningen, conform de lijn van de afgelopen jaren.

Eind 2019 (jaarrekening) aan te passen verliesvoorzieningen

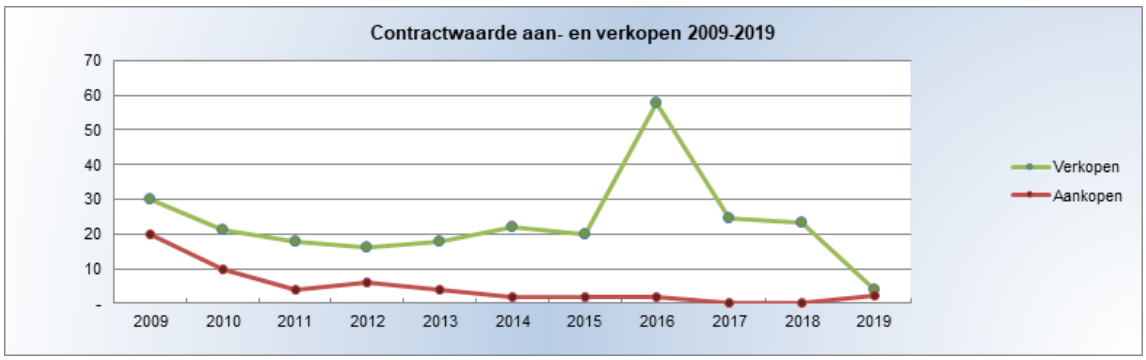
Complex (bouwgrond in exploitatie)		Eindwaarde		Beschikbare voorziening		Resultaat	Programma
800003 Thorbeckelaan Zuid	€	-317.566	€	231.415	€	-86.151	2
800008 Briellaerd Noord	€	-883.098	€	968.978	€	85.880	2
800010 Veller I	€	-3.149.996	€	3.087.847	€	-62.149	3
800011 Veller II	€	-1.078.806	€	1.381.913	€	303.107	3
800020 Harselaar Centraal (Columbizpark)	€	-14.631.994	€	14.639.715	€	7.721	2
800044 Thorbeckelaan Noord	€	-858.774	€	407.408	€	-451.366	2
800045 Verbindingsweg	€	-3.834.611	€	3.894.433	€	59.822	3
800047 Tolnegenweg	€	-717.410	€	1.113.530	€	396.120	2
800072 Wildzoom	€	-108.789	€	247.146	€	138.357	3
800073 Herontwikkeling Iepenhof	€	818.966	€	150.056	€	150.056	3
800076 Herontwikkeling Putterweg (Koepel)	€	1.193	€	11.306	€	11.306	3
Subtotaal D : resultaat aan te passen verliesvoorzieningen 2019					**€**	**552.703**	
Totaal resultaat grondexploitaties 2019 (A+B+C+D)					**€**	**8.282.464**	

Het totale jaarresultaat voor de grondexploitaties over 2019 komt hiermee op een totaal bedrag van €8,3 miljoen (som van subtotaal A+B+C+D). Voor een uitgebreid overzicht van de mutaties in de grondexploitatie verwijzen we u naar bijlage 2 van deze jaarverslaggeving. Een verloopoverzicht van de verliesvoorziening op de grondexploitatie vindt u in bijlage 3. De financiële effecten van de geboekte resultaten op de grondexploitatie zijn opgenomen in programma 2 en 3 respectievelijk onder de beleidsvelden 222-grondexploitatie bedrijventerreinen en 312-grondexploitatie woningen.

Contractwaarden aan- en verkopen

In 2019 heeft de gemeente meerdere contracten gesloten voor de aan- en verkoop van gronden. De contractwaarde van de verkopen in de grondexploitaties bedraagt in totaal ca. € 4,0 miljoen. De contractwaarde van de aankopen in de grondexploitaties bedraagt in totaal ca. € 2,4 miljoen. In onderstaande grafiek wordt het verloop van deze contractwaarden in beeld gebracht.

Contractwaarde verloop

Liquiditeiten

Voor wat betreft de liquiditeiten met betrekking tot de aan- en verkopen van grond kan worden gemeld dat er in 2019 circa € 27,2 miljoen is ontvangen uit verkopen van gronden en dat er voor circa € 2,4 miljoen is betaald voor aankopen van gronden.

bedragen x € 1.000

Resultaat grondexploitatie	Rekening 2019
A) Afgesloten projecten	
Voorzieningenstrook Lunterseweg	195
Harselaar-Driehoek West	597
Schoutenstraat	133
Stroe VI	814
Totaal resultaat afgesloten projecten 2019	**1.739**
B) Tijdelijk afgesloten projecten	
Puurveenseweg	- 32
Totaal resultaat tijdelijke afgesloten projecten 2019	**- 32**
C) Tussentijdse winstnemingen	
Holzenbosch I	1.254
Harselaar Zuid Fase 1A	3.566
Harselaar West West	106
Puurveen	387
De Enk (Valkhof)	342
Wikselaarse Eng (Holzenbosch III)	367
Totaal resultaat tussentijdse winstnemingen 2019	**6.022**
D) Mutaties verliesvoorziening 2019	
Saldo toename verliesvoorziening actualisatie MPG	- 599
Saldo afname verliesvoorziening actualisatie MPG	1.152
Totaal afname verliesvoorzieningen	**553**
Totaal resultaat grondexploitatie	**8.282**

NB. De voorziening GBO (De Burgt) maakt geen onderdeel uit van de grondexploitaties maar betreft de grondontwikkeling in PPS De Burgt.

5.4 Toekomstresultaat

In de loop van 2020 kunnen naar verwachting de hieronder genoemde projecten worden afgesloten. Hierbij wordt een positief resultaat verwacht van -afgerond- €0,5 miljoen. Een doorkijk met betrekking tot tussentijdse winstnemingen eind 2020 is eveneens uitgewerkt en in onderstaande tabel weergegeven. Deze wordt geraamd op -afgerond- €4,7 miljoen. We verwachten een blijvende hoge verkoop van gronden. Gezien de snel afnemende voorraad van de afgelopen jaren zal de vraag die van het aanbod overstijgen. In de begroting 2020 hebben wij in het begrotingsresultaat geen rekening gehouden met de af te sluiten projecten. In de Meerjarenbalans (paragraaf 2.6) houden wij, als toevoeging aan de reserves, rekening met 75% van het in 2020 te verwachten resultaat op de grondexploitaties op de af te sluiten projecten en tussentijdse winstnemingen.

In 2020 af te sluiten projecten

Complex (bouwgrond in exploitatie)	Eindwaarde	Beschikbare voorziening	Resultaat	Programma
800008 Briellaerd Noord	€ -883.098	€ 883.098	€ -	2
800010 Veller I	€ -3.149.996	€ 3.149.996	€ -	3
800011 Veller II	€ -1.078.806	€ 1.078.806	€ -	3
800020 Harselaar Centraal (Columbizpark)	€ -14.631.994	€ 14.631.994	€ -	2
800031 Harselaar West West	€ 2.862	€ -	€ 2.862	2
800033 Puurveen	€ 5.855	€ -	€ 5.855	3
800072 Wildzoom	€ -108.789	€ 108.789	€ -	3
800074 De Enk (Valkhof)	€ 213.324	€ -	€ 213.324	3
800081 Achterveldseweg	€ 32.493	€ -	€ 32.493	3
800084 Wikselaarse Eng (Holzenbosch III)	€ 198.976	€ -	€ 198.976	3
Subtotaal E : prognose resultaat 2020			**€ 453.510**	

Eind 2020 (jaarrekening) tussentijds te nemen winst (doorlopende projecten)

Complex (bouwgrond in exploitatie)	Resultaat	Programma
800024 Holzenbosch I	€ 1.071.540	3
800029 Harselaar Zuid Fase 1A	€ 2.650.547	2
800043 Bloemendal	€ 447.396	3
800073 Iepenhof	€ 553.114	3
Subtotaal F : prognose tussentijdse winstnemingen ultimo 2020	**€ 4.722.597**	
Prognose resultaat grondexploitaties 2020 (E+F)	**€ 5.176.107**	

bedragen x € 1.000

Recapitulatie bouwgronden in exploitatie	Rekening 2018	Rekening 2019
Boekwaarde per 1 januari	**109.521**	**94.490**
Bij: Vermeerderingen in het dienstjaar	10.309	10.217
Af: Verminderingen in het dienstjaar	- 40.607	- 29.952
Af: Resultaatnemingen	15.267	6.813
Af: Overboekingen		
Boekwaarde per 31 december	**94.490**	**81.568**
Bij: Nog te besteden bedragen	92.617	57.601
Af: Nog te verwachten opbrengsten	- 188.179	- 143.568
Vermoedelijk resultaat (op eindwaarde)	**- 1.072**	**- 4.398**

Paragraaf 6 Verbonden partijen

6.1 Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in derde rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én waarmee financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen dienen een publiek belang. De raad ziet erop toe dat de verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen in de programma's. De functie van de paragraaf verbonden partijen is dat inzicht te bieden.

Definities
Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.
Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Als geen sprake is van bestuurlijke zeggenschap, worden eventuele risico's in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.
Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Als de financiële relatie uitsluitend bestaat uit inkomens- en/of vermogensoverdrachten (subsidies), is geen sprake van een financieel belang. Deze relaties worden niet in deze paragraaf beschreven. Als daartoe vanuit de kaderstellende rol aanleiding is, worden deze relaties direct bij de programma's beschreven.
Als er sprake is van financiële risico's, dan worden deze in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:

1. Publiekrechtelijk: de gemeenschappelijke regeling. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of

geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;
2. Privaatrechtelijk: rechtspersoon, zoals een vennootschap (BV, NV of CV), stichting en vereniging.

6.2 Beleid

De gemeente wil de beoogde doelen, zoals geformuleerd in Kadernota en Programmabegroting, optimaal realiseren. In de meeste gevallen betekent dit dat de gemeente zelfstandig taken en resultaten kan realiseren. In een aantal gevallen is samenwerking met derden zinvol.

De gemeente kan een relatie met een verbonden partij aangaan, indien de voordelen van de samenwerking opwegen tegen de nadelen. Mogelijke voor- en nadelen van verbonden partijen staan beschreven in de nota 'Verbonden Partijen' (juni 2014).

De visie en kaders van verbonden partijen moeten geen harnas zijn, maar een werkbaar en helder instrument . De afweging van voor- en nadelen is tenslotte slechts beperkt in cijfers uit te drukken. De beoordeling en weging van factoren is iets dat bij elke verbonden partij opnieuw zorgvuldig dient te gebeuren. Voor het aangaan van een verbonden partij zijn kaders in de nota 'Verbonden Partijen' geformuleerd.

6.3 Verbonden partijen

Inzicht in verbonden partijen

Om het college en de raad te ondersteunen bij de besturing, rangschikken we onze verbonden partijen bij elke programmabegroting en jaarverslaggeving naar de volgende 3 relevante criteria:
- zeggenschap – de mate waarin de gemeente Barneveld een reële of verwaarloosbare invloed heeft op de verbonden partij (het gaat hierbij niet zozeer om een hard percentage);
- beleidsintensiteit – de mate waarin sprake is van veel en/of veranderende beleidskaders;
- financieel belang/risico/kans – de mate waarin de gemeente Barneveld financieel belang heeft, risico loopt of kansen heeft.

Op basis van deze criteria zijn alle verbonden partijen gerangschikt naar een vak in de tabel. De mate van aandacht kan per vak verschillen. Als het gaat om financiële risico's, is zicht op het huishoudboekje belangrijk. Bij een hoge beleidsintensiteit willen we ook invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening.

Reële zeggenschap		**Beleidsintensiteit: Laag**	**Beleidsintensiteit: Hoog**
	Financieel belang/risico/kans: Laag	O-Gen Parkeerservice Regio de Vallei	Regio Food Valley
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	GBO MTB OddV PPS de Burgt	VGGM
Verwaarloosbare zeggenschap		**Beleidsintensiteit: Laag**	**Beleidsintensiteit: Hoog**
	Financieel belang/risico/kans: Laag	Alliander BNG Leisurelands Veluws Bosbrand Comité	
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	SVn	

Verbonden partijen ingedeeld naar zeggenschap, beleidsintensiteit en financieel belang/risico/kans

De volgende mutaties ten opzichte van de vorige rapportage (programmabegroting 2019) zijn in het overzicht verwerkt:

- Per verbonden partij zijn de resultaten en financiën 2018 benoemd. Waar nodig zijn teksten geactualiseerd.

De gemeente Barneveld is per februari 2019 verbonden aan onderstaande organisaties, in volgorde van de vier programma's.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Realisatie van bovengemeentelijke en/of specialistische taken zoals opgedragen in de Wet veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid en zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en/of overdrachtsovereenkomst.
Resultaten 2019	VGGM heeft in 2019 uitvoering gegeven aan de taken die volgens de Wet veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid via de gemeenschappelijke regeling en de overdrachtsovereenkomst Brandweer aan haar zijn opgedragen. Uitgebreide rapportage hierover vindt plaats in de verantwoording VGGM 2019 die in juni wordt besproken in het Algemeen bestuur van VGGM. In het periodiek overleg brandweer wordt aan de burgemeester gerapporteerd over specifieke zaken voor de gemeente Barneveld. In het overleg met de wethouder Volksgezondheid komen de onderwerpen in de publieke gezondheid en op het gebied van Veilig Thuis (huiselijk geweld en kindermishandeling) ter sprake.
Risico's en weerstandsvermogen	n.v.t.
Programma	1. Participatie en ondersteuning 3. Woon -en leefomgeving
Doelstelling(en)	1.2 Sociale en vitale samenleving 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Financieel belang	Bijdrage 2019: €3.498.903 deel brandweer en rampenbestrijding en €1.638.498 deel volksgezondheid/GGD en JGZ.

Cijfers zijn overgenomen uit "Bedragen VGGM 2019 en facturatie" omdat de jaarrekening 2019 er nog niet is.

Coöperatie Parkeerservice UA

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ondersteuning bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid, zonder winstoogmerk; De deelnemende gemeenten (leden) zorgen samen voor inkoopkracht, schaalvoordeel en bundeling van kennis.
Resultaten 2019	Uitvoering van het Parkeerbeleid met name van parkeerbeheer. Invoering van een nieuw digitaal parkeervergunningensysteem is met ingang van 2020 in voorbereid in 2019. Aanpassing van de parkeer-betaalautomaten met gecertificeerde PIN en Tap&Go modules. Op de slagboomterreinen zijn de telefoonlijnen van de intercom vervangen door een digitale verbinding. De meldkamer in Amersfoort is gemoderniseerd.
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen en het financieel resultaat	EV 2018 bedroeg €3,1 miljoen en VV € 1,5 miljoen (cijfers 2019 nog niet bekend)
Risico's en weerstandsvermogen	Uitgangspunt is om kostendekkend te opereren. Er wordt gewerkt met een jaarlijkse overeenkomst. Het lidmaatschap, dat halverwege 2016 afliep, is verlengd tot 2021.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (inclusief goede bereikbaarheid) en bieden van parkeergelegenheid
Indicator(en)	n.v.t.

Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid Deelname als lid van de coöperatief (alleen gemeenten kunnen lid worden)
Bestuurlijk belang	Wethouder vertegenwoordigt gemeente in de Algemene Ledenvergadering
Financieel belang	De bijdrage in 2019 is € 199.748 door afsluiten raamcontract (onderhoud slagboomterreinen en nacalculatie geleverde diensten) en is conform opdracht gefactureerd. De overige kosten bedroegen de nacalculatie over 2019 € 38.000 (? nog niet bekend). Dat kwam voort uit herstelkosten van de apparatuur (voornamelijk slagboomterreinen). Daarnaast lagere opbrengst van € 25.000 als gevolg van schommelende parkeerringen.

Leisurelands

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het op een maatschappelijk en economisch verantwoorde wijze aanbieden van een recreatief aanbod dat past bij de eisen en wensen van de recreant. Daarvoor zal het bestaande productaanbod kwantitatief en kwalitatief verder worden verbreed.
Resultaten 2019	Gewerkt wordt aan de verbetering en exploitatie van de verschillende terreinen. De recreatiebranche is de afgelopen jaren in beweging. De consument wordt veeleisender en investeringen in de sector staan onder druk. Recreatieterrein Zeumeren is de komende jaren een proeftuin voor Leisure Lands als het gaat om de toepassing van alternatieve energie (zonnepanelen en biovergassingsinstallatie) op recreatieterreinen. Tevens zet Leisure Lands in op een kwalitatieve verbetering van het recreatiegebied. Tenslotte wordt er voor Zeumeren ingezet op een uitbreiding van de zwemplas.
Voor 2018 eigen & vreemd vermogen en financiële resultaten	Het eigen vermogen van de holding bedraagt per 31-12-2018 € 56.279.000 (2017 -> € 57.556.000 Het resultaat in 2018 was € 1.280.000 negatief. Dit betreft de laatst bekende cijfers, jaarrekening 2018.
Risico's en weerstandsvermogen	Niet van toepassing
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat
Indicator(en)	
Beslissingsbevoegd orgaan	Gemeenteraad
Juridische vorm	Besloten vennootschap
Bestuurlijk belang	Via aandeelhouderschap
Financieel belang	De gemeente Barneveld heeft op basis van haar inwoneraantal 4,6% van de aandelen in bezit met een intrinsieke waarde van € 1,6 miljoen.De gemeente Barneveld verstrekt aan leisurelands geen subsidie en leisurelands keert geen dividend uit over de aandelen.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecialiseerde contractduur. De "lock-up"periode waarin de aandelen niet vervreemdt konden worden is per 1 januari 2015 afgelopen.

Gebiedscoöperatie O-gen

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Herstel, behoud en verbetering van het evenwicht tussen landbouw, wonen, werken, recreatie, natuur en landschap in het gebied van de Gelderse Vallei en Utrecht Oost. O-gen faciliteert als gebiedscoöperatie (ledenorganisatie) gemeenten en regio inzake het buitengebied en is daarvoor een kennisnetwerk. Daarnaast is O-gen een uitvoeringsorganisatie (als opdrachtnemer) voor projecten in het buitengebied.

Resultaten 2019	- Faciliteren coördinatiegroep functieverandering; - Organiseren en faciliteren Stuurgroep en ledenwerkgroep regionaal programma Vrijkomende Agrarische Bebouwing - afronding uitvoering 1e tranche Kwaliteitsteam Ondernemersbegeleiding Agrariërs - Faciliteren "Spiegelgroep" t.b.v. uitvoering Manifest van Salentein - Participatie in Ambtelijk Overleg RO FoodValley - Organisatie leden-gebiedsexcursies en netwerkbijeenkomsten (O-gen café's) - Participatie in Ambtelijk Overleg RO FoodValley - inrichten en bemensen Agroloket - innovatiemakelaar eiwittransitie voor eiwitprogramma RFV
Voor 2019 eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	Voorlopige cijfers: EV: 1,16 M€ / VV: 1,18 M€ Resultaat: -12,1k€
Risico's en weerstandsvermogen	In theorie kunnen de leden van O-gen tot een democratisch besluit komen waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan. Gezien de historie van de samenwerking is dat niet waarschijnlijk en de gemeente kan in dat geval besluiten het lidmaatschap op te zeggen. Dit geeft ook geen financieel risico omdat deelname aan projecten waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan, niet verplicht is.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (incl. goede bereikbaarheid) 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College. Binnen O-gen is sprake van een vrijwillige samenwerking van de leden.
Overgedragen bevoegdheden	n.v.t.
Juridische vorm	Coöperatie
Bestuurlijk belang	Geen direct bestuurlijk belang (wethouder De Kruijf zit namens Regio FoodValley in Gebiedsraad)
Financieel belang	Bijdrage voor 2019 € 20.000 (conform begroting)
Contracteinde	Het lidmaatschap van de gebiedscoöperatie is jaarlijks opzegbaar

Gemeente Barneveld Ontwikkeling

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Participeren in gebiedsontwikkelingen
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	Instandhouding t.b.v. ontwikkeling De Burgt.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	De laatste berekeningen laten een te verwachten positief resultaat zien van de grondexploitaties in de Burgt.
Risico's en weerstandsvermogen	GBO is 100% "dochter" van de gemeente en dient slechts als hulpstructuur tot participatie. Voor de financiële risico's heeft de gemeente een voorziening getroffen welke jaarlijks muteert op basis van de resultaten van GBO BV.
Programma	2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	Ontwikkelen wijk De Burgt
Indicator(en)	
Beslissingsbevoegd orgaan	De aandeelhoudersrechten binnen GBO worden uitgeoefend door het college. Bestuur wordt op dit moment gevormd door wethouders De Kruijf en van Daalen. Ex-wethouder Tijmensen is eveneens bestuurslid van GBO gebleven.

Overgedragen bevoegdheden	Geen. Het betreft een participatie in een privaatrechtelijke context.
Juridische vorm	Besloten vennootschap waarbij alle aandelen berusten bij de gemeente.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder en bestuurder
Financieel belang	De gemeente heeft een rekening courant verhouding met GBO BV. Deze vordering op GBO BV is momenteel € 2,1 miljoen. Hierover wordt rente in rekening gebracht aan GBO BV. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 90.000; hiervan is € 18.151 geplaatst en vol gestort. Voor de financiële resultaten wordt binnen de gemeente een voorziening aangehouden die jaarlijks muteert met het vaststellen van de jaarrekening van GBO BV.
Contracteinde	Na afronding van woonwijk De Burgt

PPS De Burgt

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ontwikkeling van nieuwbouwwijk De Burgt
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019	Afronding deel gebied Eilanden-Oost. Opstart ontwikkeling resterende deelgebieden.
Voor 2019 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	De resultaten van PPS de Burgt komen terug in het uiteindelijke resultaat van GBO BV. De huidige grondexploitatie de Burgt laat een positief resultaat te zien.
Risico's en weerstandsvermogen	Vertraging in realisering woningen, inclusief middengebied, dat niet in eigendom bij de CV de Burgt is.
Programma	3. Leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Indicator(en)	3.1.1. Toename woningen in goedkope / middeldure / dure sector, % goedkope nieuwe woningenen % senioren voor senioren 3.1.2. Toename woningvoorraad
Beslissingsbevoegd orgaan	Vaststelling bestemmingsplan; raad Zeggenschap in rechtspersonen; college via GBO BV
Overgedragen bevoegdheden	geen
Juridische vorm	Besloten vennootschap / commanditaire vennootschap
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder en bestuurder van de beherende vennoten
Financieel belang	De gemeente heeft geen direct financieel belang. Het financiële belang-deelnemingenen verstrekte leningen- loopt via GBO BV. De financiële resultaten vertalen zich jaarlijks in de jaarrekening van GBO BV.
Contracteinde	

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor de verbetering van de kwaliteit van de volkshuisvesting en de gebouwde omgeving in brede zin. Doelstelling wordt nagestreefd door het verstrekken van leningen. Gemeente heeft via SVn lopen: - Garantstelling Woningstichting Barneveld; - VROM Starterslening; - Duurzaamheidslening.
Resultaten 2018	In 2018 zijn er 131 duurzaamheidsleningen en 19 startersleningen (alles revolverend) afgesloten.
Voor 2018 eigen vermogen & vreemd vermogen en het financiële resultaat	

Risico’s en weerstandsvermogen	Startersleningen worden met NHG garantie afgesloten, evenals de 1e hypotheek. Bij verstrekking van starterslening wordt inkomen getoetst.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Indicator(en	3.1.1. Toename woningen in goedkope sector, % goedkope nieuwe woningen
Beslissingsbevoegd orgaan	Gemeenteraad
Overgedragen bevoegdheden	Toetsing financiële gegevens bij aanvragen om starterslening Uitkeren van door gemeente toegewezen starterslening
Juridische vorm	Stichting
Bestuurlijk belang	lidmaatschap gemeente
Financieel belang	Het saldo van de uitstaande leningen (uitgaven minus inkomsten) was per eind 2018 € 4,46 miljoen voor starters/duurzaamheidsleningen. Saldo van lening Garantstelling is met ruim € 61.000 gedaald naar ruim € 842.000 euro voor Woningstichting Barneveld.
Contracteinde	De overeenkomst is voor onbepaalde tijd. De opzegtermijn is 1 jaar, tenzij anders wordt overeengekomen.

Veluws Bosbrand Comité

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het voorkomen, beperken en bestrijden van bos- en natuurbranden op de Veluwe. Het verrichten van alle verdere werkzaamheden, die met het vorenstaande verband houden.
Resultaten 2019	De doelstellingen worden verwezenlijkt door het organiseren en coördineren van een systeem van detectie van bos- en natuurbranden. Wanneer op basis van meetwaarden een verhoogd risico op natuurbrand is geconstateerd worden er luchtverkenningen uitgevoerd om bos- en natuurbranden in een zo vroeg mogelijk stadium te ontdekken. Vanwege langdurige droogte en hitte zijn er afgelopen zomer veel meer luchtverkenningen uitgevoerd dan de afgelopen jaren.
Risico’s en weerstandsvermogen	n.v.t.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	3.2.1. Richtlijn operationele prestaties brandweer
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Stichtingsvorm vanuit overheidsbelang
Bestuurlijk belang	Aansluiting via kanalen Veiligheids-en Gezondheidsregio Gelderland Midden
Financieel belang	De bijdrage in de exploitatielasten voor VBC is structureel opgenomen in de bijdrage van VGGM. Hiervoor wordt sinds de regionalisering geen specifieke rekening meer gestuurd aan de gemeenten.
Contracteinde	Er is geen contracteinde vastgesteld

Regio de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het Dagelijks Bestuur Regio De Vallei heeft het afgelopen jaar een aantal besluiten genomen waardoor de omvang van de begroting afneemt én het onzeker is of de GR Regio De Vallei in 2021 nog bestaat. Zo heeft het regiobestuur ervoor gekozen om afstand te doen van haar bezittingen (zoals de aandelen in afvalverbrander ARN). Het Dagelijks Bestuur heeft de opdracht gegeven, toekomstscenario's voor de toekomstige samenwerkingsvorm rond het thema bedrijfsafval te onderzoeken. Aansluitend op de wens van diverse gemeenteraden wordt hierbij gestreefd naar een zo'n licht mogelijke vorm gericht op het gezamenlijk inkopen, het afstemmen van beleid en het uitwisselen van (goede) ervaringen. Naar verwachting wordt hierover het 1e kwartaal 2020 een besluit genomen.
Resultaten 2019	De verkoop van de ARN-aandelen is afgerond. Voor Barneveld leverde dit een verkoopopbrengst op van € 176.000 (toevoeging aan de incidentele begrotingsruimte). De rekeningen voor het verwerken van het huishoudelijk restafval, PMD en GFT gaan nu rechtstreeks van de verwerker naar de aanleverende gemeente (en niet meer via de regiobegroting).
Voor 2019 eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	n.v.t.
Risico's en weerstandsvermogen	De werkzaamheden van deze gemeenschappelijke regeling zijn beperkt. De reser- ve is ruim voldoende om eventuele risico's op te vangen
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	
Beslissingsbevoegd orgaan	College en raad
Overgedragen bevoegdheden	Ja, vaststelling bijdrage deelnemende gemeenten
Juridische vorm	Door raad ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging van college en raad in resp. DB en AB
Financieel belang	Bijdrage Barneveld 2018 aan Regio De Vallei € 14.556
Contracteinde	In de GR is voorzien in de mogelijkheid van uittreding. Daartoe moet het college een uittredingsplan opstellen en de regio moet worden gecompenseerd voor het nadeel dat de andere deelnemende gemeente lijden door het uittreden van een lid. De raad moet het uittredingsplan goedkeuren.

Omgevingsdienst de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	De Omgevingsdienst de Vallei (OddV) voert voor de gemeente de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht uit met als doel een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.
Resultaten 2019	De OddV kent in 2019 een voordelig resultaat van € 202.000. De totale omzet in 2019 bedraagt € 13.948.000.
Voor 2019 eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	Per 31 december 2019 was de boekwaarde van het EV € 708.000 en het VV bedroeg € 2.178.000.Het financieel resultaat over 2019 bedraagt voor Barneveld € 117.000.
Risico's en weerstandsvermogen	Bij de oprichting van de OddV is gekozen om geen weerstandsvermogen op te nemen bij de inbreng door de latende organisaties, maar te bepalen dat de OddV zelf weerstandsvermogen opbouwt. Onvoorziene tegenvallers komen hiermee (cf. de afgesproken verdeelsleutel) ten laste van de opdrachtgevers. Het totale weerstandsvermogen bedraagt op 31 december 2019 € 540.000.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	College

Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur (burgemeester Van Dijk)
Financieel belang	De bijdrage voor 2019 bedraagt € 3.779.000. In de primitieve (gemeentelijke) begroting 2019 is € 3.222.000 opgenomen.
Contracteinde	In de Gemeenschappelijke Regeling OddV (GR) is opgenomen dat uittreding onder voorwaarden mogelijk is, op zijn vroegst 5 jaar na inwerkingtreding van de GR

Muziektheater Barneveld

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het beschikbaar stellen van de accommodatie voor culturele voorstellingen en evenementen
Resultaten 2019	Resultaat 2019 is nog niet bekend.
voor 2019 eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	Per 31-12-2018 is het eigen vermogen € 5.259.907 en het vreemd vermogen € 342.113. Resultaat 2018 is -/- € 53.836
Risico's en weerstandsvermogen	MTB BV heeft één huurder, te weten Schaffelaartheater BV. De exploitatie is afhankelijk van de financiële positie van de huurder. Daarnaast draagt het MTB zorg voor het VVE-onderhoud van de gebouwonderdelen Harmonie (zelf eigenaar) en Muziekschool (eigenaar is gemeente), naast die van het theaterdeel.
Programma	3. Leefbaarheid
Doelstelling(en)	3.3 Adequate voorzieningen
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Het onderhoud van het vastgoed en de doorbetaling van subsidies aan Schaffelaartheater BV is overgedragen aan MTB BV
Juridische vorm	Besloten vennootschap
Bestuurlijk belang	College van B&W is samen met Stichting Fonds 1845 eigenaar van het theatergebouw. Beiden maken deel uit van de Algemene vergadering van aandeelhouders MTB BV.
Financieel belang	Deelneming in geplaatst maatschappelijk kapitaal van € 7,2 miljoen. Het aandeel van de gemeente is 78,25%. De exploitatie van het theater is in handen van Schaffelaartheater BV.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecialiseerde contractduur. het aandelenkapitaal zou vervreemd kunnen worden. In dat geval dienen de aandelen eerst aan de medeaandeelhouders te worden aangeboden.

Regio FoodValley

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Regio Foodvalley wil vanuit haar DNA bijdragen aan welzijn en gezondheid voor al haar inwoners en bedrijven. In regio Foodvalley werken we samen om een circulaire, gezonde regio te zijn waar mensen graag wonen, werken en ondernemen.
Resultaten 2019	Door middel van raadsinfomatiebijeenkomsten zijn raadsleden op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Belangrijke resultaten zijn het sluiten van de Regiodeal en het vaststellen van de Strategische Agenda. Met de Regiodeal en Strategische Agenda kan de regio met nog meer focus en samenhang en gebruik makend van middelen, kennis en netwerken van hogere overheden aan de slag om de potenties van onze regio optimaal te benutten.

Voor 2019 eigen & vreemd vermogen	Eigen vermogen: € 1.790.280 (stand 31-12-2018, jaarrekening 2019 nog niet bekend) Vreemd vermogen: € 2.463.172 (stand 31-12-2018, jaarrekening 2019 nog niet bekend)
Risico's en weerstandsvermogen	De begroting en rekening van de regio zijn sluitend. Omdat de financiering van projecten en investeringen veelal buiten de regiobegroting om plaatsvindt zijn de risico's beperkt. Een uitzondering daarop vormt de Valleihopper. De deelnemende gemeenten hebben aangegeven dat de Valleihopper en het uitvoerende karakter van deze taak niet goed passen binnen de kerntaken van de regio en haar strategische doelen. De bestuurscommissie Basismobiliteit heeft geconstateerd dat het regiokantoor van Regio Foodvalley onvoldoende is ingericht om de beoogde taken uit te voeren én dat het inzetten van externe expertise vanuit de deelnemende gemeente moeizaam was. Een voorstel met betrekking tot de besluitvorming rondom de Valleihopper wordt in de eerste helft van 2020 verwacht.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.1 Bestuur
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Bestuurlijk belang	Ja, vertegenwoordigd in het bestuur
Financieel belang	Bijdrage 2019 € 176.778 (excl. Valleihopper)
Contracteinde	Het samenwerkingsverband is aangegaan voor onbepaalde tijd. In de GR is voorzien in de mogelijkheid van uittreding. Daartoe moet het college een uittredingsplan opstellen en de regio moet worden gecompenseerd voor het nadeel dat de andere deelnemende gemeenten lijden door het uittreden van een lid. De raad moet het uittredingsplan goedkeuren.

BNG Bank

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Lage tarieven, laagdrempelige toegang tot de geld- en kapitaalmarkt, dividend en overige bancaire faciliteiten
Resultaten 2019	Nettowinst na belastingen 1e halfjaar 2019 : € 128 miljoen
Voor 2019 eigen & vreemd vermogen en financiële resultaat	Geen bijzonderheden. Eigen vermogen 1e halfjaar 2019 : € 4.843 miljoen. De solvabiliteitsratio's zijn stabiel op een hoogniveau.
Risico's en weerstandsvermogen	De afgelopen jaren heeft de BNG Bank ingezet op versterking van de robuustheid van de balans en versterking van het weerstandsvermogen. BNG Bank voldoet aan de Europese minimumeis t.a.v. de zgn. leverage ratio van 3% (30/6/19: € 3,4%). Ook de TIER-1 ratio scoort bovengemiddeld, namelijk 38%.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.3 Algemene dekkingsmiddelen
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	College van B&W
Overgedragen bevoegdheden	n.v.t.
Juridische vorm	Naamloze vennootschap
Bestuurlijk belang	Stemrecht door college
Financieel belang	24.570 aandelen van totaal 55.690.720 aandelen, i.c. 0,04%. Het in 2019 ontvangen dividend bedraagt ruim € 70.000.

Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Onder voorwaarden zou het aandeelbezit vervreemd kunnen worden.

Alliander

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor een betrouwbaar en bestendig netwerk t.b.v. transport energie
Resultaten 2019	Bedrijfsresultaat na belastingen 1e halfjaar 2019: € 122 miljoen (per 30/6)
Voor eigen & vreemd vermogen en financieel resultaat	Geen bijzonderheden; de resultaten van bedrijfszekerheid ligt om en nabij de gestelde doelstellingen (bijv. uitvalduur elektriciteit 23,5 minuten per 30/6/2019(doel 22 minuten). Financieel zijn de volgende resultaten te melden: Eigen vermogen 1e halfjaar 2019 : € 4.093 miljoen (per 30/6)
Risico's en weerstandsvermogen	Alliander is een financieel solide onderneming. Enkele kengetallen: - solvabiliteit bedraagt per 30/6/2019: 53,7% - netto schuldquote per 30/6/2019: 36,8%
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	n.v.t.
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	Raad
Overgedragen bevoegdheden	College treedt namens raad op bij aandeelhoudersvergaderingen e.d.
Juridische vorm	NV
Bestuurlijk belang	Ja via aandeelhouderschap
Financieel belang	Het aan ons uitgekeerde dividend in 2019 bedraagt ruim € 520.050
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Onder voorwaarden zou het aandelen bezit vervreemd kunnen worden.

Jaarrekening

Balans en toelichting

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor waardering

Activa algemeen

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond - en hulpstoffen. Daarnaast behoren hiertoe de overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Immateriële vaste activa
Onder immateriële vaste activa wordt opgenomen:
- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling.
De afschrijvingstermijn op de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio is maximaal gelijk aan de looptijd van de lening. De afschrijvingstermijn van kosten onderzoek en ontwikkeling bedraagt ten hoogste vijf jaar.

Materiële vaste activa
Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves en/of ontvangen subsidies voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele aflossingen. Deelnemingen worden in afwijking hiervan gewaardeerd tegen marktwaarde indien deze waarde lager is dan de verkrijgingsprijs. De bijdrage aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage verminderd met afschrijvingen. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar worden opgenomen onder de vlottende activa. Uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van langer dan een jaar worden gedurende de gehele looptijd onder de financiële vaste activa opgenomen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen verrekend.

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomstige kosten, dan wel lagere marktwaarde. Vanaf 2012 is er een voorziening getroffen op de grondvoorraden. Deze voorziening is meegenomen in de optelling van de voorraden en niet als een reguliere voorziening. De verwerking is conform het BBV. Jaarlijks vindt een bijstelling van deze voorziening plaats op basis van de geactualiseerde grondexploitaties. Het verloop van deze voorziening is als een aparte bijlage opgenomen in de jaarverslaggeving. Met het vaststellen van de jaarverslaggeving worden tevens deze actualisaties geaccordeerd.
Vanaf 2018 is het verplicht om de POC (percentage of completion) methode te bepalen om tussentijdse winstnemingen te bepalen. Vanaf boekjaar 2018 hanteert de gemeente Barneveld deze methode, in afwijking van de methode zoals die is vastgesteld in de nota 'Grondbeleid'.

Passiva
Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het onverdeeld resultaat over het boekjaar.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:
• Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten.
• Op balansdatum bestaande risico’s voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.
• Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo
Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, beschermd wonen of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door deze systematiek te kiezen voor het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, bepaalt de wetgever in feite, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Onder baten worden verstaan de inkomsten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd (voorzichtigheidsbeginsel). De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Rente
Er wordt rente toegerekend aan vaste activa en aan BIE's.

Afschrijvingen
De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur en starten 1 januari volgend op het jaar van ingebruikname. Deze werkwijze hanteren wij vanaf begrotingsjaar 2013. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Balansratio's

In de jaarverslaggeving hebben we een aantal kengetallen opgenomen ter beoordeling van onze schuldpositie. Deze zijn conform de BBV regelgeving opgenomen in paragraaf 2. Een aantal van deze kengetallen heeft een direct verband met de balans van de gemeente.

Balans

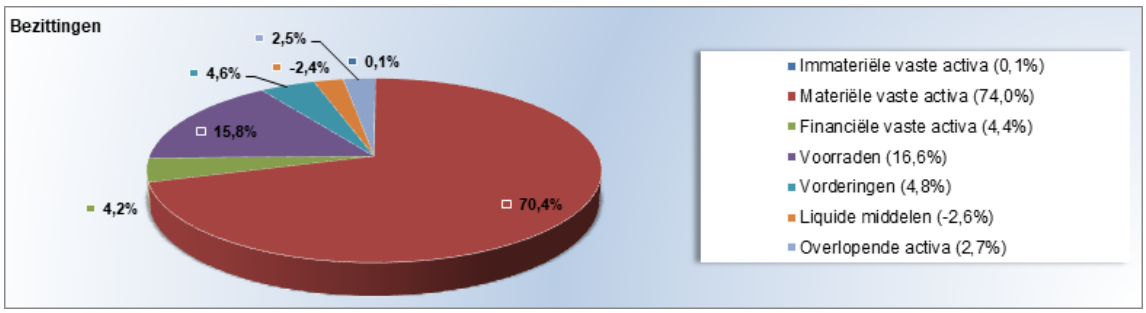
bedragen x € 1.000

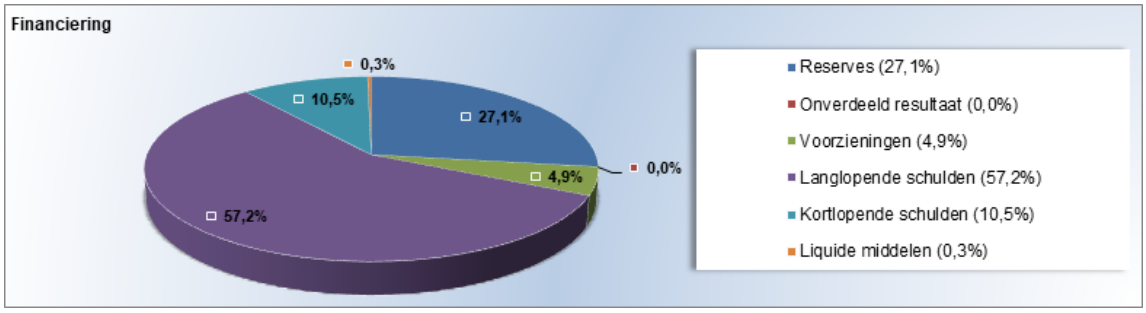
Activa	31-12-2018	31-12-2019	Passiva	31-12-2018	31-12-2019
Vaste activa			**Eigen vermogen**		
Immateriële vaste activa	599	357	Reserves	72.453	89.948
Materiële vaste activa	224.316	249.653	Onverdeeld resultaat	15.577	1.881
Financiële vaste activa	14.904	14.754	**Totaal eigen vermogen**	**88.030**	**91.829**
			Vreemd vermogen		
			Voorzieningen	14.735	16.193
			Langlopende schulden	210.195	190.055
Totaal vaste activa	**239.819**	**264.764**	**Totaal vreemd vermogen**	**224.931**	**206.247**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Voorraden	67.408	55.986			
Vorderingen	17.318	7.162	Kortlopende schulden	16.644	34.787
Liquide middelen	2.483	352	Liquide middelen	1	1.011
Overlopende activa	9.081	9.016	Overlopende passiva	6.503	3.406
Totaal vlottende activa	**96.289**	**72.517**	**Totaal vlottende passiva**	**23.148**	**39.205**
Totaal activa	**336.108**	**337.282**	**Totaal passiva**	**336.108**	**337.282**
Recht verliescompensatie Vpb	-	-	Gewaarborgde leningen	69.742	66.065

Bezittingen en financiering

Bezittingen
Op de activa zijde van de balans staan de bezittingen van de gemeente benoemd, uitgedrukt in geld. Onderstaande grafiek geeft een beeld van de omvang van deze diverse bezittingen.

Financiering
De passiva zijde van de balans geeft weer hoe de bezittingen zijn gefinancierd. Uit onderstaande grafiek is helder te zien dat dit voor ca 57% wordt gedaan met langlopende schulden.

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa
Onder de immateriële vaste activa zijn met name kosten geactiveerd die gemaakt worden voor onderzoek en ontwikkeling. Het beleid is er op gericht om kosten voor onderzoek en ontwikkeling niet meer activeren maar zoveel mogelijk te dekken uit de exploitatiebegroting.
Verder kunnen onder deze post voorbereidingskosten voor grondexploitaties worden opgenomen voor maximaal 5 jaar.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn onder te verdelen in economisch nut, maatschappelijk nut en economisch nut met een dekking door heffing. Onder maatschappelijk nut vallen die investeringen die het algemeen belang dienen en welke uitsluitend door de gemeente uitgevoerd kunnen worden.
Bij activa met een economisch nut gaat het om activa die verhandelbaar zijn en/of die opbrengsten voor de gemeente genereren. Onder de materiële vaste activa met een economisch nut ziet u onder andere de in erfpacht verstrekte gronden. Dit zijn gronden die middels een erfpachtovereenkomst verpacht zijn aan derden. Onder de activa met een economisch nut met een dekking door heffing worden die activa opgenomen die nodig zijn voor bijvoorbeeld de afvalstoffen en riolering en waar tegenover onder andere de afschrijvingskosten een heffing staat als inkomsten.

De toename van de materiële vaste activa bestaat uit diverse gedane investeringen in 2019. Onderstaand is een tabel opgenomen van de investeringen waar in 2019 meer dan € 1 miljoen aan is besteed. Voor wat betreft de gronden die in erfpacht zijn uitgegeven geldt dat deze op de balans verschoven zijn van de grondvoorraden naar de materiële vaste activa. De erfpachtcanon wordt vervolgens als een inkomst meegenomen in de meerjarige begroting.

Financiële vaste activa
Bij de financiële vaste activa is onder meer de door de gemeente in 2013 verstrekte lening aan GBO BV (met een doorlening aan PPS De Burgt) opgenomen (leningen aan deelnemingen). De stand van de lening is in 2019 onveranderd gebleven(€ 450.000). Onder de overige langlopende leningen zijn onder andere verstrekte hypotheken aan ambtenaren opgenomen (€ 8,7 mln begin van het jaar, € 7,7 mln einde jaar). Op deze verstrekte hypotheekleningen is in 2019 ca. € 1 mln afgelost. Daarnaast bestaat de overige langlopende leningen voornamelijk uit leningen aan de SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten), voor onder andere startersleningen en duurzaamheidsleningen. In 2019 is aan de SVN € 1 mln verstrekt ten behoeve duurzaamheidsleningen en € 425.000 ten behoeve van startersleningen.

Het overige deel bestaat uit verstrekte leningen in het kader van de leenbijstand (o.a. BBZ) wat per saldo met € 30.000 toeneemt (verstrekt € 192.000; afgelost € 162.000).

In onderstaand overzicht ziet u de mutaties per soort activa. In bijlage 6 is een verdere detaillering opgenomen naar de verschillende activasoorten conform de BBV indeling.

bedragen x € 1.000

Vaste activa	Boek-waarde 1-1-2019	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2019
Immateriële activa	599	283	- 538	14	-	357
Materiële activa	224.316	42.058	619	- 8.856	- 8.484	249.652
Financiële activa	14.904	1.621	- 1.137	- 634	-	14.754
Totaal	**239.819**	**43.962**	**- 1.056**	**- 9.476**	**- 8.484**	**264.764**

bedragen x € 1.000

Belangrijkste investeringen (groter dan € 1.000.000)	investeringen 2019
Belangrijkste investeringen	
Gronden en terreinen	**7.289**
Grondaankoop Nijkerkerweg 128/132	2.509
Grond Eendrachtstraat	3.569
Grond Scherpenzeelseweg	1.211
Bedrijfsgebouwen	**9.394**
Dorpshuis Garderen	1.452
Dorpshuis 't Trefpunt (bouw)	1.213
OHP2018 Nieuwb de Branding/Veller/Burgthof 6 lok	2.521
OHP2018 Fraanjeschool/De Vesting - verv nieuwbouw	4.208
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	**10.929**
Spoorkruising Harselaar	4.234
Hoofdstructuur Holzenbosch II en III	1.128
OAS Garderen deelrealisatie VBM riolering	2.501
GRP - Verbetermaatregel De Glind	1.579
Uitbreiding begraafplaats Plantage	1.486
Overige	**1.684**
Uren investeringen 2019	1.684
Belangrijkste investeringen	**29.297**
Overige investeringen	**12.761**
Totaal	**42.058**

Vlottende activa

Voorraden

Voor wat betreft de voorraden gronden wordt in het schema hieronder met name de mutatie getoond op balansniveau. De bedragen onder vermeerderingen betreffen veelal kosten voor aankoop, bouw- en woonrijp maken van gronden. Onder de verminderingen zijn de verkopen en erfpachten opgenomen als mede grondmutaties tussen complexen onderling. Bij de resultaatnemingen gaat het om verlies- en winstnemingen in het boekjaar. Voor een nadere toelichting op de resultaten van de grondexploitaties wordt verwezen naar paragraaf 5.

In bijlage 2 van deze jaarverslaggeving vindt u een uitgebreid overzicht van de boekwaarden, resultaatnemingen en te verwachten resultaten per complex.

Voor te verwachten verliezen op grondexploitaties is een verliesvoorziening getroffen. In de jaarrekening van 2019 is een bijstelling van deze voorziening opgenomen. In bijlage 3 is een verloopoverzicht opgenomen van deze voorziening gespecificeerd naar complex.

bedragen x € 1.000

Voorraden	Boek-waarde 1-1-2019	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Resultaat-nemingen	Boek-waarde 31-12-2019
Voorraden bouwgrond					

Voorraden: Bouwgrond in exploitatie	94.489	10.217	- 29.952	6.813	81.567
Totaal voorraden bouwgrond	**94.489**	**10.217**	**- 29.952**	**6.813**	**81.567**
Voorziening bouwgrond					
Voorziening bouwgrond in exploitatie	- 27.082	-	1.501	-	- 25.581
Totaal voorziening bouwgrond	**- 27.082**	**-**	**1.501**	**-**	**- 25.581**
Totaal	**67.408**	**10.217**	**- 28.451**	**6.813**	**55.986**

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa

Vorderingen

De voorziening voor dubieuze debiteuren is nagenoeg gelijk gebleven met voorgaand jaar. We werken hier met een vaste storting per jaar in deze voorziening. De stand van de voorziening is voldoende van omvang. De voorziening debiteuren is een totaalpost voor debiteuren algemeen, belasting debiteuren, WZI en debiteuren overheid om oninbare vorderingen op te vangen.

De vorderingen op GBO BV bestaan uit facturen welke door de gemeente zijn betaald ten behoeve van GBO BV. Deze zijn in een rekeningcourant-verhouding opgenomen. Vanaf 2016 wordt hier rente over in rekening gebracht. Hierdoor loopt deze vordering jaarlijks op. Het bedrag van ‘Nog te ontvangen bedragen’ bestaat uit diverse kleinere overlopende posten.

In de vorderingen was in 2018 een bedrag van € 9 miljoen opgenomen dat tijdelijk als surplus is ondergebracht in de schatkist van het Rijk. Het betreft een momentopname per eind december 2018. Deze stand fluctueert met de gelden die op de bank binnenkomen en betalingen die er uit gaan. Vanwege een substantiële subsidie ontvangst op jaareinde is dit plussaldo ontstaan en is begin januari 2019 ingezet voor aflossingen op onze geldleningen.

Liquide middelen

De liquide middelen vertonen een debetstand (een schuld) van € 352.000.

Overlopende activa

Dit onderdeel bestaat uit een aantal balans posten welke periodiek muteren. De grootste post betreft de nog te ontvangen BTW/BCF gelden. De aangifte voor het BTW compensatiefonds (BCF) wordt éénmaal per jaar ingediend, aan het einde van het boekjaar. De beschikkingen van de BCF aangiften worden altijd in juni door de belastingdienst verzonden waarna uitbetaling volgt. Per kwartaal worden voorschotten door de belastingdienst uitgekeerd. Deze zijn opgenomen onder de debiteuren overheid. Eind 2019 is onder andere hierin een bedrag opgenomen van het voorschot over het 4e kwartaal 2019. Het gaat daarbij om een bedrag van € 250.000. Dit is in januari 2020 ontvangen. Naast het te vorderen belastingbedrag is er een post van overige overlopende activa. Dit zijn veelal vooruit betaalde bedragen.

bedragen x € 1.000

Vorderingen	**31-dec-2018**	**31-dec-2019**
Debiteuren algemeen	2.400	3.092
Voorziening debiteuren	- 593	- 569
Debiteuren belastingen	519	553
Debiteuren WZI (WWB, WMO en andere regelingen)	559	290
Vorderingen op GBO BV	2.077	2.077
Debiteuren overheid	2.060	762
Nog te ontvangen bedragen	1.285	947
Overige vorderingen	10	10
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist	9.000	-
Totaal	**17.318**	**7.162**

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	**31-dec-2018**	**31-dec-2019**
Bank Nederlandse gemeenten	2.483	352
Totaal	**2.483**	**352**

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	**31-dec-2018**	**31-dec-2019**
Nog te verrekenen BTW / BCF	8.907	8.843
Overige overlopende activa	174	174

Totaal	**9.081**	**9.016**

Passiva

Eigen vermogen

Reserves

In bijgaand overzicht vindt u het verloopoverzicht van de reserves over het afgelopen boekjaar. Reserves kunnen op verschillende manieren worden aangesproken. In het overzicht ziet u de stortingen en onttrekkingen ten laste en ten gunste van de exploitatie. In 2016 is het BBV gewijzigd waardoor reserves niet meer ingezet mogen worden als dekkingsmiddel bij investeringen. De onttrekkingen uit de reserves zijn steeds gebaseerd op expliciet vastgesteld beleid dan wel op separate raadsbesluiten. Dit geldt evenzo voor de toevoegingen aan de reserves.

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 1-1-2019	Stortin-gen	Onttrek-kingen	Saldo 31-12-2019
Algemene reserve				
Reserve Algemene reserve	26.957	27.733	- 20.667	34.023
Algemene reserve	**26.957**	**27.733**	**- 20.667**	**34.023**
Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)				
Reserve Verkeersmaatregelen	1.274	-	- 60	1.214
Reserve Bovenformatieven	519	350	- 344	525
Reserve bovenwijks	8.913	6.622	- 8.181	7.355
Reserve Co-financiering Food Valley	301	-	- 78	223
Reserve Evenementenhal	150	-	- 75	75
Reserve precariobelasting	6.272	1.555	- 7.827	-
Reserve Sociaal Domein	1.486	-	- 121	1.365
Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)	**18.915**	**8.527**	**- 16.686**	**10.757**
Bestemmings reserve (inkomensfunctie)				
Res. Egalisatiefonds rente doorb. Grondexploitaties	1.695	-	- 578	1.117
Reserve Nuon gelden	7.979	20.180	-	28.159
Bestemmings reserve (inkomensfunctie)	**9.674**	**20.180**	**- 578**	**29.276**
Bestemmings reserve (lasten activa)				
Reserve Kapitaallasten	16.906	-	- 1.015	15.891
Bestemmings reserve (lasten activa)	**16.906**	**-**	**- 1.015**	**15.891**
Totaal	**72.453**	**56.440**	**- 38.945**	**89.948**

Onverdeeld resultaat

Onder het eigen vermogen wordt naast de reserves het resultaat van het boekjaar opgenomen. De voorgestelde resultaatbestemming is nog niet verwerkt in de reserves.

bedragen x € 1.000

Onverdeeld resultaat	31-dec-2018	31-dec-2019
Resultaat boekjaar	15.577	1.881
Totaal	**1.092**	**1.881**

Vreemd vermogen

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen worden onderverdeeld in een tweetal soorten. De eerste soort voorzieningen zijn bedoeld voor de egalisatie van lasten. Deze worden gebruikt ter regulering van jaarlijks schommelende lasten. Aan deze voorzieningen liggen beheersplannen ten grondslag. Periodiek worden deze plannen herzien en door de raad vastgesteld.

De andere voorzieningen worden opgenomen op basis van reëel in te schatten risico's. De grootste voorziening die u hierin aantreft is de voorziening bovenwijkse investeringen. Deze is gevormd op basis van de nota bovenwijkse investeringen welke de raad heeft vastgesteld in 2013.

De toevoeging aan de voorziening De Burgt heeft plaatsgevonden bij het vaststellen van de jaarrekening 2017 van GBO BV. De stand van deze voorziening sluit aan op het negatieve eigen vermogen in GBO BV, conform vastgesteld beleid. De gemeente is 100% aandeelhouder van deze B.V.

Als laatste hebben we een voorziening WAO. In deze voorziening wordt jaarlijks een vast bedrag gestort, conform begroting. De onttrekkingen worden gevormd door de uitkeringen die de gemeente in het kader van het eigen risicodragerschap moet doen. Jaarlijks wordt, bij het opmaken van de begroting, beoordeeld of de vaste storting voldoende is om tot een adequate voorzieningstand te komen.

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 1-1-2019	Stortin-gen	Onttrek-kingen	Aanwen-dingen	Saldo 31-12-2019
Voorzieningen (egalisatie lasten)					
Egalisatievoorziening riolering GRP	1.912	96	-	-	2.008
Voorziening afwaardering activa	329	-	-	-	329
Voorziening Groot onderhoud wegen	1.441	3.419	-	- 2.570	2.290
Voorziening liquidatie Permar	609	82	-	- 48	643
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.445	1.421	-	- 1.068	2.797
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	190	-	-	-	190
Voorziening ontwikkelingsfonds platteland	566	203	-	- 188	581
Totaal Voorzieningen (egalisatie lasten)	**7.491**	**5.221**	**-**	**- 3.874**	**8.838**
Voorzieningen (verplichting risico's)					
Voorziening Bovenwijkse investeringen	5.760	-	-	-	5.760
Voorziening De Burgt	1.258	121	-	-	1.380
Voorziening WAO	225	120	-	- 130	215
Totaal Voorzieningen (verplichting risico's)	**7.244**	**241**	**-**	**- 130**	**7.355**
Totaal	**14.735**	**5.462**	**-**	**- 4.005**	**16.193**

Langlopende schulden

De langlopende schulden bestaan uit twee onderdelen. Een deel betreft de leningen die bij de BNG zijn opgenomen. Een ander deel betreft de schuld vanuit spaarhypotheken. Daarin zien we een daling qua schuld. De post langlopende leningen is met ca € 3,2 miljoen afgenomen in 2018. Voor het financieringsbeleid wordt verwezen naar paragraaf 4 van deze jaarverslaggeving.

bedragen x € 1.000

Langlopende schulden	31-dec-2018	Opname	Aflossing	31-dec-2019
Opgenomen langlopende leningen	375.737	10.000	-	385.737
Aflossing Onderhandse leningen	- 166.605	-	29.845	- 196.450
Spaarsaldo hypotheken	1.063	- 296	-	767
Totaal	**210.195**	**9.704**	**29.845**	**190.055**

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

Bij de kortlopende schulden zien we dat in 2018 de kasgeldlening is afgelost. In paragraaf 4 vindt u nadere informatie rond ons treasurybeleid en wordt dieper ingegaan op onze financieringsstrategie. In de nog te betalen bedragen zijn kosten opgenomen waar we nog facturen voor verwachten. Dit zijn reguliere bedragen die jaargrensoverschrijdend zijn.
De post 'overig' betreft voornamelijk de nog te betalen vennootschapsbelasting.

bedragen x € 1.000

Kortlopende schulden	31-dec-2018	31-dec-2019
Crediteuren	5.632	10.256
Kasgeldleningen	-	14.000
Nog te betalen bedragen	9.814	9.320
Waarborgsommen	1.198	1.212
Totaal	**16.644**	**34.787**

Overlopende passiva

Het grootste onderdeel van de overlopende passiva betreffen gelden die we ontvangen hebben en die betrekking hebben op komende uitgaven. Daarnaast is de nog te betalen loonbelasting hierin opgenomen; dit betreft de aangifte over de maand december.

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	31-dec-2018	31-dec-2019
Nog te betalen loonbelasting	1.854	204
Nog te betalen individueel keuze budget	-	2
Nog te betalen WWB/WMO/IOAZ gelden	400	399
Nog te betalen grondtransacties	213	108
Vooruit ontvangen bedragen	1.204	1.268
Overige overlopende passiva	591	504
Overig	2.241	923
Totaal	**6.503**	**3.406**

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen worden meerjarige financiële verplichtingen opgenomen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden. Deze bestaan onder andere uit de volgende onderdelen:

1. Niet opgenomen verlofuren medewerkers (€ 1.099.000).
2. Wachtgeldverplichting (€ 115.000).

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019. Wel heeft het COVID-19 virus gevolgen voor de financiën van 2020 vanwege de maatschappelijke impact. Dit is dan ook een gebeurtenis na balansdatum die niets zegt over de situatie op balansdatum maar wel iets zegt over de situatie na balansdatum en voordat de jaarstukken worden vastgesteld. De effecten van het COVID-19 virus zijn op dit moment onzeker, waarbij ook de financiële invloed nog niet is in te schatten. Zoals geschetst in de paragraaf Weestandsvermogen zijn de mogelijke (financiële) effecten van het Corona virus nog niet meegenomen in de actualisatie van de risico's in de jaarrekening 2019. Bij de begroting 2021 verwachten wij een actualisatie van de risico's inclusief de
gevolgen van de uitbraak van de Corona virus te kunnen geven. Verder informeren wij de raad tussentijds van de acties van het college (en eventuele risico's en beheersmaatregelen) ten gevolge van de Corona crisis .

Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de feitelijke geldstromen die in een organisatie in de loop van een boekjaar binnenkomen en uitgaan.

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in verschillende onderdelen zoals:
De kasstroom uit operationele activiteiten laat een positieve kasstroom zien over 2019 van € 40,5 mln.
De kasstroom uit investeringsactiviteiten laat een negatieve kasstroom zien over 2019 van € 34,4 mln.
De kasstroom uit financieringsactiviteiten laat een negatieve kasstroom zien over 2019 van € 6,1 mln.
Per saldo is onze liquiditeitspositie dus per einde 2019 met € 22 mln afgenomen.

Gecombineerd geven de balans, de resultatenrekening en het kasstroomoverzicht een volledig beeld van het financiële reilen en zeilen van een onderneming. De balans toont de waarde van de bezittingen en schulden op enig moment en de resultatenrekening verschaft inzicht in de opbrengsten en kosten in een periode. Het kasstroomoverzicht ten slotte geeft inzicht in de inkomsten en uitgaven in die periode.

bedragen x € 1.000

Kasstroomoverzicht	Rekening 2019
Kasstroom uit operationele activiteiten	
Saldo jaarrekening	2.842
Afschrijvingen	9.476

Mutatie werkkapitaal (afname)		13.688
- Mutatie voorraden (afname)	11.421	
- Mutatie vorderingen (afname)	1.220	
- Mutatie kortlopende schulden excl. Bankschulden (toename)	1.047	
Mutatie reserves (toename)		1.918
Mutatie voorzieningen (toename)		1.458
Kasstroom uit operationele activiteiten		**29.382**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen immateriële vaste activa		- 283
Desinvesteringen immateriële vaste activa		538
Investeringen materiële vaste activa		- 42.058
Desinvesteringen materiële vaste activa		7.865
Investeringen financiële vaste activa		- 1.621
Desinvesteringen financiële vaste activa		1.137
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**- 34.422**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opname langlopende geldleningen		9.704
Aflossing langlopende geldleningen		- 29.845
Mutatie kasgeldleningen (toename)		14.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**- 6.141**
Mutatie geldmiddelen (afname)		**- 11.180**
De mutatie in geldmiddelen is als volgt te specificeren		
Liquide middelen ultimo vorig dienstjaar:		11.482
Liquide middelen ultimo dienstjaar:		- 659
Mutatie geldmiddelen (afname)		**- 12.141**

Wet normering topinkomens (WNT)

In het kader van de wet normering topinkomens (WNT) is de gemeente verplicht de salariskosten van topfunctionarissen in de jaarverslaggeving expliciet te vermelden. In de wet worden voor gemeenten de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionaris. De WNT-norm is opgebouwd uit drie componenten te weten:

1. Beloning (zoals regulier bruto salaris, eindejaarsuitkering, vaste bruto componenten);
2. Beloningen betaalbaar op termijn (zoals de werkgeversbijdrage voor pensioen, arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, betalingen bij arbeidsongeschiktheid);
3. Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen (zoals belaste reiskostenvergoedingen).

Het totale normbedrag is voor 2019 vastgesteld op € 194.000. Onderstaand treft u de bedragen aan die voor rekening van de gemeente komen in 2019 en 2018.

Wet normering topinkomens (WNT)	2019 Gemeente secretaris	Griffier
Aantal fte (1 fte = 36 uur per week)	1	1
Naam functionaris	H.F.B. van Steden	I. Bakker
Datum in dienst	1-7-2003	1-2-2018
1. Beloning	112.911	91.515
2. Beloningen betaalbaar op termijn	19.222	15.505
3. Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen	708	535
Totaal	**€ 132.841**	**€ 107.555**

vergelijking voorgaand jaar

Wet normering topinkomens (WNT)	2018 Gemeente secretaris	Griffier
Aantal fte (1 fte = 36 uur per week)	1	1
Naam functionaris	H.F.B. van Steden	I. Bakker
Datum in dienst	1-7-2003	1-2-2018
1. Beloning	106.877	77.735
2. Beloningen betaalbaar op termijn	17.491	12.886
3. Belaste vaste en variabele kostenvergoedingen	555	191
Totaal	**€ 124.923**	**€ 90.812**

Bijlagen

Bijlage 1. Accountantsverklaring

Bijlage 2. Bouwgronden in Exploitatie

Bouwgronden in exploitatie (BIE)

Onderstaand vindt u een totaaloverzicht van de bouwgronden in exploitatie (BIE).

In de kolom ‘Resultaatneming t/m 2018’ zijn de resultaten weergegeven die reeds verwerkt zijn in de boekwaarden. Dit betreffen onder andere reeds geboekte afwaarderingen als ook voorlopige winstnemingen die in voorgaande jaren al in het resultaat verwerkt zijn.

De boekwaarden van de grondvoorraden worden weergegeven per begin- en per einde van het boekjaar. Deze boekwaarde is het saldo van de kosten minus de opbrengsten die we in de betreffende grondcomplexen hebben gerealiseerd. Daar waar een complex een negatieve boekwaarde laat zien hebben we reeds meer inkomsten gerealiseerd dan uitgaven.
De kolom vermeerdering geeft het bedrag aan dat we in het afgelopen jaar hebben uitgegeven per complex.
De kolom vermindering geeft het bedrag weer van de inkomsten van het afgelopen jaar.

In de kolom 'Resultaatneming 2019' staan de resultaten van de vier in 2019 afgesloten projecten vermeld als ook de tussentijdse winstnemingen van een zes-tal projecten.

Bij de volgende projecten is een tussentijdse winst in 2019 genomen:
Holzenbosch I
Harselaar Zuid Fase 1A
Harselaar West West
Puurveen
De Enk (Valkhof)
Wikselaarse Eng (Holzenbosch III)

Afgesloten zijn de projecten:
Voorzieningenstrook Lunterseweg
Harselaar-Driehoek West
Schoutenstraat
Stroe VI

Voorlopig afgesloten projecten, die overgebracht zijn naar de materiële vaste activa, betreffen:
Herontwikkeling stortlocatie Hessenweg
Herontwikkeling Scherpenzeelseweg
Herontwikkeling Eendrachtstraat
Herontwikkeling Lijsterstraat
Herontwikkeling Zonnebloemstraat
Puurveenseweg

In de kolommen ‘nog te maken kosten’ en ‘nog te ontvangen opbrengsten’ ziet u per complex wat we nog verwachten aan uitgaven en inkomsten. Deze totale bedragen zijn opgebouwd uit de achterliggende details uit de grondexploitaties. In de MPG (Meerjaren Prognose Grondexploitaties) zijn de details per complex inzichtelijk, per kosten- en opbrengstsoort.

Tabel BIE

bedragen x € 1.000

Voorraad bouwgrond in exploitatie	Resultaatneming t/m 2018	Boekwaarde begin djr	Vermeerdering	Vermindering	Resultaatneming in 2019	Boekwaarde einde djr	Restant uitgeefbare grond	BW per restant uitgeefbare m2	Nog te maken kosten	Nog te ontvangen opbrengsten	Verwacht eindresultaat eindwaarde	Getroffen voorziening	Verwacht jaar van afronding
Bedrijventerrein													
800003 - Thorbeckelaan Zuid	-	8.617	296	- 1.697	-	7.216	4,26 ha	169	1.183	- 8.082	- 318	318	2023
800008 - Briellaerd Noord	-	2.403	55	- 1.154	-	1.304	0,04 ha	3591	197	- 617	- 883	883	2020

800020 - Harselaar Centraal	-	23.914	1.089	- 10.257	-	14.745	0,22 ha	6559	832	- 946	- 14.632	14.632	2020
800026 - Harselaar Driehoek West	1.203	- 1.082	485	-	597	-	-	0	- 2.945	2.945	593	-	2019
800029 - Harselaar Zuid fase 1a	8.144	- 2.521	3.434	- 4.883	3.566	- 404	2,63 ha	-15	5.246	- 8.528	3.686	-	2021
800031 - Harselaar West West	758	- 444	72	- 134	106	- 400	-	0	427	- 30	3	-	2020
800044 - Thorbeckelaan Noord	-	1.246	32	- 17	-	1.261	0,83 ha	152	1.784	- 2.185	- 859	859	2026
800047 - Herontwikkeling Tolnegenweg	-	1.755	172	- 7	-	1.920	0,77 ha	249	692	- 1.894	- 717	717	2023
800069 - Harselaar Zuid fase 1b + 2	-	4.971	449	- 3	-	5.416	8,80 ha	62	7.495	- 19.815	6.904	-	2029
800078 - BTP Herontwikkeling Nijkerkerweg 119	273	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	2018
Totaal Bedrijventerrein	**10.378**	**38.858**	**6.083**	**- 18.152**	**4.269**	**31.058**	**17,55 ha**		**14.910**	**- 39.152**	**- 6.223**	**17.409**	
Woningbouw													
800001 - Jonkersweg	-	103	-	-	-	103	-	0	-	-	-	-	2018
800001 - Jonkersweg 2019	725	- 103	-	-	-	- 103	-	0	-	-	-	-	2018
800006 - Schoolterrein Hessenweg (Meerwaarde)	-	97	2	-	-	99	-	0	85	- 866	681	-	2022
800010 - Veller I	-	2.891	72	-	-	2.964	-	0	- 87	273	- 3.150	3.150	2020
800011 - Veller II	-	8	1.163	- 489	-	682	0,12 ha	579	663	- 266	- 1.079	1.079	2020
800012 - Voorzieningenstrook Lunterseweg	-	- 203	8	-	195	-	-	0	- 5.289	5.289	194	-	2019
800018 - Herontwikkeling stortlokatie Hessenweg	-	95	- 95	- 0	-	-	-	0	- 97	1	-	-	2023
800024 - Holzenbosch I	2.462	317	1.241	- 2.737	1.254	75	3,55 ha	2	3.956	- 7.550	3.519	-	2022
800025 - Holzenbosch II	-	1.960	104	- 2	-	2.062	2,06 ha	100	2.884	- 6.580	1.634	-	2024
800033 - Puurveen	2.858	566	20	- 733	388	240	0,16 ha	147	88	- 334	6	-	2020
800036 - Herontwikkeling Schoutenstraat 109	-	703	120	- 7	- 815	-	-	0	- 4.635	4.635	-	-	2019
800043 - Bloemendal	-	32.451	3.887	- 478	-	35.860	25,96 ha	138	46.739	- 88.476	5.876	-	2029
800045 - Verbindingsweg	-	4.700	293	- 9	-	4.984	1,72 ha	290	2.888	- 4.037	- 3.835	3.835	2023
800050 - Herontwikkeling Scherpenzeelseweg 10	- 4.000	1.187	- 1.187	- 0	-	-	-	0	- 5.229	4.018	-	-	2020
800054 - Herontwikkeling Sandersstraat 5	60	0	0	-	-	0	-	0	-	-	-	-	2018
800061 - Herontwikkeling Eendrachtstraat 31	-	3.501	- 3.496	- 6	-	-	-	0	- 3.611	42	-	-	2024
800068 - Oostbroek fase 1 en 2	-	4.564	241	- 20	-	4.785	2,64 ha	182	4.613	- 10.265	867	-	2024
800072 - Herontwikkeling Wildzoom 2-6	-	393	229	- 598	-	24	-	0	129	- 44	- 109	109	2020
800073 - Herontwikkeling Iepenhof 29	-	254	90	-	-	344	0,42 ha	82	454	- 1.617	819	-	2021
800074 - De Enk	-	750	- 27	- 1.679	342	- 614	-	0	401	- 0	213	-	2020
800075 - Lijsterstraat 2	-	60	- 60	-	-	-	-	0	- 62	-	-	-	2021
800076 - Herontwikkeling Putterweg 1	-	100	45	-	-	146	0,20 ha	73	399	- 546	1	-	2022
800079 - Stroe VI	1.245	- 975	161	-	814	-	-	0	- 2.576	2.576	-	-	2019
800081 - Herontwikkeling Achterveldseweg 13	32	525	110	- 37	-	598	0,28 ha	213	46	- 676	32	-	2020
800082 - Herontwikkeling Zonnebloemstraat 25	-	118	- 118	-	-	-	-	0	- 120	-	-	-	2021
800083 - Herontwikkeling Puurveenseweg 32	-	471	- 471	-	-	-	-	0	- 487	7	-	-	2020
800084 - Wikselaarse Eng	306	1.096	1.802	- 5.004	367	- 1.740	-	0	1.541	0	199	-	2020
Totaal Woningbouw	**3.689**	**55.631**	**4.134**	**- 11.800**	**2.544**	**50.509**	**37,11 ha**		**42.691**	**- 104.415**	**5.870**	**8.173**	
Totaal voorraad bouwgrond in exploitatie	**14.067**	**94.489**	**10.217**	**- 29.952**	**6.813**	**81.567**	**54,66 ha**		**57.601**	**- 143.568**	**- 353**	**25.582**	

Bijlage 3. Verloop voorziening grondexploitaties

Verloopoverzicht voorzieningen grondexploitaties

bedragen x € 1.000

Voorziening grondexploitaties	31-dec-2018	Mutatie 2019	31-dec-2019
Bedrijventerreinen			
800003 - Thorbeckelaan Zuid	231	86	318
800008 - Briellaerd Noord	969	-86	883
800020 - Harselaar Centraal	14.640	-8	14.632
800044 - Thorbeckelaan Noord	407	451	859
800047 - Herontwikkeling Tolnegenweg	1.114	-396	717
Totaal Bedrijventerreinen	**17.361**	**48**	**17.409**
Woningbouw			
800010 - Veller I	3.088	62	3.150
800011 - Veller II	1.382	-303	1.079
800036 - Herontwikkeling Schoutenstraat 109 (GvP)	948	-948	0
800045 - Verbindingsweg	3.894	-60	3.835
800072 - Herontwikkeling Wildzoom 2-6	247	-138	109
800073 - Herontwikkeling Iepenhof 29	150	-150	0
800076 - Herontwikkeling Putterweg 1	11	-11	0
Totaal Woningbouw	**9.721**	**-1.549**	**8.172**
Totaal voorziening	**27.082**	**-1.501**	**25.581**

Bijlage 4. Overzicht programma's en producten

Programma 1

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Rekening 2018	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	- 8.204	- 9.633	- 8.915	- 8.721	195 V

111 Lokaal onderwijsbeleid	*- 3.271*	*- 3.773*	*- 2.956*	*- 2.904*	*52 V*
112 Reïntegratie	*- 1.036*	*- 1.241*	*- 1.351*	*- 1.307*	*44 V*
113 Maatschappelijke zorg	*- 3.896*	*- 4.619*	*- 4.609*	*- 4.509*	*99 V*
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 5.004	- 5.721	- 5.642	- 5.551	91 V
121 Sportstimulering	*- 122*	*- 154*	*- 109*	*- 97*	*13 V*
122 Sociaal-cultureel werk	*- 1.189*	*- 1.246*	*- 1.168*	*- 1.134*	*34 V*
123 Volksgezondheid en preventie	*- 3.693*	*- 4.321*	*- 4.365*	*- 4.321*	*44 V*
1.3 Gemeentelijk vangnet	- 39.808	- 40.580	- 42.907	- 43.694	- 788 N
131 Inkomensvoorziening	*- 9.954*	*- 10.126*	*- 9.822*	*- 9.621*	*201 V*
132 Voorzieningen inwoners met beperking	*- 29.854*	*- 30.454*	*- 33.085*	*- 34.073*	*- 989 N*
Totaal Lasten	**- 53.016**	**- 55.934**	**- 57.464**	**- 57.966**	**- 502 N**
Baten					
1.1 Zelfredzame inwoners	856	1.277	1.228	1.206	- 21 N
111 Lokaal onderwijsbeleid	*840*	*1.207*	*1.208*	*1.206*	*- 2 N*
112 Reïntegratie	*-*	*20*	*20*	*0*	*- 20 N*
113 Maatschappelijke zorg	*16*	*50*	*-*	*1*	*1 V*
1.2 Sociale en vitale samenleving	18	29	29	12	- 17 N
122 Sociaal-cultureel werk	*18*	*29*	*29*	*12*	*- 17 N*
1.3 Gemeentelijk vangnet	10.334	10.660	9.043	9.974	930 V
131 Inkomensvoorziening	*8.448*	*8.225*	*7.466*	*7.264*	*- 202 N*
132 Voorzieningen inwoners met beperking	*1.885*	*2.436*	*1.577*	*2.710*	*1.133 V*
Totaal Baten	**11.207**	**11.967**	**10.300**	**11.192**	**892 V**
Saldo van baten en lasten	**- 41.808**	**- 43.967**	**- 47.163**	**- 46.774**	**390 V**
Resultaat	**- 41.808**	**- 43.967**	**- 47.163**	**- 46.774**	**390 V**

Programma 2

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Rekening 2018	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 995	- 982	- 927	- 910	17 V
211 Promotie economie	*- 995*	*- 982*	*- 927*	*- 910*	*17 V*
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 2.601	- 143	3.779	3.735	- 44 N
221 Economisch structuurbeleid	*- 212*	*- 143*	*- 144*	*- 150*	*- 6 N*
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	*- 2.389*	*-*	*3.923*	*3.885*	*- 38 N*
2.3 Bereikbaarheid	- 2.019	- 3.118	- 11.118	- 10.441	677 V
231 Verkeer	*- 1.517*	*- 2.576*	*- 10.587*	*- 9.868*	*720 V*
232 Parkeren	*- 502*	*- 543*	*- 531*	*- 574*	*- 43 N*
Totaal Lasten	**- 5.615**	**- 4.244**	**- 8.266**	**- 7.616**	**650 V**
Baten					
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	20.433	47	7.261	10.888	3.626 V
221 Economisch structuurbeleid	*46*	*47*	*47*	*44*	*- 2 N*
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	*20.387*	*-*	*7.215*	*10.844*	*3.629 V*
2.3 Bereikbaarheid	1.038	1.058	1.114	1.076	- 38 N
231 Verkeer	*8*	*8*	*-*	*0*	*0 V*
232 Parkeren	*1.030*	*1.051*	*1.114*	*1.075*	*- 39 N*
Totaal Baten	**21.471**	**1.105**	**8.375**	**11.964**	**3.588 V**
Saldo van baten en lasten	**15.856**	**- 3.139**	**109**	**4.347**	**4.238 V**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen					
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	-	-	8.181	8.181	- 0 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	*-*	*-*	*8.181*	*8.181*	*- 0 N*
Totaal Onttrekkingen	**-**	**-**	**8.181**	**8.181**	**- 0 N**
Toevoegingen					
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 8.913	-	- 10.576	- 10.576	- 0 N
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	*- 8.913*	*-*	*- 10.576*	*- 10.576*	*- 0 N*
Totaal Toevoegingen	**- 8.913**	**-**	**- 10.576**	**- 10.576**	**- 0 N**
Mutatie reserves	**- 8.913**	**-**	**- 2.395**	**- 2.395**	**- 0 N**

Resultaat	6.942	- 3.139	- 2.285	1.953	4.238 V

Programma 3

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving	Rekening 2018	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	- 1.869	- 482	- 574	- 1.796	- 1.222 N
311 Volkshuisvesting	*- 389*	*- 482*	*- 453*	*- 860*	*- 407 N*
312 Grondexploitatie woningen	*- 1.480*	*- 0*	*- 121*	*- 936*	*- 815 N*
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 32.182	- 31.087	- 32.538	- 32.556	- 17 N
321 Veiligheid	*- 4.687*	*- 4.888*	*- 4.923*	*- 4.973*	*- 50 N*
322 Groen	*- 3.091*	*- 3.229*	*- 3.147*	*- 3.250*	*- 103 N*
323 Begraven	*- 759*	*- 679*	*- 677*	*- 631*	*45 V*
324 Afvalinzameling en -verwerking	*- 4.493*	*- 5.502*	*- 5.523*	*- 5.249*	*274 V*
325 Riolering & water	*- 5.818*	*- 3.368*	*- 3.551*	*- 3.610*	*- 58 N*
326 Milieu & ruimtelijke ordening	*- 6.831*	*- 6.831*	*- 7.948*	*- 8.032*	*- 84 N*
327 Wegen	*- 5.741*	*- 5.785*	*- 5.964*	*- 5.883*	*81 V*
328 Reiniging en vuilbeheersing	*- 762*	*- 805*	*- 806*	*- 928*	*- 122 N*
3.3 Adequate voorzieningen	- 19.821	- 19.239	- 19.587	- 19.206	381 V
331 Publiekszaken	*- 1.157*	*- 1.356*	*- 1.144*	*- 1.024*	*120 V*
332 Huisvesting onderwijs	*- 7.839*	*- 6.691*	*- 6.311*	*- 6.246*	*66 V*
333 Bibliotheek	*- 984*	*- 965*	*- 959*	*- 958*	*1 V*
334 Kunst en cultuur	*- 2.520*	*- 2.338*	*- 2.332*	*- 2.380*	*- 48 N*
335 Sportaccomodaties	*- 6.382*	*- 6.464*	*- 7.550*	*- 7.362*	*188 V*
336 Overige accomodaties	*- 497*	*- 601*	*- 428*	*- 394*	*34 V*
337 Speelvoorzieningen	*- 443*	*- 824*	*- 862*	*- 843*	*19 V*
Totaal Lasten	**- 53.872**	**- 50.807**	**- 52.699**	**- 53.558**	**- 859 N**
Baten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	7.805	3	257	5.367	5.110 V
311 Volkshuisvesting	*15*	*3*	*63*	*460*	*397 V*
312 Grondexploitatie woningen	*7.790*	*-*	*194*	*4.908*	*4.713 V*
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	16.387	15.426	15.090	14.954	- 136 N
321 Veiligheid	*353*	*169*	*225*	*224*	*- 0 N*
322 Groen	*8*	*15*	*15*	*14*	*- 1 N*
323 Begraven	*732*	*795*	*810*	*677*	*- 132 N*
324 Afvalinzameling en -verwerking	*6.286*	*6.807*	*6.632*	*6.391*	*- 241 N*
325 Riolering & water	*4.586*	*4.554*	*4.602*	*4.581*	*- 20 N*
326 Milieu & ruimtelijke ordening	*4.309*	*3.028*	*2.748*	*3.004*	*255 V*
327 Wegen	*104*	*58*	*58*	*62*	*4 V*
328 Reiniging en vuilbeheersing	*8*	*-*	*-*	*-*	*-*
3.3 Adequate voorzieningen	3.877	3.137	3.970	3.716	- 255 N
331 Publiekszaken	*1.031*	*1.078*	*1.078*	*800*	*- 278 N*
332 Huisvesting onderwijs	*212*	*15*	*15*	*14*	*- 1 N*
333 Bibliotheek	*39*	*-*	*-*	*-*	*-*
334 Kunst en cultuur	*245*	*34*	*34*	*47*	*13 V*
335 Sportaccomodaties	*2.289*	*2.011*	*2.844*	*2.854*	*10 V*
336 Overige accomodaties	*61*	*-*	*-*	*-*	*-*
Totaal Baten	**28.068**	**18.566**	**19.317**	**24.037**	**4.720 V**
Saldo van baten en lasten	**- 25.803**	**- 32.241**	**- 33.382**	**- 29.521**	**3.861 V**
Resultaat	**- 25.803**	**- 32.241**	**- 33.382**	**- 29.521**	**3.861 V**

Programma 4

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en interne dienstverlening	Rekening 2018	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2019	Verschil
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
4.1 Bestuur	- 2.504	- 2.388	- 2.462	- 2.575	- 114 N
411 Raad	*- 1.091*	*- 1.072*	*- 1.195*	*- 1.215*	*- 20 N*
412 B&W	*- 995*	*- 865*	*- 869*	*- 947*	*- 78 N*
413 Bestuurlijke samenwerking	*- 418*	*- 451*	*- 398*	*- 414*	*- 16 N*
4.2 Interne dienstverlening	- 19.716	- 18.192	- 20.109	- 19.993	116 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	*- 1.701*	*- 1.251*	*- 1.323*	*- 1.313*	*9 V*
422 Ondersteuning organisatie	*- 18.014*	*- 16.942*	*- 18.787*	*- 18.680*	*107 V*
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	- 1.258	1.674	2.277	718	- 1.560 N

431 Treasury	*3.002*	*2.824*	*3.692*	*3.569*	*- 123 N*
432 Belastingen	*- 1.146*	*- 1.176*	*- 1.228*	*- 1.191*	*37 V*
433 Algemene uitkering	*-*	*-*	*1*	*- 66*	*- 67 N*
434 Overige baten en lasten	*- 2.806*	*- 1.162*	*- 1.384*	*- 2.579*	*- 1.195 N*
436 Werken voor derden	*- 308*	*1.188*	*1.197*	*985*	*- 212 N*
Totaal Lasten	**- 23.477**	**- 18.906**	**- 20.294**	**- 21.851**	**- 1.557 N**
Baten					
4.1 Bestuur	251	231	434	414	- 20 N
411 Raad	*251*	*231*	*231*	*211*	*- 20 N*
413 Bestuurlijke samenwerking	*-*	*-*	*203*	*203*	*- 0 N*
4.2 Interne dienstverlening	2.284	750	1.125	1.340	215 V
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	*1.174*	*468*	*696*	*794*	*98 V*
422 Ondersteuning organisatie	*1.111*	*282*	*429*	*546*	*117 V*
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	92.971	92.900	95.573	95.844	271 V
431 Treasury	*1.078*	*960*	*1.005*	*1.120*	*115 V*
432 Belastingen	*16.382*	*16.606*	*16.940*	*16.929*	*- 10 N*
433 Algemene uitkering	*73.418*	*75.087*	*77.053*	*76.915*	*- 137 N*
434 Overige baten en lasten	*1.701*	*4*	*241*	*389*	*147 V*
436 Werken voor derden	*392*	*244*	*334*	*489*	*156 V*
Totaal Baten	**95.506**	**93.881**	**97.131**	**97.597**	**466 V**
Saldo van baten en lasten	**72.029**	**74.975**	**76.838**	**75.746**	**- 1.091 N**
Mutatie reserves					
Onttrekkingen					
4.4 Resultaatbepaling	8.254	2.722	2.937	18.514	15.577 V
441 Mutaties reserves	*8.254*	*2.722*	*2.937*	*18.514*	*15.577 V*
Totaal Onttrekkingen	**8.254**	**2.722**	**2.937**	**18.514**	**15.577 V**
Toevoegingen					
4.4 Resultaatbepaling	- 4.038	- 1.905	- 2.461	- 18.037	- 15.577 N
441 Mutaties reserves	*- 4.038*	*- 1.905*	*- 2.461*	*- 18.037*	*- 15.577 N*
Totaal Toevoegingen	**- 4.038**	**- 1.905**	**- 2.461**	**- 18.037**	**- 15.577 N**
Mutatie reserves	**4.216**	**817**	**477**	**477**	**-**
Resultaat	**76.246**	**75.792**	**77.314**	**76.223**	**- 1.091 N**

Bijlage 5. Staat uit te voeren werken

bedragen x € 1.000

Staat uit te voeren werken	Afschr. termijn	Investering	Bijdrage / inkomsten	Beleidstoevoegingen t/m 2018	2019	Nr. oorspronkelijk investeringsplan *1)
2. Bedrijvigheid						
6058 Verkeer beleid en maatregelen						
Stationsomgeving Barneveld Centrum	20	197	-	10		bt 2009-12 (bt 2010-12)
6059 Parkeren transferium						
Transferium Barneveld Noord - voorzieningen	20	100		5		bt 2009-24 (bt 2010-24)
Totaal 2. Bedrijvigheid		**297**	**-**	**15**	**-**	
3. Leefbaarheid						
6171 Sportcomplexen						
BT I Speelruimte				13		
6160 Huisvesting bijzonder basisonderwijs						
Huisvesting primair onderwijs - renovaties	20	764	-	38	-	bt 2011
Huisvesting primair onderwijs	40	1.834		20		bt 2015/2016
6068 Algemeen milieubeleid						
BT S Gelderse aanpak energie					25	
6079 Speelvoorzieningen						
BT I Speelruimte				100	100	
6074 Groen algemeen						
BT S Groenstructuurplan					150	
Totaal 3. Leefbaarheid		**2.598**	**-**	**171**	**275**	

4. Bestuur en interne dienstverleningen					
6037 Personeel en organisatorische ondersteuning					
BT S Garantiebanen					125
Totaal 4. Bestuur en interne dienstverleningen	**-**	**-**	**-**	**125**	
Totaal staat uit te voeren werken	**2.895**	**-**	**186**	**400**	

*1) bt = beleidstoevoeging

Bijlage 6. Activa overzichten

Immateriële vaste activa

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2019	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2019
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	530	266	- 538	56	-	315
Bijdrage derden	68	17	-	- 43	-	43
Totaal	**599**	**283**	**- 538**	**14**	**-**	**357**

Materiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2019	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrij-vingen	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2019
Economisch nut						
Gronden en terreinen	26.794	10.649	-	- 253	-	37.190
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	9.000	3.713	-	- 486	-	12.227
Woonruimten	1.836	-	-	- 65	-	1.771
Bedrijfsgebouwen	113.209	12.581	- 444	- 3.941	-	121.404
Vervoermiddelen	2.102	911	- 6	- 390	- 3	2.613
Machines, apparaten en installaties	6.148	826	- 6	- 703	-	6.266
Gronden in erfpacht	16.242	- 634	-	-	-	15.608
Overige	9.110	1.220	- 19	- 1.387	-	8.924
Totaal Economisch nut	**184.441**	**29.267**	**- 476**	**- 7.226**	**- 3**	**206.003**
Maatschappelijk nut						
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	8.668	7.511	1.404	200	- 8.181	9.602
Bedrijfsgebouwen	10	-	-	- 3	-	6
Vervoermiddelen	57	-	-	- 8	-	49
Machines, apparaten en installaties	156	5	- 5	- 11	-	145
Overige	3.052	2.313	- 24	- 408	- 300	4.632
Totaal Maatschappelijk nut	**11.943**	**9.829**	**1.374**	**- 230**	**- 8.481**	**14.435**
Economisch nut, dekking door heffing						
Gronden en terreinen	226	-	-	-	-	226
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	23.053	2.957	- 280	- 975	-	24.754
Bedrijfsgebouwen	626	-	-	- 37	-	590
Vervoermiddelen	757	5	-	- 144	-	618
Machines, apparaten en installaties	2.666	-	-	- 209	-	2.457
Overige	605	-	-	- 34	-	571
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	**27.932**	**2.962**	**- 280**	**- 1.399**	**-**	**29.215**
Totaal	**224.316**	**42.058**	**619**	**- 8.856**	**- 8.484**	**249.652**

Financiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boek-waarde 1-1-2019	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrijv./ Aflossing	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2019
Kapitaalverstrekking deelnemingen	87	-	-	-	-	87
Leningen aan deelnemingen	449	-	-	-	-	449
Overige langlopende leningen	14.367	1.621	- 1.137	- 634	-	14.218
Totaal	**14.904**	**1.621**	**- 1.137**	**- 634**	**-**	**14.754**

Bijlage 7 Kerngegevens

bedragen x € 1.000

Kerngegevens	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Raming 2019	In maand-raportage
1. Participatie en ondersteuning				
Uitkeringsgerechtigden				

• IOAW	33	24	28	
• IOAZ	1	1	1	
• WWB	690	533	636	
• Totaal	724	558	665	ja
Unieke ontvangers vangnetvoorziening Jeugd	1.850	1.889	1.400	ja
Unieke ontvangers vangnetvoorziening WMO	1.940	2.023	1.890	ja
Leerlingen in het voortgezet onderwijs	5.192	5.072	5.150	
3. Woon- en leefomgeving				
• Gebruikte hoeveelheid energie (kwh)	1.477.384	nnb	1.761.450	
• Oppervlakte - onbebouwd (ha)	17.595	17.586	17.586	
• Aantal woonruimten **	25.100	25.647	25.547	
• Oppervlakte verharde wegen (miljoen m2)	3,89	3,89	3,90	
• Lengte vrij verval riolering (km)	381,2	381,8*	386,6	
4. Bestuur en interne dienstverlening				
Aantal inwoners	57.341	57.986	57.339	ja
• 0 - 19 jaar	16.680	16.695	16.681	
• 20 - 64 jaar	31.445	31.802	31.444	
• 65 jaar en ouder	9.216	9.489	9.214	

** nog niet alle nieuwe kilometers nieuw aangelegd riolering zitten hierin verwerkt. Het definitieve aantal zal iets hoger uitkomen.*
*** aantal woonruimten betreft de optelsom van het aantal woonfuncties, de logiesfunctie, personen in zorginstellingen en het aantal uitwonende studenten*

Indicatoren

Voor nadere informatie omtrent indicatoren verwijzen wij naar 'www.waarstaatjegemeente.nl'. Met behulp van deze link kunt u de vaste set aan indicatoren raadplegen.

Dashboard BBV - waarstaatjegemeente.nl

Bijlage 8. Sisa staat